

MIASTO I GMINA BISKUPIEC

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC

CZĘŚĆ I **UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA** **PRZESTRZENNEGO**

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Rady Miejskiej w Biskupcu
Nr XVI/106/15 z dnia 30 grudnia 2015 r.

Tekst ujednolicony zawierający ustalenia przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Biskupcu Nr XLII/309/06 z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie uchwalenia Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec oraz zmiany wprowadzone na podstawie niniejszej uchwały wyróżnione **kolorem czerwonym**.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC	5
1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE	5
1.2. ROLA GMINY BISKUPIEC W STRUKTURZE SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ REGIONU I KRAJU	8
1.3. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO	9
1.3.1. <i>Naczelne zasady gospodarowania przestrzenią na terenie województwa</i>	9
1.3.2. <i>Ochrona środowiska przyrodniczego</i>	10
1.3.3. <i>Ochrona wartości kulturowych</i>	11
1.3.4. <i>Realizacja funkcji gospodarczych</i>	12
1.3.5. <i>Kształtowanie sieci osadniczej</i>	14
1.3.6. <i>Rozwój infrastruktury transportowej i technicznej</i>	14
1.4. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO	15
1.4.1. <i>Cele zagospodarowania przestrzennego województwa</i>	15
1.4.2. <i>Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego</i>	16
1.4.3. <i>Kierunki rozwoju sieci osadniczej</i>	17
1.4.4. <i>Kierunki polityki przestrzennej</i>	18
1.4.5. <i>Kierunki rozwoju infrastruktury transportowej i technicznej</i>	19
1.4.6. <i>Zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne</i>	21
1.5. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY BISKUPIEC	22
1.5.1. <i>System ochrony środowiska przyrodniczego</i>	22
1.5.2. <i>Obszary Chronionego Krajobrazu</i>	23
1.5.3. <i>Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000</i>	27
1.5.4. <i>Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-Polska</i>	34
1.5.5. <i>Zielone Płuca Polski</i>	35
1.5.6. <i>Euroregiony</i>	36
1.6. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO.	37
1.7. PODSUMOWANIE: UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC	42
2. ZMIANY UWARUNKOWAŃ WEWNĘTRZNYCH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC	43
2.1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I JEGO ZASOBY	43
2.1.1. <i>Litosfera</i>	43
2.1.2. <i>Wody powierzchniowe i podziemne</i>	43
2.1.3. <i>Klimat</i>	44
2.1.4. <i>Typy genetyczne gleb</i>	44
2.1.5. <i>Lasy</i>	44
2.2. OCHRONA PRZYRODY	46
2.2.1. <i>Ochrona rezerwatowa</i>	46
2.2.2. <i>Użytki ekologiczne</i>	47
2.2.3. <i>Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe</i>	47
2.2.4. <i>Obszary Chronionego Krajobrazu</i>	48
2.2.5. <i>Obszary Natura 2000</i>	48
2.3. ŚRODOWISKO KULTUROWE	49
2.3.1. <i>Stanowiska archeologiczne</i>	49
2.3.2. <i>Zabytki</i>	50
2.4. WALORY KRAJOBRAZOWE GMINY	56
2.5. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE	63
2.5.1. <i>Struktura własnościowa gruntów w gminie Biskupiec</i>	63
2.5.2. <i>Użytkowanie gruntów w gminie Biskupiec</i>	64

2.5.3.	<i>Klasyfikacja bonitacyjna gleb i rozmieszczenie przestrzenne.</i>	65
2.5.4.	<i>System osadniczy</i>	66
2.5.5.	<i>Opracowania planistyczne (mpzp)</i>	66
2.6.	UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNE	69
2.6.1.	<i>Demografia</i>	69
2.6.2.	<i>Edukacja</i>	72
2.6.3.	<i>Kultura</i>	72
2.6.4.	<i>Służba zdrowia</i>	73
2.7.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	75
2.7.1.	<i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>	75
2.7.2.	<i>Gospodarka odpadami</i>	76
2.7.3.	<i>Gazyfikacja</i>	78
2.7.4.	<i>Elektroenergetyka</i>	79
2.7.5.	<i>Telekomunikacja</i>	82
2.8.	OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA GMINY	82
2.8.1.	<i>Infrastruktura drogowa</i>	82
2.8.2.	<i>Sieć kolejowa</i>	85
2.9.	DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	85
2.9.1.	<i>Charakterystyka lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości prywatnej</i>	85
2.9.2.	<i>Rolnictwo</i>	86
2.10.	FINANSE PUBLICZNE	86
2.11.	PODSUMOWANIE	87
WNIOSKI		89
SPIS MAP		91

WPROWADZENIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa wszystkie istotne problemy wynikające ze strategii i polityki rozwoju lokalnego w odniesieniu do obszaru gminy. W szczególności zakres merytoryczny studium obejmuje zagadnienia rozwoju przestrzennego, w tym działań należących do zadań samorządu lokalnego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest instrumentem zarządzania rozwojem przestrzennym gminy oraz kształtowania ładu przestrzennego mającym na celu optymalizację warunków życia mieszkańców oraz kształtowanie wysokiej jakości funkcjonalno-estetycznej otoczenia. W świetle ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Podstawę formalną sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec” stanowi **Uchwała Nr X/63/2011 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 18 sierpnia 2011 r.** w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec.

Aktualizacja uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta i gminy Biskupiec zawiera ustalenia przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Biskupcu Nr XLII/309/06 z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie uchwalenia Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec oraz zmiany wprowadzone na podstawie niniejszej uchwały **wyróżnione kolorem czerwonym**.

Podstawę prawną sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (**Dz. U. z 2015 r. poz. 199, 443**);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (**Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze zmianami**);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118 poz. 1233).

Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację i uzupełnienie (tekst ujednolicony) Uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Biskupiec - analitycznej części STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY BISKUPIEC.

1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC

1.1. Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Biskupiec położona jest w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego w wysuniętym na wschód fragmencie powiatu olsztyńskiego. Graniczy z pięcioma gminami:

- od strony północnej – z gminą Kolno,
- od strony północno-zachodniej – z gminą Jeziorany,
- od strony południowej – z gminą Dźwierzuty (powiat szczycieński),
- od strony wschodniej – z gminą Sorkwity (powiat mrągowski),
- od strony zachodniej – z gminą Barczewo.

Gmina obejmuje 29 sołectw, w ramach których znajdują się 53 miejscowości wiejskie. Miasto Biskupiec położone w części centralnej obszaru gminy jest siedzibą władz administracyjnych gminy Biskupiec.

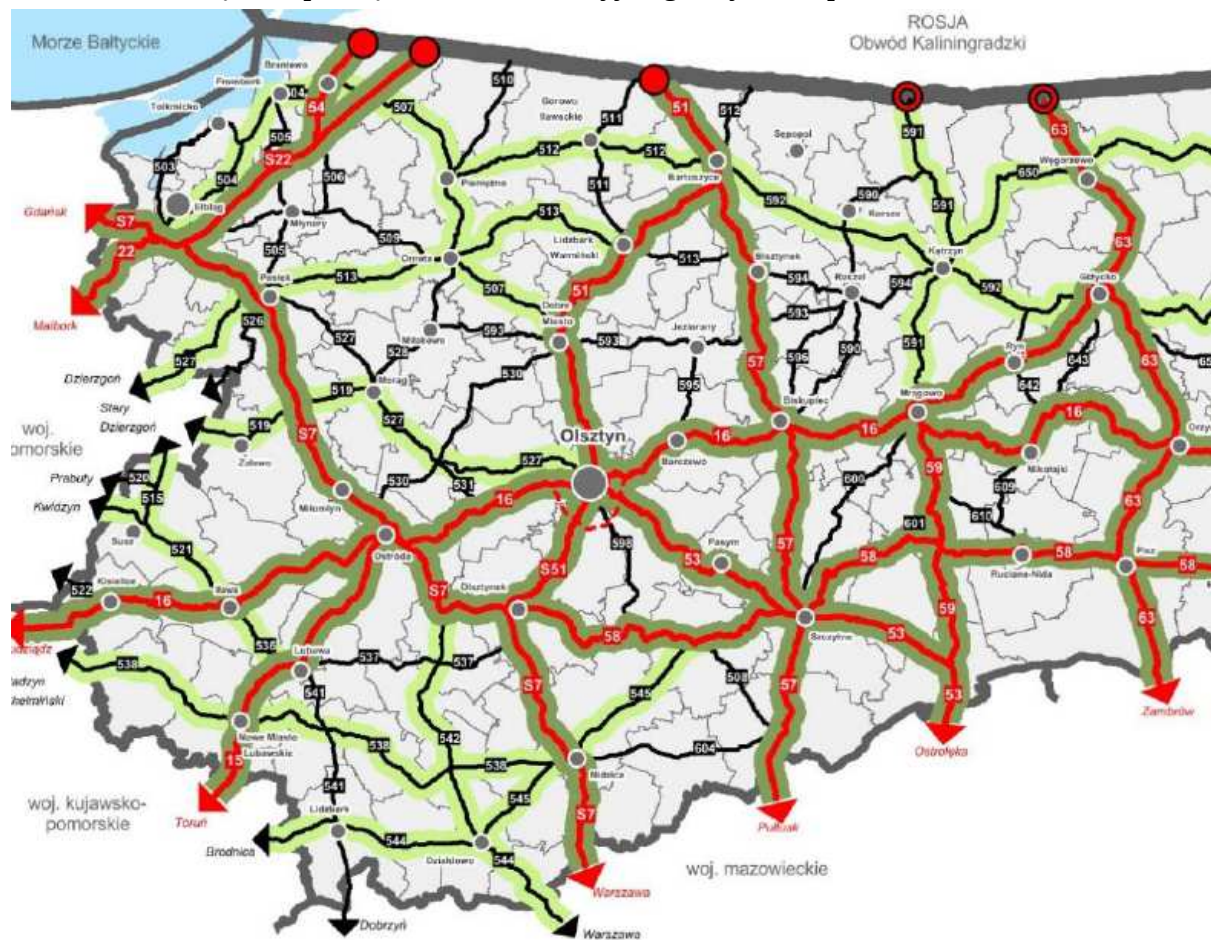
Powiat olsztyński, do którego należy gmina Biskupiec, obejmuje 12 gmin i 6 miast. W jego skład wchodzi miasto Barczewo, oraz gminy: Dywity, Barczewo, Jonkowo, Gietrzwałd, Stawiguda, Purda - bezpośrednio graniczące z siedzibą województwa oraz pozostałe – miasta: Biskupiec, Jeziorany, Dobre Miasto, Olsztynek i gminy: Kolno, Biskupiec, Jeziorany, Dobre Miasto, Olsztynek, Świątki. Biskupiec jako ponadlokalny ośrodek rozwoju stanowi drugie co do wielkości po Olsztynie miasto powiatu. Siedziba gminy Biskupiec oddalona jest od Olsztyna - siedziby władz administracyjnych województwa warmińsko – mazurskiego o ok. 40 km. Powiat olsztyński zajmując 11% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego jest największym z powiatów podregionu. Pod względem powierzchni gmina Biskupiec jest czwartą co do wielkości gminą w powiecie olsztyńskim – zajmuje 290,38 km², co stanowi 10 % powierzchni powiatu.

Przez gminę Biskupiec przebiegają dwa szlaki komunikacyjne o znaczeniu ponadregionalnym. Oś wschód-zachód stanowi droga krajowa nr 16: **granica województwa – Ksielice – Iława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Orzysz – Ełk – granica województwa**, łącząca województwo warmińsko-mazurskie z projektowaną autostradą A1. Drugi korytarz komunikacyjny: północ - południe to droga nr 57: **Bartoszyce – Bisztynek - Biskupiec – Dźwierzuty - Szczytno – Wielbark – granica województwa** prowadzący do przejścia granicznego w Bezledach. Przez Biskupiec przebiegają linie kolejowe relacji Olsztyn – Czerwonka – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Ełk oraz Olsztyn – Czerwonka – Korsze.

Korzystne położenie gminy Biskupiec w stosunku do Olsztyna stanowiącego centrum gospodarczo-kulturalne Polski północno-wschodniej oraz w regionie unikalnych walorów krajobrazowo-przyrodniczych ma istotne znaczenie dla uwarunkowań rozwoju lokalnego. Olsztyn jako największy w regionie rynek zbytu sprawia, że obszary przyległe są

atrakcyjnymi obszarami dla inwestorów. Położenie geograficzne przy trasie w kierunku wielkich jezior mazurskich i ośrodków turystycznych Mazur takich jak Mrągowo czy Giżycko jest istotnym walorem lokalizacyjnym gminy i miasta Biskupiec.

MAPA 1: Zewnętrzne powiązania komunikacyjne gminy Biskupiec

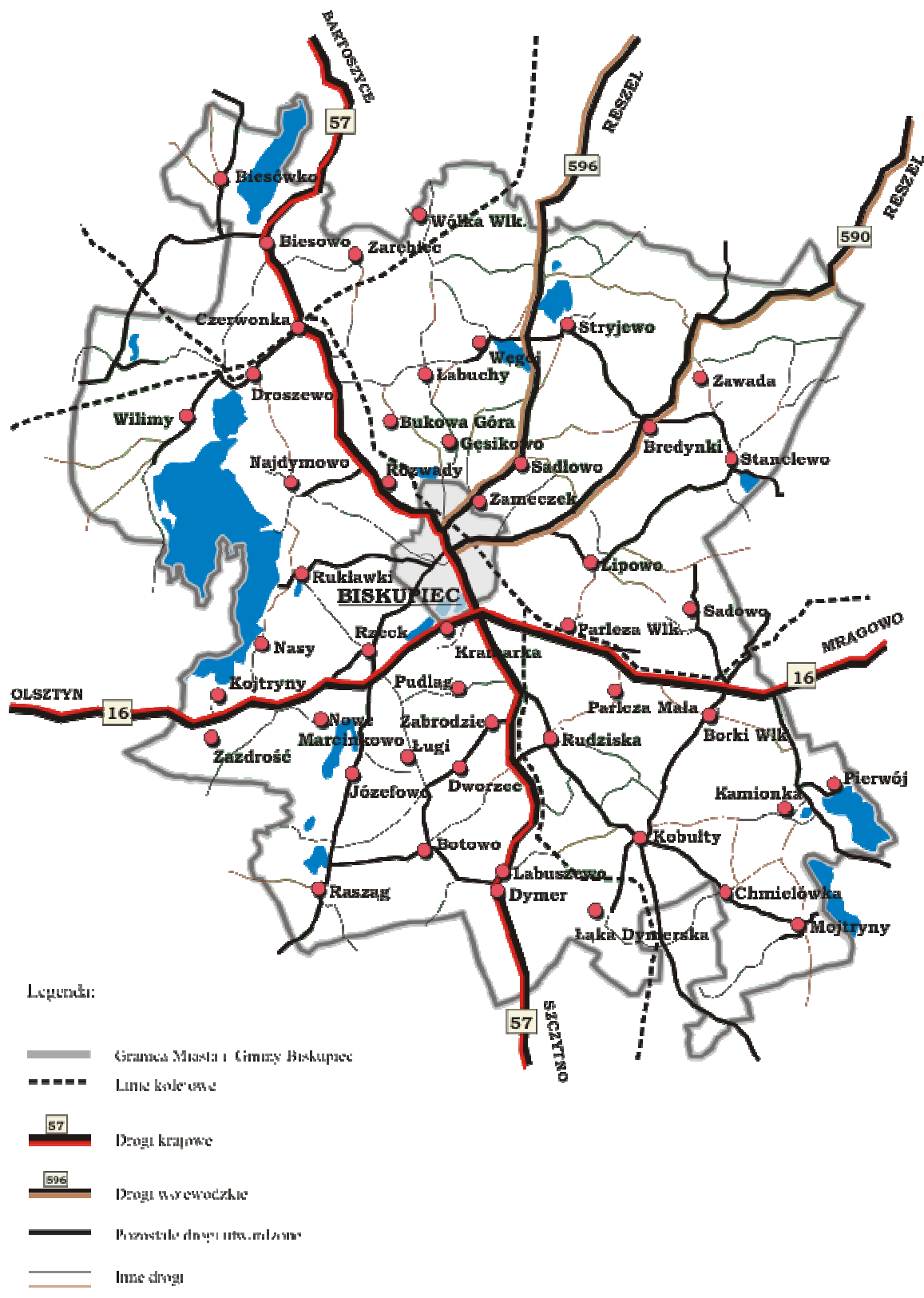
Źródło: Plan Zagospodarowania przestrzennego Województwa Warm. – Maz. 2015

MAPA 2: Główne powiązania komunikacyjne oraz miejscowości gminy Biskupiec

NUMER
MAPY

2

GŁÓWNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE ORAZ MIEJSCOWOŚCI GMINY BISKUPIEC

1.2. Rola gminy Biskupiec w strukturze społeczno - gospodarczej regionu i kraju

Korzystna lokalizacja, potencjał ziemi rolniczej oraz zasoby środowiska przyrodniczego gminy Biskupiec, sprzyjają rozwojowi gospodarczemu i społecznemu. Gmina poprzez zrównoważony rozwój wielofunkcyjny ma szansę stać się ponadlokalnym ośrodkiem rozwoju. Stanowi istotną bazę zasobów służących produkcji rolnej, jest również obszarem o dużym potencjale turystycznym.

Powiat olsztyński jako jedyny z podregionów województwa warmińsko-mazurskiego, charakteryzuje się dodatnim saldem migracji (+542 w 2014 r.) wynikającym głównie z dwóch czynników: roli Olsztyna jako miasta wojewódzkiego w całym regionie oraz skutków suburbanizacji. Na tym tle gmina Biskupiec jest obszarem o ujemnym saldzie migracji. Wskaźnik ten na koniec roku 2014 osiągnął poziom –125 osób. Łączna liczba ludności miasta i gminy Biskupiec wynosiła według danych za 2013 r. 19187 mieszkańców. Biskupiec jest jednak gminą średnim współczynnikiem zaludnienia – zamieszkuje ją 17% ludności wiejskiej powiatu olsztyńskiego. Biskupiec należy do grupy gminy o najwyższym wskaźniku zaludnienia plasując się zaraz po gminie Dywity i Jonkowo wraz z gminą Gietrzwałd na 3 miejscu w powiecie. W Gminie Biskupiec na 1 km² przypada 66 osób (licząc razem miasto i tereny wiejskie), podczas gdy średnia dla powiatu olsztyńskiego wynosi 43 osób na 1 km².

Według danych GUS zasoby użytków rolnych w Polsce szacuje się na 16169 tys. ha. Województwo warmińsko-mazurskie obejmuje swym terytorium 7% ich powierzchni oraz 8% powierzchni lasów i gruntów leśnych Polski. W gminie Biskupiec zlokalizowanych jest 1,4% powierzchni użytków rolnych całego województwa (średni udział powierzchni użytków rolnych przypadających na gminę wynosi 1,0%) oraz 1,1% powierzchni lasów i gruntów leśnych.

Na terenie miasta i gminy Biskupiec zlokalizowanych jest 6525 lokali mieszkalnych, co daje średnią powierzchnię lokalu wynoszącą 68,2 m². Wskaźnik oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (według danych z 2013 r.) wynosił 31 (niewielka tendencja wzrostowa) Biskupiec jako gmin miejsko-wiejska skupia 6 obiektów zbiorowego zakwaterowania (bez pokoi gościnnych i gospodarstw agroturystycznych) oferując 259 miejsc noclegowych, w tym 101 całorocznych.

Na terenie gminy Biskupiec działa 1446 podmiotów gospodarki narodowej (13% podmiotów powiatu olsztyńskiego). Wskaźnik zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według danych za 2013 r. wynosił 540 na 10 tys. mieszkańców i był niższy od wskaźnika dla całego powiatu olsztyńskiego o 18%.

1.3. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego regionu wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko - Mazurskiego został zatwierdzony **Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr VIII/164/15 z dnia 27 maja 2015 r.** Zakres przedmiotowy tego opracowania obejmuje zasady organizacji struktury przestrzennej dotyczące elementów sieci osadniczej, rozmieszczenia infrastruktury społecznej, technicznej i innej oraz wymagań ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego z uwzględnieniem obszarów podlegających szczególnej ochronie. Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa wyszczególniono zadania rządowe oraz samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, z jednoczesnym wskazaniem obszarów ich realizacji. Przepisy prawa (Art. 9 ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) narzucają obligatoryjność uwzględnienia zasad określonych w koncepcji planu zagospodarowania przestrzennego województwa przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.3.1. Naczelne zasady gospodarowania przestrzenią na terenie województwa

Nadrzędne zasady zagospodarowania przestrzennego, jako normy odpowiadające współczesnym wymaganiom i wyzwaniom przyszłości określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa:

- ~~➤ Utrzymanie w rozwoju zrównoważonym środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego poprzez zastosowanie właściwej skali i stopnia koncentracji zagospodarowania przestrzeni;~~
- ~~➤ Wielofunkcyjny rozwój struktur przestrzennych w miastach i wsiach;~~
- ~~➤ Nadrzędność rozwoju jakościowego nad ilościowym we wszystkich aspektach zagospodarowania przestrzennego.~~
- zasada racjonalności ekonomicznej - oznacza uwzględnianie w ramach polityki przestrzennej oceny korzyści społecznych, ekonomicznych i przestrzennych odniesionych do długiego okresu,
- zasada preferencji regeneracji nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę – oznacza efektywne wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanej z jednoczesną ochroną

przestrzeni przed niekontrolowaną ekspansją zabudowy na nowe tereny; w tym celu preferowana jest intensyfikacja procesów urbanizacyjnych na terenach już zagospodarowanych, przed zainwestowaniem nowych przestrzeni,

- zasada przezorności – przewiduje, że działania wobec pojawiających się problemów powinny być podejmowane już wówczas, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo, że problem wymaga rozwiązania, a nie wtedy, gdy istnieje pełne jego naukowe potwierdzenie,
- zasada prewencji lub inaczej zasada zapobiegania zanieczyszczeniom, czyli likwidacja zanieczyszczeń u źródła,
- zasada kompensacji ekologicznej – polega na takim zarządzaniu przestrzenią, aby zachowana została równowaga przyrodnicza, co oznacza wyrównywanie szkód środowiskowych, wynikających z rozwoju przestrzennego, wzrostu poziomu urbanizacji i inwestycji niezbędnych ze względów społeczno-gospodarczych, a pozbawionych alternatywy neutralnej wobec środowiska.

1.3.2. Ochrona środowiska przyrodniczego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa nakreśla zasady utrzymania w równowadze środowiska przyrodniczego oraz kierunki działań podejmowanych w ramach jego ochrony. Nasilająca się antropopresja terenów atrakcyjnych przyrodniczo wymusza stosowanie coraz bardziej restrykcyjnych kroków w kierunku ochrony wód, powietrza, ziemi oraz flory i fauny.

Szczególnie cennym a jednocześnie wrażliwym elementem środowiska przyrodniczego są jeziora, dlatego respektowanie zasad ich ochrony jest konieczne. Polityka ochronna wód powierzchniowych na obszarze zlewni pojeziernej wymaga zwiększenia reżimów w gospodarce wodno-ściekowej i wprowadzania form gospodarowania mało uciążliwych dla środowiska. Postuluje się również tworzenie niezabudowanych stref ochronnych wokół jezior i rzek zagospodarowanych trwałą zielenią. Inną z reguł ochrony wód powierzchniowych są działania prowadzące do poprawy stanu wód dopływów jezior. Ochrona i poprawa jakości wód podziemnych wymaga również uregulowania gospodarki wodno-ściekowej oraz doleśień na obszarach wód użytkowych bez izolacji.

Na obszarach silnie przekształconych, polityka przestrzenna powinna prowadzić do przywrócenia równowagi przyrodniczej. Jest to możliwe poprzez m.in. odtwarzanie wszelkich form retencji wodnej, zwiększanie powierzchni zalesionych, rekultywację jezior, minimalizowanie negatywnych skutków eksploatacji kopalin oraz rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

W zakresie zasad ochrony powietrza atmosferycznego postuluje się stosowanie mało uciążliwych dla środowiska źródeł energii, w tym źródeł odnawialnych (plan wprowadza zasady lokalizacji instalacji do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym między

innymi zasadę minimalnej odległości turbin wiatrowych od budynków mieszkalnych wynoszącą 2000 m) oraz stosowanie urządzeń redukujących emisję zanieczyszczeń. Ochrona powierzchni ziemi wymaga zorganizowania systemów segregacji i utylizacji odpadów stałych (w tym utylizacji padłych zwierząt) łącznie z rekultywacją terenów składowisk odpadów, co również sprzyjałoby ochronie wód. Konieczne jest również monitorowanie istniejących mogiłników środków ochrony roślin i likwidowanie obiektów stwarzających istotne zagrożenie dla środowiska.

Na terenach cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną wszelkie funkcje gospodarcze powinny być podporządkowane zasadom wynikającym z przepisów prawnych.

Planowanie przestrzenne wymaga respektowania zasad ochrony środowiska i krajobrazu przyrodniczego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i drogowej. Ponadto na obszarach cennych przyrodniczo unikać należy masztów telefonii komórkowej dla pojedynczych operatorów, a preferować wykorzystanie masztów dla kilku operatorów jednocześnie. Wzdłuż dróg ekspresowych oraz głównych przyspieszonych konieczne jest wprowadzanie stref ekologicznych ze zwartych pasów zieleni. Na odcinkach dróg przecinających ważne struktury przyrodnicze spełniające funkcje korytarzy ekologicznych należy wkomponować przejścia dla zwierzyny. Zasadą dotyczącą ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo (takich jak rezerваты, parki krajobrazowe czy ostoje przyrody w sieci Natura 2000) powinno być unikanie prowadzenia magistralnych przesyłowych ciągów infrastrukturalnych nie obsługujących bezpośrednio tych terenów.

Plan województwa wyznacza cztery główne kierunki dla realizacji polityki przestrzennej w odniesieniu do środowiska przyrodniczego:

- ochrona i kształtowanie najcenniejszych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona krajobrazów,
- uwzględnianie w polityce przestrzennej wymogów ochrony i odtwarzania różnorodności gatunkowej i siedliskowej, w tym kształtowanie spójności terytorialnej i funkcjonalnej przestrzeni przyrodniczej dla zapobiegania jej fragmentacji,
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin, a także jakościowa i ilościowa ochrona wód,
- ochrona komponentów środowiska, kształtujących warunki zamieszkania człowieka.

1.3.3. Ochrona wartości kulturowych

Utrzymanie dziedzictwa kulturowego i historycznego jako filaru turystyki wymaga ochrony obiektów zabytkowych zarówno o randze krajowej jak i regionalnej. Nadrzędną zasadą przy planowaniu miejscowym powinno być zachowanie historycznej zabudowy wiejskiej z układem drożnym oraz zabytkowych układów pałacowych, dworskich i parkowych. Zagospodarowanie przestrzenne powinno opierać się o zasadę bezkonfliktowego wkomponowania nowej zabudowy w przestrzeń historyczną. Poza ochroną zasobów

kulturowych niezbędne jest opracowanie strategii działań zmierzających do prawidłowego ich zagospodarowania np. do celów turystycznych oraz odpowiedniego wypromowania.

1.3.4. Realizacja funkcji gospodarczych

Rolnictwo

Jedną z zasad nakreślonych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa jest uzależnienie kierunków i intensywności produkcji rolnej roślinnej i zwierzęcej od potencjału zawartego w warunkach przyrodniczych obszaru oraz odporności środowiska na antropopresję. Rolnictwo powinno zostać przystosowane do funkcjonowania w standardach międzynarodowych, zwłaszcza poprzez struktury umożliwiające skorzystanie ze środków unijnych. Na terenach rolniczych zwłaszcza tych, wrażliwych na antropopresję preferuje się rozwój kierunków alternatywnych jako uzupełniających produkcję rolniczą.

Jako główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do rolnictwa przyjęto: racjonalne i efektywne wykorzystanie potencjału produkcyjno-rolniczego oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi rolnictwa wielofunkcyjnego.

Turystyka

Nadrzędnym zadaniem w zakresie działalności turystycznej jest podniesienie standardu wyposażenia i jakości usług oraz rozwijanie różnych form turystyki w oparciu o całoroczną bazę noclegową. Konieczne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej zabudowy letniskowej i pensjonatowej tak, aby nie zagrażała czystości jezior oraz uzależnienie wielkości nowych inwestycji od naturalnej chłonności antropologicznej terenu. Nowa zabudowa letniskowa powinna nawiązywać stylem do charakteru istniejących jednostek osadniczych. Działki przeznaczone pod funkcje letniskowe ~~nie powinny być mniejsze niż 1500 m²~~ i powinny posiadać uzbrojenie w pełną infrastrukturę techniczną. Na terenach o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych powinno lokalizować się inwestycje o wysokim standardzie wyposażenia. Na podwyższenie atrakcyjności turystycznej wpłynąć może zagospodarowanie szlaków turystycznych, w tym wodnych i dostosowanie ich do różnych odbiorców.

Jako główny kierunek dla realizacji polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do turystyki przyjmuje się:

- racjonalne korzystanie z zasobów i walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych dla rozwijania turystyki,
- promowanie i wzmacnianie pozycji województwa na krajowym i zagranicznym rynku turystycznym,

- rozwój i kreowanie produktów turystycznych oraz powiązań sieciowych w oparciu o istniejące zasoby i walory, w celu wydłużenia sezonu turystycznego oraz zwiększenia konkurencyjności turystycznej regionu,
- realizacja infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i okołoturystycznej oraz rozwijanie form turystyki z wykorzystaniem potencjałów w oparciu o istniejące uwarunkowania i zasoby.

Leśnictwo

Nadrzędnym kierunkiem działań w zakresie gospodarki leśnej jest zachowanie równowagi ekosystemów leśnych oraz przywracanie ich biologicznej różnorodności. Postuluje się również zwiększanie lesistości na obszarach do tego preferowanych ze względów przyrodniczych i gospodarczych (zwłaszcza na obszarach węzłów hydrologicznych wpływając tym samym na zmniejszenie nieregularności odpływu wód).

Obszar gminy Biskupiec wskazywany jest jako teren o wysokich preferencjach zalesieniowych.

Przemysł

~~Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego preferuje się zakłady średniej i małej wielkości o niewielkiej uciążliwości dla środowiska zwłaszcza tych, funkcjonujących w oparciu o „czyste technologie”. Preferuje się również przedsiębiorstwa oparte o przetwórstwo surowców lokalnych (produktów rolnych, drewna, ryb, kopalin). Lokalizacja zakładów produkcyjnych powinna mieścić się w obrębie terenów zurbanizowanych.~~

Przyjmuje się kierunki, działania i zasady dla realizacji polityki przestrzennej w odniesieniu rozwoju przemysłu:

- rozwój inteligentnych specjalizacji województwa, poprzez preferowanie zakładów opartych o produkcje na bazie surowców lokalnych (rolnych, drewna, ryb, kopalin), promowanie dobrych praktyk, wspieranie rozwoju inicjatyw klastrowych szczególnie ponadregionalnych,
- Rozwój przemysłu na terenach zurbanizowanych, poprzez wspieranie zakładów małych i średniej wielkości o niewielkiej uciążliwości dla środowiska, lokalizowanie zakładów produkcyjnych na terenach o rozbudowanej infrastrukturze oraz dobrej dostępności komunikacyjnej,
- Rozwój innowacyjnych gałęzi przemysłu i usług, poprzez tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi klastrów, wspieranie przedsiębiorstw innowacyjnych, wspieranie przemysłu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

1.3.5. Kształtowanie sieci osadniczej

Za podstawową zasadę rozwoju przyjmuje się zrównoważony rozwój wielofunkcyjny zarówno miast jak i wiejskich ośrodków gminnych, oparty na historycznie ukształtowanej sieci osadniczej. Działania podejmowane w kierunku urbanizacji powinny prowadzić do zmniejszenia rozproszenia zabudowy i efektywnego wykorzystania istniejącego zainwestowanego kubaturowego oraz utrzymania ładu przestrzennego w jednostkach osadniczych. Efektywna gospodarka terenami pozwoli na zapewnienie układu funkcjonalnego, w którym relacja zabudowy i wolnej przestrzeni pozostanie w optimum. W planie wojewódzkim przyjęto również zasadność powstania nowych pasm urbanizacyjnych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

W odniesieniu do miast i sieci osadniczej przyjmuje się następujące kierunki, działania i zasady realizacji polityki przestrzennej:

- poprawę konkurencyjności głównych ośrodków miejskich: wojewódzkiego Olsztyna, regionalnego Elbląga i subregionalnego Ełku,
- wspomaganie rozwoju ośrodków lokalnych, w tym przeciwdziałanie ich degradacji,
- rewitalizacja obszarów miejskich zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie,
- przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom suburbanizacji,
- stworzenie warunków do zarządzania rozwojem obszarów miejskich wykraczających poza granice gminy miejskiej,
- wspieranie współpracy miast w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
- wspieranie rozwoju zielonej infrastruktury na obszarach miejskich i wiejskich, w tym poprzez zachęty na rzecz przeprowadzania inwestycji w zakresie zielonej infrastruktury oraz utrzymania usług ekosystemowych,
- miejskie obszary funkcjonalne.

1.3.6. Rozwój infrastruktury transportowej i technicznej

Plan województwa postuluje przyjęcie zasady funkcjonalnego podziału dróg na układ nadrzędny i podstawowy, wskazując jednocześnie kolejność realizacji przebudowy i modernizacji układu dróg. Parametry dróg powinny być dostosowane do zakładanej klasy technicznej.

Zaopatrzenie w gaz ziemny powinno nastąpić w pierwszej kolejności na cennych przyrodniczo terenach wiejskich. Realizacja zadań z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej wskazuje na dokonanie uzupełnień sieci wysokich napięć oraz stacji węzłowych w pierwszej kolejności na terenach o wysokiej niepewności zasilania. Niezbędna

jest intensyfikacja działań w kierunku uzupełnienia uzbrojenia w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną na obszarach wiejskich szczególnie wrażliwych na antropopresję.

1.4. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego

1.4.1. Cele zagospodarowania przestrzennego województwa

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko – Mazurskiego zatwierdzony **Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 r.** pozostaje w ścisłej korelacji z polityką przestrzennego kraju (**KPZK 2030**) oraz strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa spełniając zasadę zintegrowanego planowania przestrzennego.

Nadrzędnym celem (misją) określonym dla województwa warmińsko-mazurskiego jest: ~~„uksztaltowanie rozwoju przestrzennego województwa tak, by było to atrakcyjne, przyjazne i wyjątkowe miejsce zamieszkania, wypoczynku oraz rozwoju społeczno-gospodarczego w kraju i w Europie”.~~

~~Zrównoważony rozwój przestrzenny województwa, realizowany poprzez wykorzystanie cech i zasobów przestrzeni regionu, dla zwiększenia jego spójności w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz zachowania wysokich walorów środowiska i krajobrazu.~~

Osiągnięcie celu głównego odbywać się będzie poprzez cele generalne oraz cele strategiczne na poziomie operacyjnym. W ramach kształtowania spójnych struktur przestrzennych województwa oraz likwidacji dysproporcji rozwoju społeczno-gospodarczego wyróżniono następujące cele strategiczne:

- ~~— poprawa powiązań komunikacyjnych z krajem i Europą poprzez rozbudowę i modernizację nadrzędnych systemów transportowych;~~
 - ~~— modernizacja systemów transportowych podstawowych dla funkcjonowania województwa;~~
 - ~~— poprawa warunków zasilania województwa w gaz ziemny i energię elektryczną przez rozbudowę sieci infrastruktury technicznej;~~
 - ~~— wspieranie rozwoju miast małych i średnich poprzez zapewnienie odpowiedniej jakości, standardu i ilości infrastruktury technicznej i społecznej.~~
- dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju,

- podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez podnoszenie innowacyjności i atrakcyjności jego głównych ośrodków miejskich,
- poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych,
- poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,
- zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa,
- zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenie naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnienie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

~~W ramach podnoszenia konkurencyjności, innowacyjności i atrakcyjności regionu założono realizację następujących celów:~~

- ~~— tworzenie warunków do rozwoju atrakcyjnych w skali kraju i Europy ofert turystycznych bazujących na potencjale lokalnym;~~
- ~~— podnoszenie atrakcyjności i standardu terenu poprzez rozbudowę zainwestowania turystycznego;~~
- ~~— utworzenie systemu instytucji wspierających rozwój gospodarczy;~~
- ~~— aktywizację terenów wiejskich i zwiększanie liczby miejsc pracy poprzez tworzenie warunków do rozwoju usług i przedsiębiorczości;~~
- ~~— przystosowanie rolnictwa do funkcjonowania w standardach międzynarodowych z wykorzystaniem predyspozycji regionalnych;~~
- ~~— wykorzystanie potencjału przyrodniczego w produkcji żywności wysokiej jakości;~~
- ~~— tworzenie warunków dogodnej lokalizacji inwestycji technologii przyjaznych dla środowiska w ogniwach sieci osadniczej.~~

1.4.2. Kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego

~~W zakresie ochrony środowiska naturalnego za najważniejsze kierunki uznano:~~

- ~~— ustanowienie Mazurskiego Parku Narodowego;~~
- ~~— ustanowienie parków krajobrazowych: Puszczy Napiwocko-Ramuckiej i Puszczy Boreckiej oraz opracowanie planów ich ochrony;~~

- ~~— realizację programu ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w celu zahamowania postępującej biodegradacji jezior oraz racjonalnego zagospodarowania turystycznego tego obszaru;~~
- ~~— ochronę obszarów objętych programem NATURA 2000.~~

Zasady, na których oparto politykę ochrony wód rzek i jezior określają dalsze kierunki działań w tym zakresie. Działania te powinny obejmować:

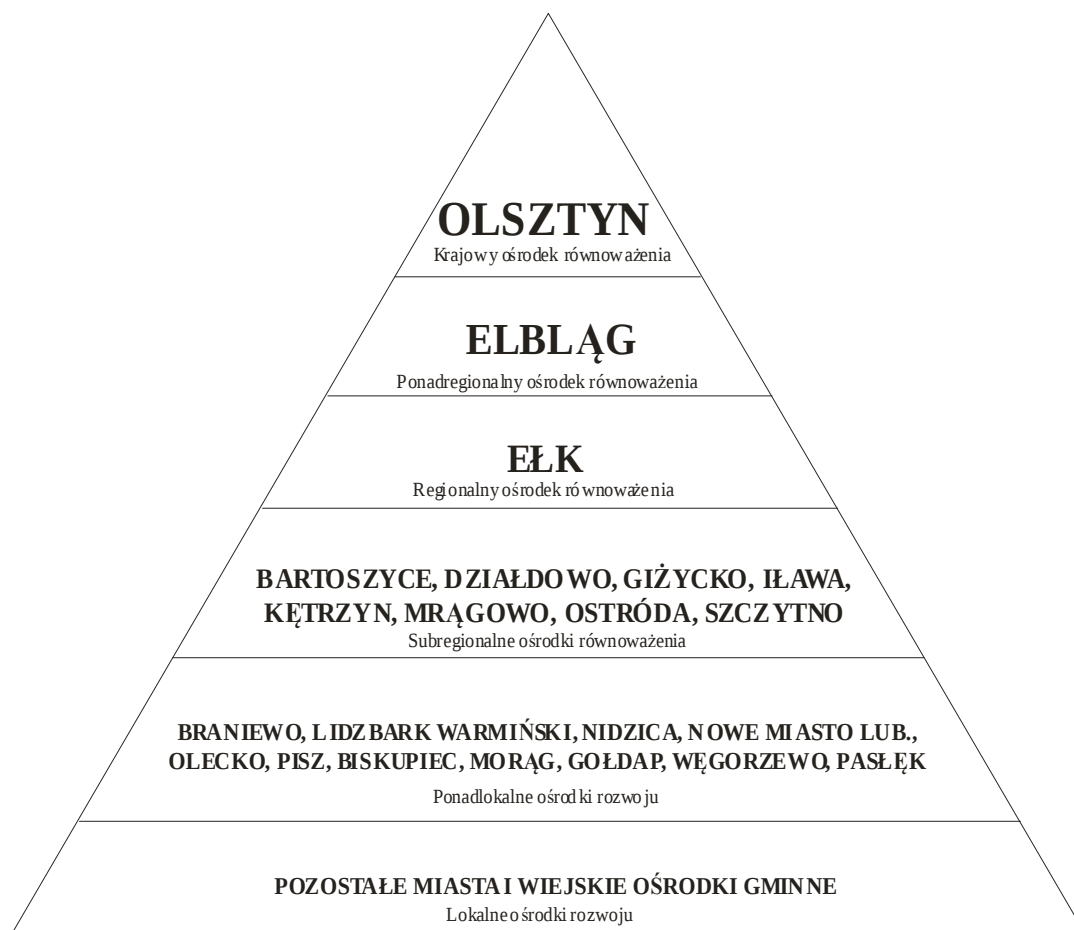
- ochronę różnorodności biologicznej, uzasadnioną koniecznością zachowania, wzmacniania oraz odbudowy funkcji ekosystemów i usług ekosystemowych, mających zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania społeczeństw,
 - ochronę cennych krajobrazów województwa przed przekształceniem i degradacją,
 - zrównoważone wykorzystanie zasobów regionu,
 - systemową edukację ekologiczną społeczeństwa, ważną dla uzyskania społecznej akceptacji polityki rozwoju przestrzennego,
 - ochronę przed zagrożeniami, w tym przystosowanie zagospodarowania do zmian klimatu.
- ~~— regulację gospodarki ściekowej;~~
 - ~~— zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa;~~
 - ~~— ograniczanie osadnictwa w sąsiedztwie jezior;~~
 - ~~— stabilizację odpływu wód (poprzez zwiększanie obszarów retencji i lesistości).~~

Plan zagospodarowania województwa nakreśla następujące kierunki ochrony środowiska kulturowego:

- identyfikacja i określenie wartości zasobów kulturowych;
- opracowanie strategii ochrony i zagospodarowania zasobów kulturowych;
- przystosowanie obiektów zabytkowych do nowych funkcji.

1.4.3. Kierunki rozwoju sieci osadniczej

W planie zagospodarowania województwa określono i przyjęto hierarchię sieci osadniczej przedstawionej na rys.1. Krajowym ośrodkiem równoważenia rozwoju jest miasto Olsztyn, będące stolicą regionu. Biskupiec jako ośrodek ponadlokalny jest miastem urzędowania władz gminnych wyposażonym w usługi o zasięgu powiatowym.

Rysunek 1. Hierarchia sieci osadniczej

1.4.4. Kierunki polityki przestrzennej

~~Olsztyn jako centrum koncentrujące największy potencjał gospodarczy i usługowy regionu stanowi w opracowanej hierarchii krajowy ośrodek równoważenia rozwoju. Podniesienie rangi Olsztyna wymagać będzie działań wzmacniających jego potencjał gospodarczy i usługowy poprzez inwestycje w nowe obiekty bądź modernizacje istniejących. Obszar zurbanizowany związany z Olsztynem jako obszar metropolitalny wymaga prowadzenia odrębnej polityki przestrzennej. Obszary objęte subregionalnym oddziaływaniem miasta wymagają uporządkowania urbanistycznego w zakresie powiązań funkcjonalno-przestrzennych.~~

~~Rozwój Olsztyna jako ośrodka o znaczeniu krajowym oraz województwa ukierunkowanego na turystykę, uwarunkowany jest w dużej mierze od modernizacji układu drogowo-komunikacyjnego. Modernizacja drogi nr 16 do parametrów technicznych GP (główna ruchu przyspieszonego), a następnie S (droga ekspresowa) oraz odcinka drogi krajowej nr 51 do klasy S pozwoli na bezpośrednie włączenie obszaru województwa i Olsztyna w krajowy i europejski system dróg szybkiego ruchu.~~

~~Olsztyńska strefa polityki przestrzennej posiada warunki do rozwoju wielofunkcyjnego z dominacją turystyki. Główne centra rozwoju turystyki (Olsztyn,~~

~~Mrągowo, Giżycko) stanowić powinny bazę zaplecza usługowego całorocznego o wysokim standardzie wyposażenia. Dla terenów wiejskich przewiduje się rozwój agroturystyki. Rozwój przemysłu powinien być lokalizowany głównie w dużych i średnich miastach, na terenach wiejskich preferuje się małe bądź średnie przedsiębiorstwa produkcyjne. Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich powinien być wspierany przez instytucje zlokalizowane w miejskich i wiejskich wielofunkcyjnych ośrodkach obsługi gmin.~~

W odniesieniu do miast i sieci osadniczej plan ustala kierunki, działania i zasady dla realizacji polityki przestrzennej województwa:

- koncentracja funkcji gospodarczych i usługowych, również dla potrzeb obsługi obszarów wiejskich,
- potencjał usługowy i gospodarczy ośrodków lokalnych powinien rozwijać się, odpowiednio do pozycji ośrodków w hierarchii sieci osadniczej,
- utrzymanie dobrze funkcjonującej sieci osadniczej na poziomie lokalnym wymaga przełamywania problemów rozwojowych: depopulacji, utraty znaczenia gospodarczego, zagrożenie peryferyzacją czy degradacja zagospodarowania,
- przestrzeganie zasad ładu przestrzennego, w tym m. in. ochrona krajobrazu miejskiego, tożsamości kulturowej miast, przestrzeni publicznej integrującej mieszkańców oraz krajobrazu otwartego w bliskim otoczeniu miasta,
- wzmacnianie współpracy ośrodków lokalnych o wspólnych priorytetach rozwojowych.

1.4.5. Kierunki rozwoju infrastruktury transportowej i technicznej

Drogi

Kierunki działań w zakresie nadrzędnego układu drogowego obejmują *rozbudowę* drogi nr 16 *granica województwa – Kisielice – Iława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Orzysz – Ełk – granica województwa*. W Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030) jest ona drogą postulowaną do wpisania w program budowy dróg ekspresowych jako ~~potencjalna droga główna ruchu przyspieszonego (klasa GP)~~. W dalszym etapie (planowane jest podniesienie jej do rangi drogi ekspresowej S).

Do układu nadrzędnego w skali regionu zaliczono również pozostałe drogi krajowe i wojewódzkie, w tym m.in. drogę krajową nr 57 *Bartoszyce – Bisztynek - Biskupiec – Dźwierzuty - Szczytno – Wielbark – granica województwa*. Projektuje się podwyższenie parametrów technicznych do klasy GP (*główna ruchu przyspieszona*). Konieczna jest budowa obwodnicy miasta Biskupiec.

Pozostałe drogi wojewódzkie stanowią układ uzupełniający i będą wymagały modernizacji do odpowiednich parametrów technicznych.

Trasy rowerowe

Opracowane „Studium tras rowerowych na obszarze województwa warmińsko – mazurskiego” lokalizuje dwie trasy rowerowe międzyregionalne (uzupełniające trasy międzynarodowe) relacji Olsztyn – Biskupiec - Mrągowo oraz przebiegającą wzdłuż wschodniego nabrzeża jeziora Dąbie trasę prowadzącą z Lidzbarka Warmińskiego do Szczytna. Przez gminę Biskupiec nie projektuje się przebiegu żadnej z tras międzynarodowych.

System tras rowerowych uwzględnia koncepcję tras rowerowych z opracowania „Trasy rowerowe województwa warmińsko-mazurskiego” (W-MBPP w Olsztynie, 2000 r.), przebieg Trasy Rowerowej Polski Wschodniej – Green Velo (w trakcie realizacji) oraz przebiegi i koncepcje innych tras rowerowych o znaczeniu ponadregionalnym.

System tras rowerowych tworzą:

- trasy i korytarze ponadregionalne, w tym: Trasa Rowerowa Polski Wschodniej – Green Velo (w trakcie realizacji) z proponowanym odgałęzieniem, korytarz tras nadmorskich uwzględniający istniejące trasy: Euroroute R1 i PTTK R-64, projektowane trasy Euro Velo R-10 i R-13 oraz korytarz tras pojeziernych uwzględniających projektowaną trasę Tysiąca Jezior Północnych,
- korytarze tras regionalnych.

Energetyka

Realizacja zadań z zakresu infrastruktury elektroenergetycznej wskazuje na konieczność dokonania uzupełnień sieci wysokich napięć oraz stacji węzłowych w pierwszej kolejności na terenach o wysokiej niepewności zasilania. Jako zadanie rządowe przyjęto: ~~budowę układu przesyłowego energii elektrycznej z Litwą – fragment Elk – Małki (linia jednotorowa 400 kV) przebiegającego przez gminę Biskupiec.~~

- modernizację linii 110 kV Biskupiec - Mrągowo zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,
- modernizację linii 110 kV Olsztyn1 - Biskupiec zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,

Konieczne jest zatem zabezpieczenie odpowiedniej szerokości pasu terenu z przeznaczeniem na budowę projektowanej linii.

1.4.6. Zadania ponadlokalne realizujące cele publiczne

Jak wynika z rejestru programów rządowych na obszarze gminy Biskupiec zakłada się realizację następujących ~~zadań rządowych~~ **celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym:**

- ~~Budowa układu przesyłowego energii elektrycznej z Litwą, (linia jednotorowa 400 kV Elk – Mątki);~~
 - ~~Modernizacja drogi krajowej nr 16 do parametrów klasy GP;~~
 - ~~Kompleksowa modernizacja przebiegającej przez gminę Biskupiec linii kolejowej Poznań – Skandawa;~~
 - ~~Zalesianie gruntów w ramach „Programu zwiększania lesistości województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2001-2020”;~~
 - ~~Modernizacja drogi krajowej nr 57 Bartoszyce – Biskupiec – Szczytno – Pułtusk do parametrów klasy G oraz budowa obwodnicy miasta Biskupiec;~~
 - ~~Modernizacja dróg układu uzupełniającego do wymaganych klas technicznych;~~
 - ~~Ochrona czystości wód powierzchniowych na obszarze zlewni pojezierniej;~~
 - ~~Budowa ponadlokalnych urządzeń infrastruktury technicznej;~~
 - ~~Poszerzenie rozpoznania dorobku kulturowego i uporządkowanie jego ewidencji.~~
-
- modernizacja linii kolejowej Inowrocław – Korsze (przez Barczewo, Biskupiec, Bisztynek) do prędkości przewozowej 101-120 km/h zgodnie z Masterplanem dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 r.
 - modernizacja linii 110 kV Biskupiec - Mrągowo zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,
 - modernizacja linii 110 kV Olsztyn1 - Biskupiec zgodnie z Planem Rozwoju na lata 2014 – 2019,
 - budowa Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (zapewnienie dostępu do usług szerokopasmowych dla mieszkańców, instytucji publicznych oraz przedsiębiorców w województwie warmińsko – mazurskim),
 - wdrożenie programu Cittaslow – sieć miast Warmii, Mazur i Powiśla stawiających na dobrą jakość życia (zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Województwa Warmińsko Mazurskiego na lata 2014 – 2039),
 - modernizacja i rozbudowa regionalnego systemu informacji turystycznej (Modernizacja i rozbudowa punktów informacji turystycznej),

1.5. Zewnętrzne uwarunkowania ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy Biskupiec

1.5.1. System ochrony środowiska przyrodniczego

Region warmińsko-mazurski stanowi znaczący zarówno w skali kraju jak i Europy obszar charakteryzujący się różnorodnością i bogactwem środowiska przyrodniczego. Składa się na to urozmaicona rzeźba terenu, liczne jeziora, zwarte kompleksy leśne, bogactwo flory i fauny. Połowę obszaru województwa stanowią obszary objęte prawną ochroną przyrody, w tym o międzynarodowej randze.

Formy ochrony oraz działania umożliwiające zachowanie w niezmienionym stanie najcenniejszych elementów środowiska reguluje ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. nr 92 poz. 880 ze zmianami). Są to następujące formy:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Fundamentem działań jest racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom oraz przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

Obszar gminy Biskupiec objęty jest następującymi programami chroniącymi środowisko przyrodnicze:

- System Obszarów Chronionego Krajobrazu (OChK),
- System Natura 2000,
- Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-Polska,
- Zielone Płuca Polski,
- Zielone Płuca Europy,
- Zielony Pierścień Bałtyku,
- Euroregion Niemen,
- Euroregion Bałtyk,

Ponadto na obszarze gminy ustanowione są 2 rezerваты, 3 użytki ekologiczne oraz 3 zespoły krajobrazowe.

1.5.2. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu obejmują około 38,4% powierzchni województwa (bez powierzchni rezerwatów w granicach OChK). Ochroną tą są objęte tereny o wyróżniających się walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Rozporządzenie Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie systemów obszarów chronionych w województwie olsztyńskim, wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz zasad gospodarowania na tych terenach (Dz. Urzęd. Woj. Olszt. Nr 13 z 1998 r., poz.186) straciło moc prawną z dniem wejścia w życie nowych rozporządzeń. Aktualnie obowiązującym przepisami prawa w tym zakresie są: Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. Nr 52, poz.725), ~~Rozporządzenie Nr 159 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich.~~ (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3151 z 2008r.), ~~Uchwała Nr VIII/204/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny~~ (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 2745) oraz ~~Uchwała Nr VIII/203/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego~~ (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 2744).

~~Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 53 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. System Obszarów Chronionych byłego województwa olsztyńskiego wskazywał na czterostopniowy podział terenów cennych przyrodniczo:~~

- ~~—obszary o ochronie intensywnej (nie występujące na obszarze gminy Biskupiec),~~
- ~~—obszary o ochronie rezerwatowej,~~
- ~~—obszary o wzmożonej ochronie,~~
- ~~—obszary o umiarkowanej ochronie.~~

Na mocy aktualnie obowiązującego rozporządzenia na obszarze gminy Biskupiec ustanowione są trzy obszary chronionego krajobrazu:

1. **„Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny”** o powierzchni 19.329,8 ha, położony na terenie powiatu olsztyńskiego i lidzbarskiego, w gminach: Lidzbark Warmiński, Kiwity, Kolno, Jeziorany, miasto Jeziorany i Biskupiec. Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny na terenie gminy Biskupiec przebiega następująco: począwszy od jeziora Bęskiego wzdłuż północnej granicy gminy Biskupiec, następnie wzdłuż szosy Samławki – Bredynki (wzdłuż tej drogi posiada wspólną granicę z OChK Jezior Legińsko-Mrągowskich). Droga na południe do Bredynek, gdzie biegnąc nadal wzdłuż drogi skręca na zachód, a następnie na północny-zachód w drogę biegnącą do Stryjewa. Za wsią Bredynki skręca z tej drogi na zachód w drogę lokalną dochodząc do szosy Biskupiec – Bęsia. Wzdłuż tej drogi na północ do wysokości oddz. lasu nr 88, gdzie skręca w drogę leśną biegnącą w kierunku zachodnim, od południa otaczając jezioro Węgój. Dochodzi do miejscowości Węgój, gdzie skręca w kierunku zachodnim wzdłuż

drogi lokalnej Węgój – Łabuchy. Dochodzi do linii kolejowej z Biskupca do Czerwonki i następnie w miejscu jej połączenia z linią kolejową Olsztyn - Korsze skręca na północny-wschód. Od tego miejsca posiada wspólną granicę z OChK Pojezierza Olsztyńskiego. Biegnie wzdłuż torów i przed miejscowością Zarębiec skręca na drogę lokalną prowadzącą do tej miejscowości. W obrębie wsi skręca na zachód wzdłuż drogi biegnącej do Biesowa (koniec wspólnej granicy z OChK Pojezierza Olsztyńskiego). Dochodzi do drogi Czerwonka – Tejstymy, wzdłuż niej podąża na północny-zachód, by za wsią Biesowo skręcić na zachód w drogę biegnącą do miejscowości Biesówko. W obrębie wsi skręca na zachód w drogę lokalną, a następnie na rozwidleniu dróg kieruje się na północny-zachód w stronę lasu. Biegnie dalej drogą przez las do oddz. 68.

2. „Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego” o powierzchni 40.997,4 ha, położony na terenie powiatu olsztyńskiego i szczycieńskiego, w gminach: Pasym, Dźwierzuty, Szczytno, Purda, Barczewo i Biskupiec.

Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego na terenie gminy Biskupiec przebiega następująco: wzdłuż szosy z Spłat przez Rasząg do Rzecka, gdzie skręca drogą polną na północny-zachód przez m. Rukławki, Najdymowo do Droszewa. Tam przecinając wieś i tory kolejowe na północ dochodzi do cieku Biesówka, ok. 250 m wzdłuż niej na północny-wschód, gdzie skręca po drodze gruntowej do drogi Czerwonka – Biesowo, po której na południowy-wschód ok. 100 m do drogi gruntowej i nią w kierunku północno-wschodnim do toru w kierunku Korsz, a po ok. 1200 m skręca w drogę do m. Zarębiec, a następnie do Biesowa (fragment styku z OChK Doliny Rzeki Symsarny). Z Biesowa drogami na południowy-zachód wzdłuż doliny Biesówki do toru kolejowego w kierunku Olsztyna, w miejscu, gdzie dochodzi droga do m. Wilmy. Tym torem ok. 1800 m na zachód dociera do drogi leśnej do Kol. Wilimy, którą dociera do granicy gminy zgodnie z jej przebiegiem (najpierw na zachód, potem na południe).

3. „Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich” o powierzchni 20.615,9 ha, położony na terenie powiatu kętrzyńskiego, mrągowskiego i olsztyńskiego, w gminach: Reszel, Mrągowo, Mrągowo miasto, Sorkwity, Kolno i Biskupiec.

Granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich na terenie gminy Biskupiec przebiega następująco: północno-wschodnią granicą gminy biegnie na południowy - zachód do wysokości oddziału 251 i 238 lasu, gdzie skręca w drogę leśną, która doprowadza do szosy Bredynki - Samławki w miejscu południowego krańca dużego kompleksu leśnego. Wyżej wymienioną drogą biegnie na północ przecinając granicę gminy.

W Obszarach Chronionego Krajobrazu obowiązują zakazy i nakazy wynikające z odpowiednich rozporządzeń Wojewody Warmińsko – Mazurskiego oraz uchwał Sejmiku Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego, w tymi między innymi:

~~1) lokalizowania nowych obiektów zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;~~

- ~~2) lokalizowania budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;~~
- ~~3) utrzymywania otwartych rowów i zbiorników ściekowych;~~
- ~~4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;~~
- ~~5) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;~~
- ~~6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;~~
- ~~7) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;~~
- ~~8) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych, tarlisk i złożonej ikry, ptasich gniazd oraz wybierania jaj;~~
- ~~9) wypalania roślinności;~~
- ~~10) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszstormowym lub przeciwpowodziowym.~~

~~Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą zadań realizowanych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz inwestycji realizujących cele publiczne. Zakazy nie dotyczą również gospodarki łowieckiej lub rybackiej prowadzonej w oparciu o odrębne przepisy oraz racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej.~~

~~Na terenach rezerwatów położonych na poszczególnych obszarach chronionego krajobrazu obowiązują zakazy wynikające z przepisów dotyczących rezerwatów:~~

- ~~1) zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;~~
- ~~2) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;~~
- ~~3) zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;~~
- ~~4) zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;~~
- ~~5) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac ziemnych związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;~~
- ~~6) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;~~
- ~~7) zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;~~

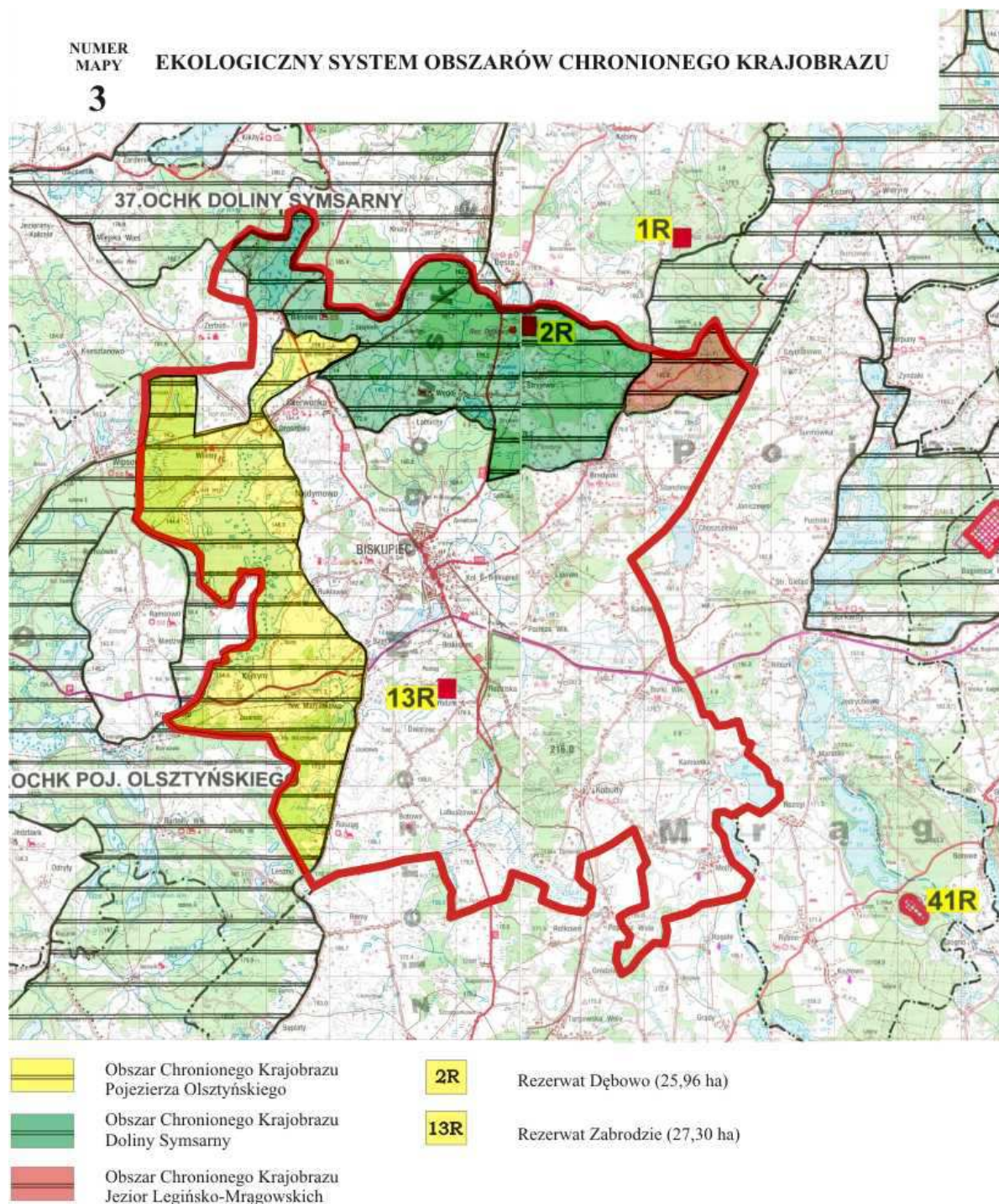
8) zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Powołane powyżej przepisy wprowadzają również odstępstwa od zakazów, w tym:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa, prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym, realizacji inwestycji celu publicznego,
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- 4) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia 1 grudnia 2008 r., których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej,
- 5) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 1 grudnia 2008 r.,
- 6) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 7) budowy nowych oraz przebudowy, rozbudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych w granicach zabudowanej działki, pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód na przedmiotowej działce lub działce budowlanej bezpośrednio przylegającej,
- 8) uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód na działkach budowlanych bezpośrednio przylegających,
- 9) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, w tym obiekty służące agroturystyce, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód;
- 10) wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych w zakresie lokalizowania obiektów budowlanych niezbędnych do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani oraz w zakresie realizacji infrastruktury technicznej i komunikacji wzdłuż linii brzegów rzek i jezior.

Odstępstwa wymienione w punktach 6 – 10 dotyczą zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Obecnie trwają prace nad zmianą przepisów dotyczących obszarów chronionego krajobrazu. W związku z powyższym katalog zakazów oraz katalog odstępstw podlegać będzie zmianom.

MAPA 3: Ekologiczny System Obszarów Chronionego Krajobrazu

1.5.3. Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000

Obszary Natura 2000 są wynikiem z realizacji założeń dyrektyw przyjętych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej - tzw. Dyrektywy Ptasiej (79/409/EWG o ochronie

dziko żyjących ptaków) i Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory). Celem utworzenia tych aktów prawnych jest utrzymanie różnorodności biologicznej w państwach członkowskich poprzez ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków fauny i flory, a zwłaszcza ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w niepogorszonym stanie.

W Polsce problematykę Natury 2000 regulują następujące przepisy:

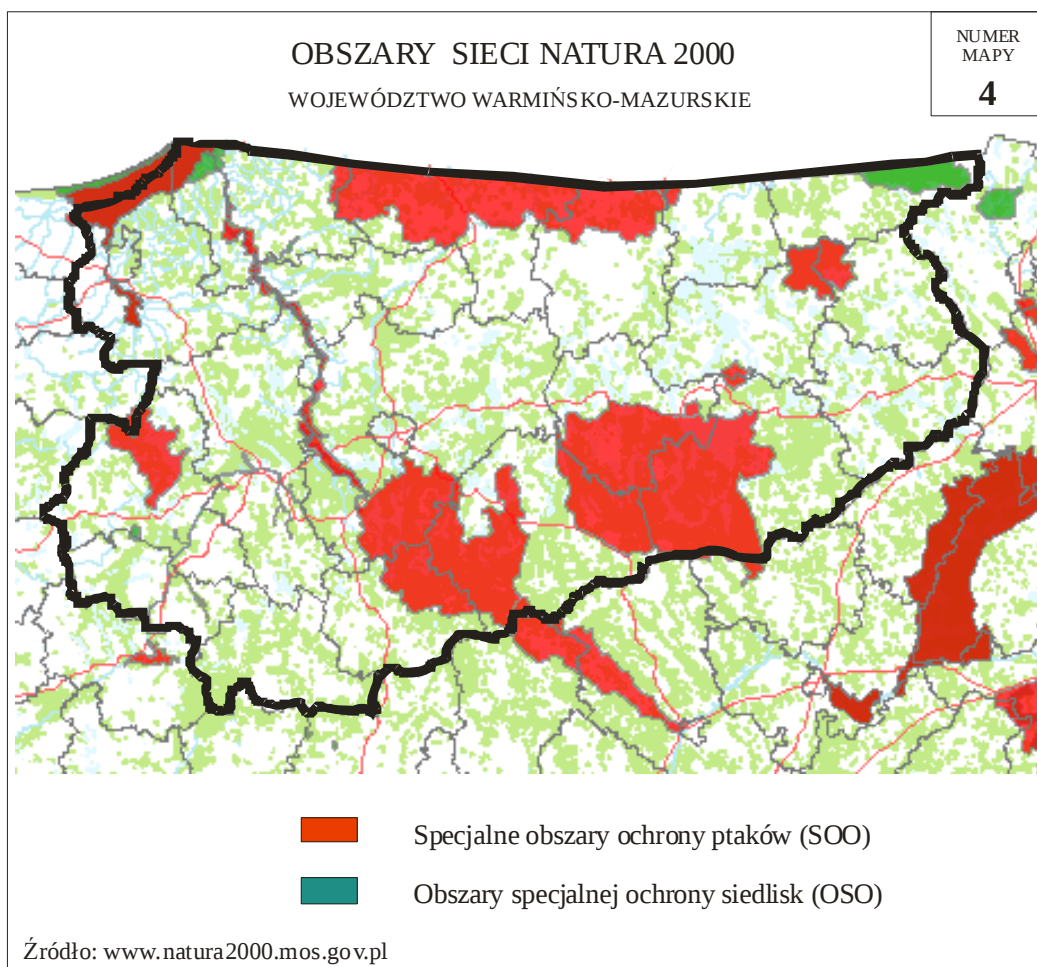
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. nr 92 poz. 880 ze zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 61 poz. 549).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wprowadza dwa typy obszarów chronionych na obszarze Polski: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). Obszary Natura 2000 mogą być ustanawiane na terenach objętych innymi formami ochrony (np. rezerwatami przyrody, parkami krajobrazowymi, parkami narodowymi) - obowiązują tam wszystkie zakazy i ograniczenia z tytułu danej formy ochrony.

Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmianę jego granic lub likwidację reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Rozporządzenie to określa nazwy, położenie administracyjne, obszary, cel i przedmiot ochrony oraz sprawującego nadzór nad obszarem. Integralną częścią rozporządzenia są mapy obszarów stanowiące załącznik graficzny.

Projekt planu ochrony obszaru Natura 2000 sporządzany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 i podlega uzgodnieniu z właściwymi miejscowo radami gmin. Plan ochrony obszaru Natura 2000 zawiera m.in. opis i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków oraz wykaz zadań ochronnych, z określeniem sposobu ich wykonywania, rodzaju, zakresu i lokalizacji, na okres stosowny do potrzeb.

MAPA 4: Obszary Natura 2000

Ograniczenia wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- 1) Na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 2) Projekty planów i projekty zmian do przyjętych planów oraz planowane przedsięwzięcia, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000, lub nie wynikają z tej ochrony, a które mogą na te obszary znacząco oddziaływać, wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 3) Jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo wojewoda może zezwolić na realizację planu lub przedsięwzięcia, które mogą mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

- 4) Jeżeli plan lub przedsięwzięcie ma miejsce na obszarze Natura 2000, gdzie występuje siedlisko lub gatunek o znaczeniu priorytetowym, zezwolenie, o którym mowa w p.3 może zostać udzielone wyłącznie w celu:
 - a) ochrony zdrowia i życia ludzi;
 - b) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
 - c) uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
 - d) wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.
- 5) W przypadku planowanych przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, zezwolenie zastępuje się decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 6) Na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.
- 7) Prowadzenie działalności, o której mowa p.6 na obszarach Natura 2000 wchodzących w skład parków narodowych i rezerwatów przyrody, jest dozwolone wyłącznie w zakresie, w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tych obszarach.
- 8) Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, wojewoda może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wskazuje ogólne wytyczne co do sposobów ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt. Są to działania polegające na:

- przeciwdziałaniu zagrożeniom biotycznym i abiotycznym;
- zachowaniu odpowiednich i poprawieniu niewłaściwych stosunków wodnych dla siedlisk przyrodniczych;
- eliminowaniu obcych gatunków roślin i zwierząt zagrażających rodzimym gatunkom;
- tworzeniu dogodnych warunków występowania i rozwoju gatunków roślin i zwierząt;

- uwzględnieniu w gospodarce, w szczególności leśnej, rolnej, wodnej i rybackiej ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt;
- inicjowaniu procesów regeneracyjnych zniszczonej roślinności;
- utrzymaniu właściwego składu gatunkowego w ekosystemach łąkowych przez wykaszanie roślinności, wypas zwierząt oraz usuwanie drzew i krzewów;
- renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk;
- reintrodukcji gatunków roślin i zwierząt;
- tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migracje zwierząt;
- regulacji liczebności populacji roślin i zwierząt w celu zachowania równowagi;
- umożliwieniu przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych dla utrzymania siedlisk we właściwym stanie ochrony lub dla przywrócenia ich właściwego stanu;
- wykonywaniu zabiegów ochronnych dla przywrócenia i zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk;
- przywróceniu i utrzymaniu właściwego stanu gatunkowego drzewostanów zgodnego z rodzajem siedliska;
- prowadzeniu gospodarki rolnej metodami sprzyjającymi ochronie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt.

Szczegółową identyfikację istniejących jak i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz podanie sposobów ich eliminacji lub ograniczeń zawierać będzie plan ochrony danego obszaru włączonego w system Natura 2000, który jest w trakcie opracowania.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 na terenie gminy Biskupiec znajduje się fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 pod nazwą Puszcza Piska (kod obszaru PLB280008) o powierzchni 102,1 ha. OSO Puszcza Piska obejmuje łączny obszar 171.854,0 ha, w tym: 168.098,5 ha położonych w województwie warmińsko-mazurskim, 241,4 ha położonych w województwie mazowieckim oraz 3.514,1 ha w województwie podlaskim.

Na obszarze OSO Puszcza Piska występują ostoje ptasie o randze europejskiej oraz co najmniej 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 12 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej bielika i cietrzewia; ponadto obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, puchacz, rybitwa rzeczna, włochatka. W stosunkowo wysokiej liczebności występuje derkacz (źródło: Standardowy formularz danych Natura 2000 dla obszaru Puszcza Piska PLB280008 –, rozdz. 4.2.).

Głównym zagrożeniem dla obszarów Natura 2000 jest niekontrolowana presja turystyczno-rekreacyjna, zwłaszcza osadnicza oraz zanieczyszczenie i eutrofizacja wód.

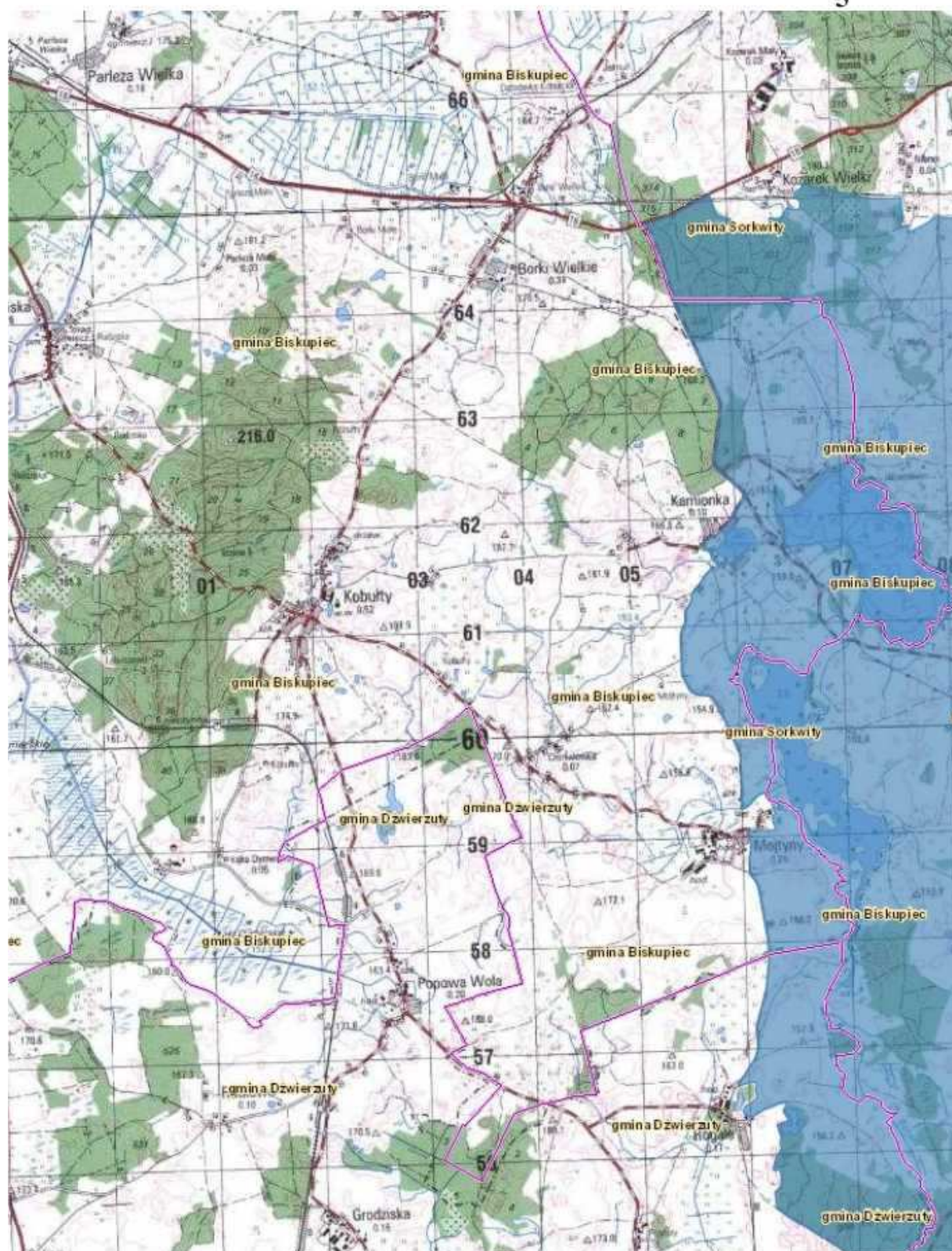
MAPA 5 Natura 2000 PUSZCZA PISKA – fragment północno-zachodni

Natura 2000 PUSZCZA PISKA - fragment północno-zachodni

źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

NUMER
MAPY

5

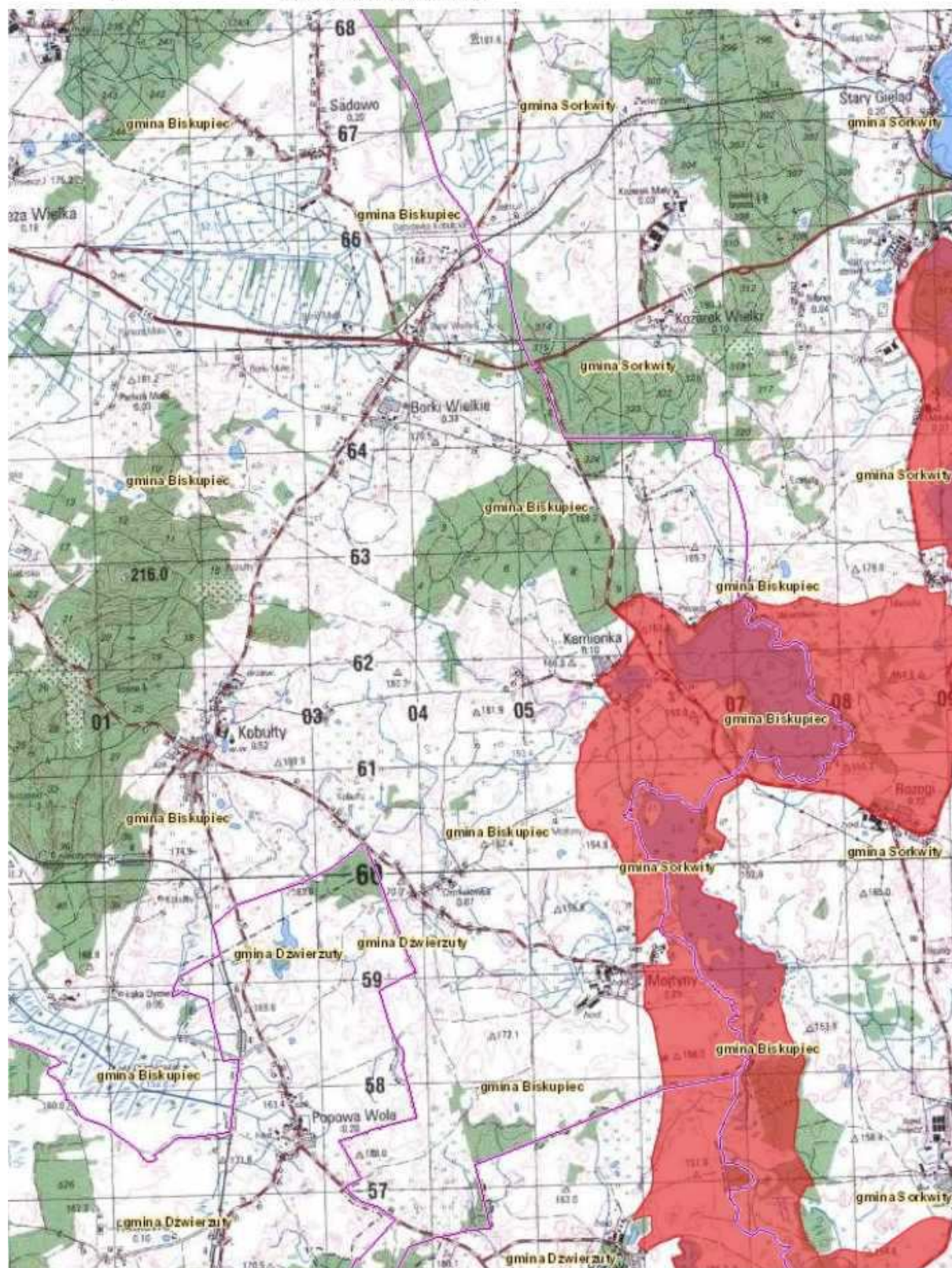
MAPA 6 Natura 2000 OSTOJA PISKA

NUMER MAPY

6

Natura 2000 OSTOJA PISKA - fragment północno-zachodni

źródło: www.geoservis.gdos.gov.pl

Poza częścią Puszczy Piskiej na obszarze gminy Biskupiec znajduje się fragment Ostoi Piskiej PLH280013 wpisanej na listę potencjalnych specjalnych obszarów ochrony siedlisk, które nie zostały jeszcze zamieszczone na listach przekazanych przez Polskę do Komisji Europejskiej. Ostoja Piska obejmuje 52 530,5 ha terenów częściowo pokrywających się z obszarem Natura 2000 Puszcza Piska.

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej dla wszystkich tych obszarów należy stosować postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia lub planu na obszar Natura 2000 i należy uzyskać zezwolenie wojewody zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

1.5.4. Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-Polska

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wielkoprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym dla różnych regionów kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu" [11]. Sieć ECONET-PL została uwzględniona w Strategii zagospodarowania przestrzennego kraju opracowanej przez Centralny Urząd Planowania w formie wytycznej polityki przestrzennej (przyjęto ją jako przyrodniczą podstawę „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000 plus”). Program powinien znaleźć odbicie w studiach zagospodarowania przestrzennego makroregionów i województw oraz gmin w wymiarze lokalnym. Dokumenty planistyczne, tj. studia zagospodarowania przestrzennego województw i gmin, pełnią tu znaczącą funkcję informacyjną (popularyzacja zasad realizacji zadań i kryteriów wyznaczania sieci) i regulacyjną (tworzenie prawa miejscowego) we wdrażaniu sieci ECONET-PL. W planach miejscowych możliwe jest ustalenie granic obszarów i warunków ich zagospodarowania, wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego. Możliwość ta mogłaby być bezpośrednim instrumentem wdrażania zasad ochrony i gospodarowania w biocentrach sieci nie objętych formalną ochroną prawną, a wymagających specjalnych zasad użytkowania zasobów przyrodniczych.

Położenie gminy Biskupiec na tle Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET nie uległo zmianie. Jako najcenniejsze przyrodniczo pozostają nadal obszary wschodniej i południowo-wschodniej części Gminy. Dwa fragmenty omawianego obszaru uzyskały rangę obszarów węzłowych o znaczeniu międzynarodowym (Obszar Zachodniomazurski - w jego granice został włączony ~~użytek ekologiczny – Łąki Dymerskie oraz~~ Obszar Puszczy Piskiej).

1.5.5. Zielone Płuca Polski

Obszar Zielonych Płuc Polski obejmuje ponad 60 tys. km² - prawie 20% powierzchni Polski. W granice tego obszaru wchodzi województwa podlaskie, warmińsko-mazurskie część województwa mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Jest to rejon północno-wschodniej części kraju obfitujący w unikalnej wartości walory przyrodnicze o znaczeniu międzynarodowym, w tym m.in. Puszcza Białowieska, Bagna Biebrzańskie, Pojezierze Suwalsko-Augustowskie i Wielkie Jeziora Mazurskie.

Założeniem leżącym u podstaw idei Zielonych Płuc Polski jest stworzenie obszaru przyjaznej współpracy regionalnej w Europie w zakresie zrównoważonego rozwoju i poszanowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Porozumienie, początkowo realizujące przede wszystkim program ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu, z upływem czasu zmieniło swój główny kierunek działań na zadania promujące rozwój gospodarczy, rozwój rolnictwa, leśnictwa, turystyki i uzdrowisk, w zgodzie z zasadami ekorozwoju.

20 grudnia 2004 roku w Warszawie w Ministerstwie Środowiska podpisane zostało IV Porozumienie Zielone Płuca Polski, którego sygnatariuszami są marszałkowie województw: podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i pomorskiego oraz Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska.

Porozumienie określiło potrzebę realizacji następujących celów:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno – gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,
- doskonalenie i promocja produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
- uwzględnienie arealu i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,
- podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.

Porozumienie realizowane będzie poprzez:

- 1) Powołanie Rady Programowej Porozumienia Zielone Płuca Polski, do której zadań należeć będzie określanie polityki prowadzonej przez Porozumienie oraz ocenianie działalności Fundacji Zielone Płuca Polski i reprezentowanie Porozumienia w kontaktach wewnątrz kraju, jak i poza jego granicami.
- 2) Utworzenie Fundacji Zielone Płuca Polski, która będzie sukcesorem dotychczasowej działalności Biura Porozumienia Zielone Płuca Polski i Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska oraz prawa do Znak Promocyjnego Zielone Płuca Polski .
- 3) Ustanowienie w przyszłości w miarę potrzeb innych form organizacyjno – prawnych wspierających ideę zrównoważonego rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski.

Położenie gminy Biskupiec na tle obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski oraz Zielone Płuca Europy nie uległo zmianie.

1.5.6. Euroregiony

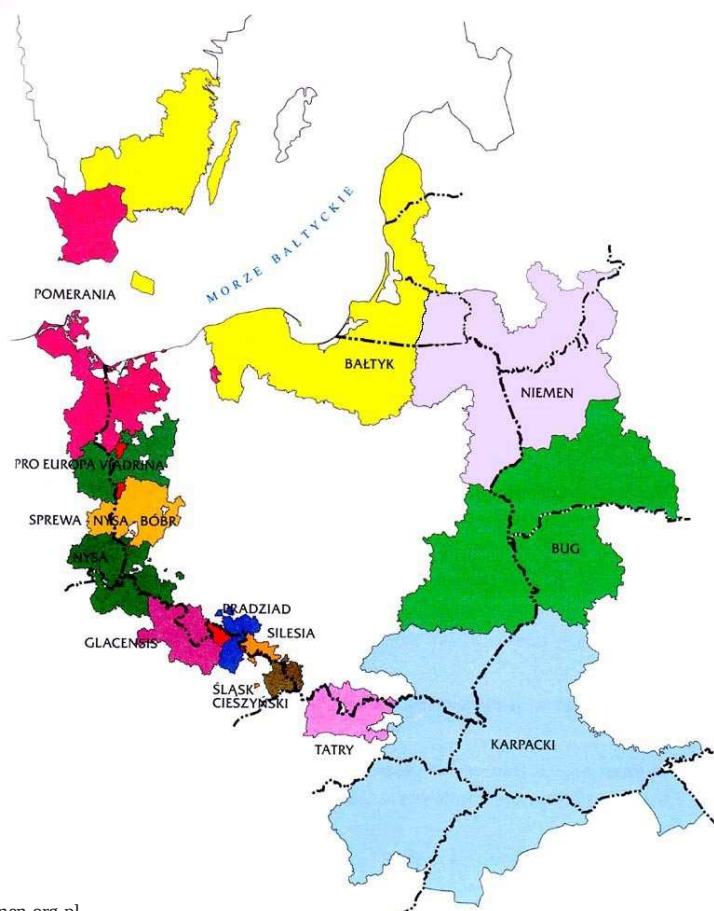
Gmina Biskupiec jest członkiem Stowarzyszenia Euroregion Bałtyk oraz Euroregion Niemen. Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Polskiej "Euroregion Bałtyk" obejmuje 91 gmin oraz 2 powiaty z terenu województw pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego. Do gminy członkowskich należy miasto oraz gmina Biskupiec. Gmina Biskupiec stała się członkiem Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej "Euroregion Bałtyk" na mocy Uchwały Nr XXII/154/04 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 28 września 2004 r. W dniu 30 czerwca br. Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk uzyskało status organizacji pożytku publicznego. W dniu 1 lipca 2004 roku Rada Euroregionu utworzyła Stały Międzynarodowy Sekretariat Euroregionu, który działa w strukturze Sekretariatu polskiego w Elblągu. Stowarzyszenie prowadzi działalność ukierunkowaną na: kompleksową obsługę programów pomocowych w ramach Phare CBC, akcje szkoleniowo-instruktażowe, kojarzy partnerów do współpracy transgranicznej, działalność informacyjną w formie biuletynów, wystawienniczą, organizuje międzynarodowe spotkania i seminaria.

Strategia rozwoju Strony Polskiej Euroregionu Bałtyk przewiduje realizację zadań w następujących priorytetach:

- rozwój kontaktów międzyludzkich budujących demokrację lokalną,
- rozbudowę i modernizację infrastruktury komunikacyjnej,
- rozwój turystyki,
- ochronę i kształtowanie środowiska naturalnego,
- poprawę bezpieczeństwa i zapobieganie patologiom społecznym.

PRZYNALEŻNOŚĆ POLSKI DO EUROREGIONÓW

NUMER
MAPY
7

Źródło: www.niemen.org.pl

1.6. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

„Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018” przyjęto Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr XVI/301/12 z dnia 24 kwietnia 2012 r. Program opracowany został dla czteroletniego okresu – na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na okres od 2015 do 2018 r.

Opracowanie wojewódzkiego programu ochrony środowiska służy realizacji polityki ekologicznej państwa i regionu. Kompleksowe ujęcie problematyki środowiska regionu umożliwia jego wykorzystanie do następujących celów:

- podejmowania wspólnych działań przez administrację wszystkich szczebli, tj. wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, do rozwiązywania ważnych problemów i eliminowania zagrożeń środowiska w województwie;
- podejmowania decyzji w zakresie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i finansowania inwestycji ekologicznych;

- kreowania regionalnej polityki ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych;
- wykorzystania przez samorządy powiatowe i gminne jako podstawy metodycznej i merytorycznej przy opracowaniu powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska;
- koordynowania i intensyfikowania działań na rzecz ochrony środowiska, realizowanych przez administrację wszystkich szczebli, jak i jednostki gospodarcze, instytucje oraz organizacje społeczne.

Wojewódzki Program Ochrony Środowiska wskazuje cele oraz działania w zakresie problematyki środowiskowej. Działania odnoszące się do zagospodarowania przestrzennego zamieszczono w tabeli 1.

Tab. 1. Cele i działania w zakresie ochrony środowiska

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej regionu
Działania: 1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zasad ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej. 2. Minimalizowanie skutków antropopresji poprzez uwzględnienie ochrony walorów szaty roślinnej i świata zwierząt w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach lokalizacyjnych. 3. Uwzględnienie ochrony jezior i rzek oraz ich obrzeży w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 4. Wyznaczenie korytarzy ekologicznych i właściwe ich zagospodarowanie poprzez m.in.: – zalesianie i zadrzewianie, – tworzenie korytarzy łączących jeziora, w oparciu o ekosystemy bagienne i drobne zbiorniki wodne, – budowę przejść dla zwierząt na trasach komunikacyjnych i przepławek na rzekach, w miejscach, gdzie jest to konieczne. 5. Zwiększenie udziału terenów pokrytych trwałą roślinnością, szczególnie w zlewniach bezpośrednich jezior. 6. Respektowanie potrzeb ochrony krajobrazu podczas prowadzenia inwestycji liniowych. 7. Ochrona obszarów naturalnej retencji i dolin rzecznych, powiększanie i odtwarzanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaczeń i drobnych zbiorników wodnych. 8. Ochrona stanu śródpolnych remiz, oczek wodnych, torfowisk i bagien. 9. Wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania i dostosowanie sposobu użytkowania do określonych form, celów i przedmiotów ochrony: – wspieranie form rolnictwa stosującego metody produkcji nie naruszające równowagi przyrodniczej, w tym rolnictwa ekologicznego i zintegrowanego, – rozwój eko- i agroturystyki. 10. Opracowanie programów tworzenia obszarów zieleni i zadrzewień. 11. Przestrzeganie w gospodarce leśnej zasad zachowania różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego, poprzez między innymi uwzględnienie w planach urządzenia lasów, wytycznych z programów ochrony przyrody w nadleśnictwach. 12. Rozważenie objęcia ochroną lub podniesienia rangi ochronnej wybranych istniejących terytorialnych form ochrony na wyższe: – utworzenie Mazurskiego Parku Narodowego,

– podniesienie rangi ochronnej Puszczy Boreckiej i Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej do parku krajobrazowego, – sukcesywny rozwój rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.
Cel: Lasy dostosowane do potrzeb i możliwości środowiska
Działania: 1. Zwiększenie lesistości obszaru województwa, do co najmniej 31% do roku 2010. 2. Zalesienie ponad 35 tys. ha gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego, w tym ponad 22 tys. ha do roku 2006. 3. Przeprowadzenie działań formalno-prawnych pod potrzeby zalesień, tj. aktualizacja klasyfikacji gruntów, określenie gruntów przeznaczonych do zalesień i granic polno-leśnych w planach zagospodarowania przestrzennego, opracowanie dokumentacji glebowo-siedliskowej i urzędniowej. 4. Zalesianie gruntów (zwłaszcza marginalnych) w zlewniach jezior, obszarach wododziałowych zagrożonych erozją, obszarach źródłiskowych, terenach zbiorników wód podziemnych bez izolacji. 5. Ochrona i powiększanie biologicznej różnorodności lasów, w tym genetycznej i gatunkowej. 6. Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych. 7. Wykorzystanie walorów lasów do rozwoju ekoturystyki przy zachowaniu zasad ich ochrony. 8. Wdrażanie na szeroką skalę odnowień naturalnych. 9. Rozbudowa bazy szkółkarskiej oraz infrastruktury leśnej. 10. Opracowanie i realizacja programów zadrzewień.

Cel: Jakość gleby powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów
Działania: 1. Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej. 2. Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzenie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. 3. Wykonywanie i utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych, z zachowaniem zróżnicowanych biocenoz, w ścisłym dostosowaniu do właściwości przyrodniczo-rolniczych gleb. 4. Opracowanie programów i realizacja rekultywacji terenów zdegradowanych. 5. Zakaz lokalizacji nowych ferm zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na obszarach cennych przyrodniczo, takich jak: parki krajobrazowe wraz z otulinami, rezerваты, użytki ekologiczne oraz tereny podziemnych zbiorników wody bez izolacji. Na pozostałych obszarach wprowadza się zakaz lokalizacji nowych ferm bezściółowych oraz modernizacji istniejących ferm w kierunku bezściółowym. Koncentracja stad zwierząt w pozostałych hodowlach musi być dostosowana do posiadanej powierzchni ziemi, pozwalającej na pełne zagospodarowanie odchodów zwierzęcych zgodnie z Dyrektywą azotanową i ustawą o nawożeniu oraz gwarantować dobrostan zwierząt. Fermy te powinny spełniać jednocześnie normatywne wymogi ochrony środowiska naturalnego w zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe, gruntowe, podziemne, gleby i powietrze.

Cel: Eksploatacja kopalin zgodna z zasadami rozwoju zrównoważonego

Działania:

1. Uzupełnienie rozpoznania zasobów kopalin w województwie.
2. Uzupełnienie rozpoznania zasobów energii geotermalnej.
3. Ochrona terenów szczególnie cennych przyrodniczo przed eksploatacją kopalin.
4. Stosowanie technologii niepowodujących istotnej zmiany poziomu wód.
5. Sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Cel: Udział energii z odnawialnych zasobów energetycznych do co najmniej 7,5 % w 2010r., a 3,6 % w roku 2006.

Działania:

1. Opracowanie wojewódzkiego programu rozwoju energetyki odnawialnej.
2. Opracowanie powiatowych programów wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
3. Uruchomienie na terenie województwa systemu logistyki produkcji i dystrybucji biopaliw.
4. Budowa instalacji umożliwiających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Cel: Dobry stan wód

Działania:

1. Tworzenie wokół jezior i rzek stref ochronnych, zagospodarowanych trwałą zielenią i niezabudowanych.
2. Poprawa stosunków wodnych poprzez zmniejszenie nierównomierności przepływów cieków, przede wszystkim na obszarach węzłów hydrograficznych.
3. Identyfikacja głównych obszarów zasilania wód podziemnych i odpowiednie ich zagospodarowanie.
4. Odpowiednie zagospodarowanie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych i stref ochronnych ujęć wód.
5. Ustanowienie obszarów ochrony zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć.
6. Likwidacja w pierwszej kolejności mogilników położonych na zbiornikach wód podziemnych bez izolacji.
7. Likwidacja nieczynnych ujęć wody.
8. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacji, m.in. poprzez:
 - budowę systemów kanalizacji sanitarnej, w pierwszej kolejności w miejscowościach zwodociągowanych, położonych na obszarach występowania zbiorników wód podziemnych bez izolacji,
 - rozwiązanie gospodarki ściekowej w wiejskich ośrodkach gminnych, nie posiadających oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacyjnych,
 - budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociągowanych, położonych na obszarach zlewni pojeziernych, oraz w skupiskach zabudowy rekreacyjnej zlokalizowanej nad jeziorami,
 - wyposażenie w systemy kanalizacyjne zakończone oczyszczalniami ścieków aglomeracji o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000, zgodnie z krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych,

– wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowa systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych, – budowę lokalnych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. 9. Zwiększenie lesistości oraz rozbudowa systemu małej retencji na terenach położonych na północ i wschód od miasta Biskupiec (między miejscowościami: Biskupiec, Jeziorany, Bisztynek, Reszel, Sorkwity). 10. Renaturyzacja, polegająca głównie na odtworzeniu mokradeł, zwiększeniu zadrzewień i lesistości oraz rozbudowie systemu małej retencji. 11. Radykalne ograniczenie dopływu do wód zanieczyszczeń biogennych, pochodzących z rolnictwa poprzez uwzględnianie zasad dobrej praktyki rolniczej. 12. Rekultywacja zdegradowanych systemów wodnych.
Cel: Minimalizacja zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady.
Działania: 1. Optymalne zagospodarowanie odpadów. 2. Likwidacja lub rekultywacja nieczynnych miejsc składowania odpadów. 3. Przeciwdziałanie powstawaniu nowych nielegalnych składowisk. 4. Minimalizacja stopnia występowania odpadów rozproszonych. 5. Wprowadzenie zakazu dowozu odpadów spoza województwa za wyjątkiem: – powstałych w powiatach ościennych, – przeznaczonych do recyklingu.
Cel: Dobry klimat akustyczny
Działania: 1. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej. 2. Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności tras - zielona fala). 3. Zastosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem drogowym i kolejowym, np: budowa ekranów akustycznych, tworzenie pasów zadrzewień, wymiana okien na dźwiękoszczelne. 4. Utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego. 5. Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych, zwłaszcza w miastach dużych i średnich.

Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz zwiększenie powierzchni obszarów chronionych, stanowią jeden z najważniejszych obszarów w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Województwo warmińsko-mazurskie jest bogato zróżnicowanym regionem zarówno pod względem przyrodniczym, jak i kulturowym. Obszar ten posiada silne zewnętrzne i wewnętrzne powiązania przyrodnicze, realizowane głównie przez systemy dolinne i duże kompleksy leśne. Stanowi jeden z najbogatszych przyrodniczo i krajobrazowo segmentów zielonego pierścienia Bałtyku.

Ponadprzeciętna atrakcyjność regionu stała się jednak źródłem wielu konfliktów interesów. Za podstawowy należy uznać konflikt między dążeniem do zachowania

przyrodniczego potencjału z jednoczesną chęcią intensywnego wykorzystania przestrzeni. Główne zagrożenia dla różnorodności biologicznej i krajobrazowej województwa, to przede wszystkim: zmiany struktury własności, wprowadzanie intensywnych form gospodarowania w rolnictwie, rybactwie i leśnictwie, intensywna zabudowa nowych terenów i rozbudowa systemów infrastrukturalnych, osuszanie terenów podmokłych (w tym torfowisk), zabudowa hydrotechniczna wód.

Trwający od lat proces nieprawidłowej urbanizacji Warmii i Mazur jest zjawiskiem, które należy szybko opanować. Jego skutki to: niekorzystne zmiany krajobrazu, problemy związane z zanieczyszczeniem wód, ziemi, powietrza, negatywne przekształcanie przyrody, zmniejszenie różnorodności biologicznej. Zagrożeniem dla szaty roślinnej są zarówno naturalne procesy sukcesji, jak i różnorodna działalność człowieka. Można tu wymienić negatywny wpływ zanieczyszczenia wody i powietrza na szatę roślinną. **Poważnym zagrożeniem jest rekreacyjna presja, ukierunkowana na najcenniejsze ostoje przyrody (brzegi jezior, śródleśne polany, obrzeża lasów).**

W Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego środowisko przyrodnicze jest jednym z ośmiu priorytetowych obszarów rozwoju. Jako cel strategiczny w tym obszarze przyjęto:

„Województwo warmińsko-mazurskie krajowym liderem czystości środowiska”.

1.7. Podsumowanie: uwarunkowania zewnętrzne zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec

Gminie Biskupiec towarzyszą okoliczności zarówno sprzyjające, jak i ograniczające rozwój. Zadaniem władz gminy, jest odpowiednie wykorzystywanie uwarunkowań sprzyjających oraz minimalizowanie oddziaływania uwarunkowań ograniczających.

Uwarunkowania sprzyjające rozwojowi:

- 1) korzystna lokalizacja gminy Biskupiec względem Olsztyna - centrum potencjału gospodarczego i usługowego regionu,
- 2) dobre powiązania komunikacyjne w kierunkach wschód-zachód (droga nr 16) oraz północ-południe (droga nr 57),
- 3) położenie geograficzne przy trasie w kierunku Wielkich Jezior Mazurskich i ośrodków turystycznych takich jak Mrągowo czy Giżycko.

Uwarunkowania ograniczające rozwój:

- 1) ograniczenia wynikające z ochrony prawnej terenów cennych przyrodniczo i wrażliwych na antropopresję,
- 2) zły stan techniczny nawierzchni dróg systemu nadrzędnego i uzupełniającego, a przez to słaba dostępność komunikacyjna terenów rekreacyjnych.

2. ZMIANY UWARUNKOWAŃ WEWNĘTRZNYCH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BISKUPIEC

2.1. Środowisko przyrodnicze i jego zasoby

2.1.1. Litosfera

Ukształtowanie pionowe terenu gminy nie uległo znacznym przekształceniom. Rzeźba terenu posiada formę ukształtowanej pierwotnie pofałdowanej moreny dennej, rzadziej są to równiny sandrowe oraz wały moren czołowych. Najbardziej wyniesiona i jednocześnie urozmaicona pod względem rzeźby terenu pozostaje południowo-wschodnia część gminy. Tren gminy przecinają liczne morenowe i rynnowe jeziora ułożone najczęściej południkowo.

Budowa geologiczna ziem gminy nie uległa zmianom jakościowym, zapisy studium pozostają więc aktualne. Położona w skrajnej części wielkiej platformy wschodnioeuropejskiej zbudowana jest ze skał metamorficznych i głębinowych. Najczęstszym typem osadów wierzchowin i stoków są gliny zwałowe. Innymi składnikami budulcowymi są utwory morenowe takie jak piaski i żwiry.

2.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Ilościowe zasoby wód powierzchniowych nie uległy zmianom. W skład systemu hydrologicznego wchodzi 17 jezior wraz z systemem łączących niektóre z nich rzek i kanałów. Wszystkie jeziora na terenie gminy nadal stanowią własność Skarbu.

Silna wrażliwość wód jezior i rzek na antropopresję i mała zdolność do samooczyszczania powoduje, że priorytetowym zadaniem w zakresie ich ochrony pozostaje nadal konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, zwłaszcza na terenach obsługujących funkcje rekreacyjno-letniskowe. Każdorazowo wraz z rozwojem nowych terenów inwestycyjnych konieczna jest budowa towarzyszącej infrastruktury technicznej zapewniającej usuwanie nieczystości płynnych i stałych. Niedoinwestowanie w tej dziedzinie przyczynia się do zanieczyszczenia płytkich wód powierzchniowych oraz narażenia na zanieczyszczenie wody podziemne. Jakość płytko zalegających wód podziemnych ulega ciągłemu pogorszeniu, o czym świadczą pojawiające się zanieczyszczenia bakteriologiczne oraz chemiczne (głównie azotany).

Badania jakości wód jeziora Rasząg oraz Dadaj dokonane przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Olsztynie wykazały, że odpowiadają one wymaganiom jakości wód w kąpieliskach. Badanie stanu czystości wód jezior przeprowadza okresowo Wojewódzki Instytut Ochrony Środowiska w Olsztynie (**Program ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011 - 2014**). Na obszarze gminy Biskupiec (oraz Sorkwity) badane było jezioro Jełmuń. Pomimo niekorzystnych cech morfometrycznych, wykazuje przeciętną podatność na degradację i zostało zaliczone do II klasy czystości (wynik badań graniczy jednak pomiędzy klasą II i III).

2.1.3. Klimat

Zapisy dotyczące warunków klimatycznych pozostają aktualne.

2.1.4. Typy genetyczne gleb

Zapisy dotyczące rodzajów gleb pozostają aktualne.

2.1.5. Lasy

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego lasy zajmują 710,3 tys. ha, co daje lesistość w wysokości 29,3%. Wskaźnik lesistości gminy Biskupiec oscyluje wokół 26% plasując gminę na 10 miejscu wśród gmin powiatu olsztyńskiego.

W strukturze lasów w Polsce dominują lasy państwowe stanowiące własność Skarbu Państwa. Tylko 17,5% stanowią lasy niepaństwowe. W województwie warmińsko-mazurskim powierzchnia lasów prywatnych wynosi 31,5 tys. ha, stanowiąc 4,5 % powierzchni gruntów leśnych województwa.

Powierzchnia gruntów leśnych na obszarze gminy Biskupiec wg stanu na 2013 r. wynosiła 7584 ha, z czego 93,5% stanowiły lasy publiczne własności Skarbu Państwa. Większość – 98,0% lasów SP znajduje się w zarządzie Lasów Państwowych, pozostałe 2,0 % wchodzi w skład zasobu Agencji Nieruchomości Rolnych. Załedwie 5,9 % gruntów leśnych gminy należy do osób fizycznych (447 ha). W większości są to niewielkie i rozproszone kompleksy leśne, często powstałe z samosiewów. W roku 2003 zalesiono 16 ha gruntów publicznych oraz 7 ha gruntów prywatnych. Do zalesienia przeznaczono natomiast 18,2 ha gruntów nieleśnych Lasów Państwowych.

Ogólna powierzchnia gruntów leśnych od początku roku 2002 zwiększyła się o 63 ha. Najwyższy wzrost areálu lasów dotyczył własności osób fizycznych (23%), natomiast o połowę zmniejszył się obszar lasów spółdzielni oraz spółek prawa handlowego. Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych na terenie gminy wynosi 281 ha.

Rysunek 2

Tabela 1 Struktura własnościowa lasów w gminie Biskupiec

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	
	01.01.2002	01.02.2013
Powierzchnia lasów ogółem	7521	7584
<i>Lasy Skarbu Państwa:</i>	7072	7015
– Lasy wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej SP	155	141
– Grunty w zarządzie Lasów Państwowych	6917	7015
<i>Lasy Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste</i>	4	4
<i>Lasy stanowiące własność gminy</i>	6	2
<i>Lasy gminy przekazane w użytkowanie wieczyste</i>	1	1
<i>Lasy osób fizycznych</i>	363	447
<i>Lasy spółdzielni</i>	42	21
<i>Lasy kościołów i związków wyznaniowych</i>	1	1
<i>Lasy spółek prawa handlowego</i>	30	16
<i>Grunty partii politycznych i stowarzyszeń</i>	2	-

W listopadzie 2001 roku Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego (Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska) opracował „Wojewódzki program zwiększenia lesistości na lata 2001 – 2010”. Dokument ten umożliwia realizację zapisów Strategii Województwa, zawartych w obszarach strategicznych „Restrukturyzacja obszarów wiejskich” i „Środowisko przyrodnicze”. Program ten wskazuje główne kierunki leśnego zagospodarowania gruntów porolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia oraz stanowi podstawę do ubiegania się o środki finansowe pochodzące z dotacji państwowych, funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, czy od inwestorów prywatnych.

W „Krajowym programie zwiększenia lesistości” przyjęto wielkość gruntów przeznaczonych do zalesień do roku 2020 na poziomie 600 tys. ha. „Krajowy Program Zwiększenia Lesistości” podzielono na trzy etapy realizacyjne. Harmonogram wykonawczy z uwzględnieniem aspektu ekonomicznego prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2 Etapy realizacji „Krajowego programu zwiększenia lesistości”

Etap Lata	Zalesienia – tys. ha			Koszty – mln zł		
	Grunty państwowe	Grunty prywatne	Razem	Grunty państwowe	Grunty prywatne	Razem
I 1995-2000	50,0	50,0	100,0	90,0	52,5	142,5
II 2001-2010	100,0	140,0	240,0	162,0	123,0	285,0
III 2011-2020	100,0	160,0	260,0	161,0	139,0	300,0
Ogółem	250,0	350,0	600,0	413,0	314,0	727,5

Źródło: „Krajowy Programu Zwiększenia Lesistości”

W powiecie olsztyńskim w latach 2006-2010 zakładano zalesienie terenów o powierzchni 651 ha gruntów Lasów Państwowych oraz 563 ha gruntów osób fizycznych. Przewidywane koszty tych zalesień wynoszą odpowiednio 2943 tys. zł oraz 2993 tys. zł.

Według analizy przeprowadzonej przez w/w instytucję głównym zagrożeniem dla ekosystemów leśnych są pożary lasów, huragany, okiść, ruch turystyczny – rekreacyjny i owady. Pożary lasów, to zagrożenie nasilające się od wczesnej wiosny do jesieni. W lasach powstaje do kilkuset pożarów rocznie. Wskutek szybkich reakcji służb leśnych i pożarniczych, średnia wielkość pożaru za ostatnie 10 lat wynosiła 0,35 ha. Najczęstszą przyczyną pożarów jest wypalanie traw w okresie wczesnowiosennym – 75% ogółu pożarów. Huragany i okiść bardzo często powodują w drzewostanach szkody o charakterze kłęskowym. Przykładowo w grudniu 1999 r. rozmiar szkód wyrządzonych przez huragan wyniósł 900 tys. m³ drewna. Na przełomie 2000 i 2001 roku obfite opady mokrego śniegu spowodowały połamanie i wywrócenie drewna o masie około 400 tys. m³. Okresowo powstają też znaczne straty powodowane anomaliami pogodowymi tj. suszami, nadmiernymi opadami i przymrozkami wiosennymi. Najbardziej uciążliwe dla lasu i jego administratorów jest zaśmiecanie, zwłaszcza drzewostanów położonych wzdłuż linii brzegowej jezior: biwakowanie i palenie ognisk w miejscach niedozwolonych oraz bardzo nasilona penetracja lasów w okresie zbiorów owoców runa leśnego. Poważnym zagrożeniem leśnej przyrody jest także chaotyczna zabudowa gruntów enklaw i półenklaw leśnych oraz nasilenie ruchu samochodowego na drogach, przechodzących przez największe kompleksy leśne i dzielących je na oddzielne obszary. Utrudnia to przemieszczanie się zwierzyny. Bardzo niekorzystna jest również zabudowa brzegów jezior śródleśnych. Drzewostany województwa w hylopatologicznej rejonizacji kraju zaliczane są do sfer umiarkowanego i największego zagrożenia przez szkodliwe owady. W pasie północnym i północno-wschodnim powtarzały się gradacje korników świerka. Obecnie zagrożenie to uległo zdecydowanemu zmniejszeniu w wyniku przebudowy litych świerczyn na drzewostany mieszane z dużym udziałem gatunków liściastych. Na terenie całego województwa istnieje potencjalne zagrożenie drzewostanów iglastych i liściastych przez brudnicę mniszkę i inne owady liściożerne. Lasy Napiwodzko – Ramuckie i Puszcza Piska stanowią pierwotne centra masowego występowania tych szkodników.

2.2. Ochrona przyrody

Na cały system ochrony przyrody składa się szereg przepisów prawnych ustanowionych m.in. rozporządzeniami Wojewody Warmińsko- Mazurskiego. Wszystkie obszary podlegające ochronie z wyjątkiem obszarów Natura 2000, których granice nie zostały precyzyjnie określone przedstawiono na mapie nr 8.

2.2.1. Ochrona rezerwatowa

Na obszarze gminy Biskupiec ustanowione są następujące rezerwaty:

- Rezerwat leśny „**Dębowo**” o pow. 24,72 ha utworzony w 1945 r. Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 20.11.1954 (MP Nr 119, poz. 1682) w celu zachowania lasu bukowego o cechach zespołu naturalnego, będącego równocześnie najdalej wysuniętym na wschód naturalnym stanowiskiem tego gatunku.
- Rezerwat florystyczny „**Zabrodzie**” o pow. 27,3 ha utworzony w 1972 r. Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu drzewnego z dnia 23 czerwca 1972 r. (1972 MP nr 367, poz. 202) w celu zachowania stanowisk brzozy niskiej oraz fragmentu boru bagiennego zachowanego w stanie naturalnym.

Zapisy dotyczące zasad ochrony obszarów rezerwatowych pozostają aktualne.

2.2.2. Użytki ekologiczne

Na obszarze gminy Biskupiec ustanowione są następujące użytki ekologiczne:

- ~~Użytek ekologiczny „**Rozlewisko Łąki Dymerskie**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 254 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 21.12.1993 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszty. Nr 36, poz. 405), chroniący kompleks podmokłych, zarośniętych trzciną łąk.~~
- Użytek ekologiczny „**Złotowisko Żurawi**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 254 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 21.12.1993 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszty. Nr 36, poz. 405) (Dz. Urzęd. Woj. Olszty. Nr 36, poz. 405), stanowiący miejsce jesiennego zlotu żurawi.
- Użytek ekologiczny „**Parleskie Wzgórza**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 62 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 28.07.1998 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszty. Nr 17 z dnia 31 lipca 1998 r. poz. 213) oraz zmieniającym Rozporządzeniem Nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazuskiego z dnia 11.01.1999 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz.. Nr 2. poz. 2), stanowiący obszar wzgórz morenowych.
- Użytki ekologiczne „**Jezioro Galk**” i „**Jezioro Korek**” ustanowione Rozporządzeniem Nr 54 Wojewody Olsztyńskiego z dnia 16.06.1998 r. (Dz. Urzęd. Woj. Olszty. Nr 13 poz. 187), chroniące śródlęg jeziora.

Zapisy dotyczące zasad ochrony obszarów użytków ekologicznych pozostają aktualne.

2.2.3. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na obszarze gminy Biskupiec ustanowione są następujące zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „**Jezioro Sorkwickie**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 8 Wojewody Warmińsko-Mazuskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz. Nr 2. poz. 17),

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „**Kobułckie Wzgórza**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 19),
 - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „**Rzeka Babant i jezioro Białe**” ustanowiony Rozporządzeniem Nr 11 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 stycznia 2000 r. (Dz. Urzęd. Woj. Warm.-Maz. Nr 2, poz. 20),
 - Zespół przyrodniczo-krajobrazowy **Jeziora Rzeckiego** ustanowiony Rozporządzeniem Nr 54 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 1, poz. 3 z 2007r.)
- Zapisy dotyczące zasad ochrony zespołów przyrodniczo-krajobrazowych pozostają aktualne.

2.2.4. Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Biskupiec ustanowione zostały rozporządzeniem wojewody 3 obszary chronionego krajobrazu:

Lp.	Nazwa	Akt prawny	
1	Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich	Rozporządzenie Nr 159 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3151 z 2008r.)	Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Nr 52, poz. 725 z 2003 r.)
2	Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny	Rozporządzenie Nr 161 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3153 z 2008r.) Uchwała Nr VIII/204/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 2745)	
3	Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego	Rozporządzenie Nr 153 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 198, poz. 3104 z 2008r.) Uchwała Nr VIII/203/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. poz. 2744)	

2.2.5. Obszary Natura 2000

Fragmenty gminy Biskupiec wchodzi w skład dwóch obszarów Natura 2000:

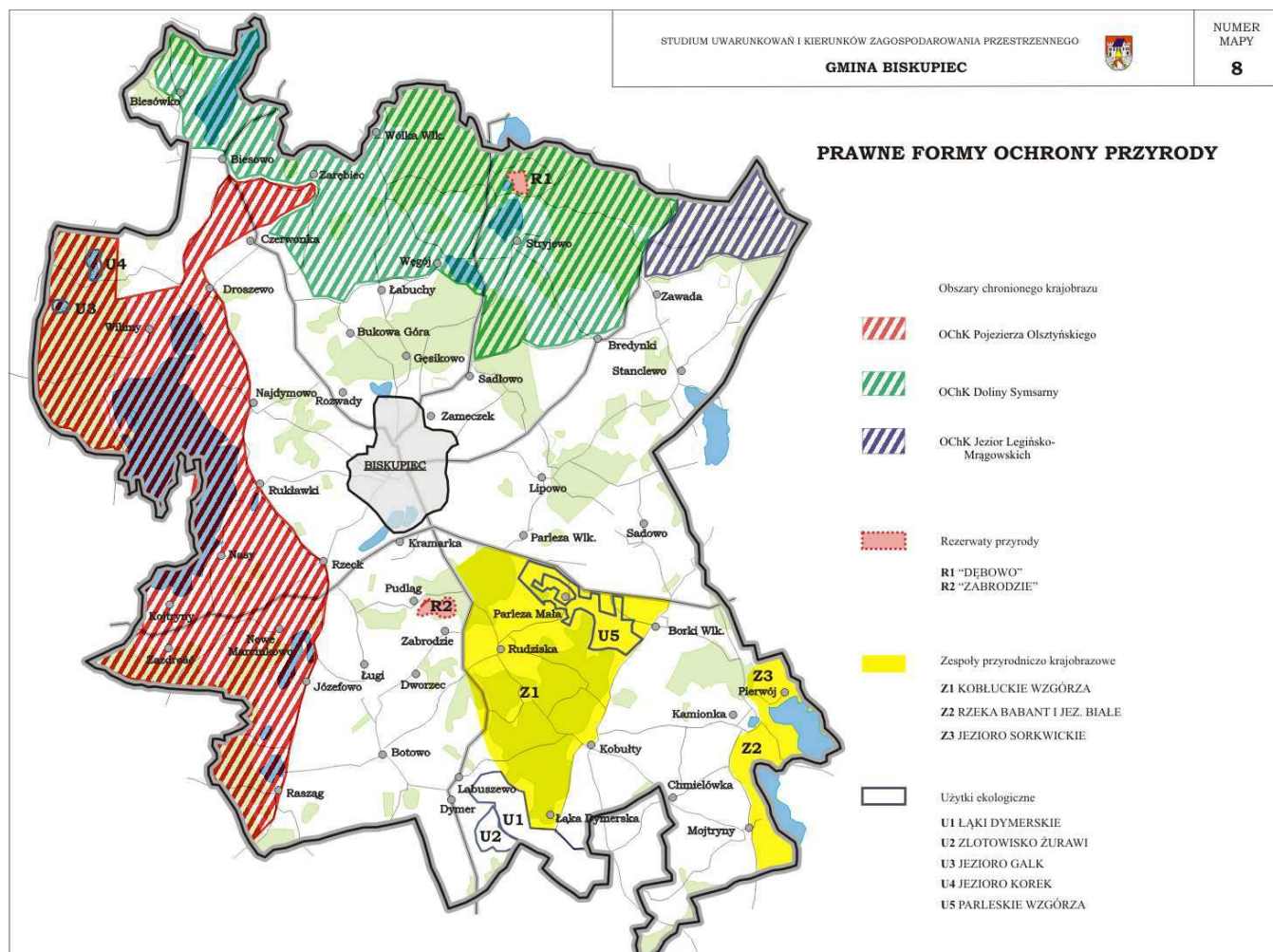
Lp.	Nazwa	Numer	Pow. [ha]	Akt prawny
1	Puszcza Piska	PLB280008	172802,1	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
2	Ostoja Piska	PLH280048	57826,60	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Ponadto na obszarze gminy znajduje się park wiejski w Czerwonce oraz pomniki przyrody: dąb szypułkowy w Dębowie, dąb szypułkowy w Lipowie i dąb w Pierwoju.

Na obszarze gminy Biskupiec nie występują parki krajobrazowe oraz parki narodowe należące do wielkoobszarowych form ochrony przyrody.

Zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) opracowano **Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Biskupiec**. Projekt ten wszedł w życie uchwałą Nr XXVIII/203/05 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 27 kwietnia 2005 r.

MAPA 8 Prawne formy ochrony przyrody

2.3. Środowisko kulturowe

2.3.1. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowanych jest siedem obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków. Ostatniego wpisu do rejestru dokonano w sierpniu 2003 r., był to obiekt stanowiący grodzisko starożytne zlokalizowane w obrębie Botowo.

Zabezpieczenie i ochrona stanowisk archeologicznych, również tych, nie objętych ochroną konserwatorską poprzez odpowiednie działania, warunkuje przetrwanie najstarszych obiektów dziedzictwa kulturowego.

Tabela 3 Wykaz zabytków archeologicznych

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Stanowisko w miejscowości	Obszar AZP
1.	BIESOWO	kurhan z brukiem kamiennym	C-046	21 listopada 1968	st. I	20-65
2.	BISKUPIEC	nawarstwienia kulturowe starego miasta	C-166	1 września 1992	st. I	22-66/31
3.	CZERWONKA	grodzisko wysoczyznowe, cyplowe	C-227	28 marca 1997	st. II	21-65/3
4.	CZERWONKA	grodzisko wyżynne	C-182	26 maja 1993	st. I	21-65/1
5.	LABUSZEWO	grodzisko starożytne	C-267	19 sierpnia 2003	st. XVI	23-66/23
6.	NAJDYMOWO	osada starożytna	C-211	3 kwietnia 1996	st. XIX	21-65/18
7.	STANCLEWO	grodzisko wczesnośredniowieczne, wieloczołowe, wysoczyznowe	C-202	30 grudnia 1995	st. II	21-67/5

Studium wskazuje uwarunkowania wynikające z faktu występowania obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, zawiera wytyczne określania zasad ich ochrony w planach miejscowych, wynikające z potrzeb ochrony zabytków i parków kulturowych, o których mowa w art. 19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2.3.2. Zabytki

Tabela 4. Aktualny wykaz zabytków nieruchomych na terenie gminy Biskupiec

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Sposób zabezpieczenia
1	Biesowo	Kościół Parafialny p.w. św. Mikołaja i św. Antoniego Padewskiego	A-2121/0	18.01.2000	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
2	Czerwonka	Kościół Ewangelicko-Augsburski obecnie Rzymsko-Katolicki p.w. bł. Karoliny	A-2175/0	20.01.2000	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
3	Czerwonka	Kaplica filialna p.w. św. Krzyża	A-2174/0	20.01.2000	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
4	Kobuły	Kościół Ewangelicki wraz z ementarzem przykościelnym	A-646/0	20.10.1967	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
5	Kobuły	Kościół Parafialny p.w. św. Józefa	A-2177/0	18.01.2000	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
6	Rasząg	Kościół Ewangelicko-Augsburski	A-2188/0	17.01.2000	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
7	Rasząg	Kaplica filialna p.w. św. Józefa	A-1656/0	21.12.1992	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
8	Borki Wielkie	Kaplica przydrożna	A-4273/0	07.07.1993	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
9	Rzek	Kaplica przydrożna	A-2190/0	07.07.1993	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej

10	Borki Wielkie	Park	A 1458/0	07.02.1979	-
11	Borki Wielkie	Pałac	A 621/0	07.10.1967	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
12	Bredynki	Chłupa	A 625/0	07.10.1967	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
13	Bredynki	Kaplica filialna	A 2168/0	13.12.2000	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
14	Dąbrówka Kobłucka	Pałac	A 1146/0	02.05.1968	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
15	Dąbrówka Kobłucka	Park	A 3533/0	11.11.1982	-
16	Droszewo	Park	A 1440/0	15.12.1978	-
17	Droszewo	Dwór z otoczeniem 50-100m	A 626/0	07.10.1967	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
18	Kobuły	Dwór z otoczeniem 50-100m	A 647/0	12.10.1967	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
19	Kobuły	Spichlerz	A 1393/0	17.03.1995	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
20	Kobuły	Park	A 3523/0	11.01.1982	-
21	Kojtryny	Park	KLS/M/13D /3/50	05.04.1950	-
22	Kojtryny	Park	A 1331/0	15.12.1978	-
23	Mojtryny	Park	A 1456/0	02.02.1979	-
24	Nasy	Dwór z otoczeniem 50-100m	A 640/0	12.10.1967	Oznaczenie znakiem rozpoznawczym Konwencji Haskiej
25	Parleza Wielka	Park	A 1459/0	08.02.1979	-
26	Rasząg	Park	A 1432/0	06.06.1978	-
27	Sadowo	Park	A 3536/0	01.12.1982	-
28	Zabrodzie	Park	A 1457/0	02.02.1979	-

Lp.	Miejscowość	Ulica	Numer	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	BIESOWO			budynek dawnego zajazdu, następnie urzędu pocztowego z otoczeniem	A-4460	26 marca 2007
2.	BIESOWO			budynek d. zajazdu, następnie urzędu pocztowego, obecnie nie użytkowany wraz z otoczeniem	A-4460	26 marca 2007
3.	BIESOWO			kościół parafialny p.w. św. Mikołaja i św. Antoniego Padewskiego	A-4141	18 stycznia 2000
4.	BISKUPIEC	SZPITALNA	007	budynek mieszkalny	A-4404	18 kwietnia 2006
5.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	016	browar z leżakownią z zachowanym wyposażeniem	A-4267	17 grudnia 2003
6.	BISKUPIEC	WOJSKA POLSKIEGO	003	budynek mieszkalny	A-4407	24 kwietnia 2006
7.	BISKUPIEC			układ urbanistyczny wraz z kościołem ewangelickim, zabudową z XVIII i XIX w. i kościołem parafialnym	A-429	14 grudnia 1957
8.	BISKUPIEC			odcinek muru przy kościele św. Jana Chrzciciela	A-2245	8 września 1987
9.	BISKUPIEC	1 MAJA		kościół św. Jana Chrzciciela (mury)	A-19	13 sierpnia 1949
10.	BISKUPIEC	1 MAJA	021	kamienica	A-2223	8 września 1987
11.	BISKUPIEC	BOGUSŁAWSKIEGO	002	kamienica	A-2244	8 września 1987
12.	BISKUPIEC	CHROBREGO	008	budynek mieszkalny	A-4416	5 czerwca 2006
13.	BISKUPIEC	CHROBREGO	010	dom	A-3650	20 grudnia 1993
14.	BISKUPIEC	CHROBREGO	017	budynek mieszkalny	A-4415	5 czerwca 2006
15.	BISKUPIEC	CHROBREGO	021	budynek mieszkalny	A-4417	5 czerwca

						2006
16.	BISKUPIEC	CHROBREGO	13,15	kompleks budynków szkolnych: budynek sp. nr 3, budynek i lo. internat	A-4488	3 stycznia 2008
17.	BISKUPIEC	CMENTARNA		dawny cmentarz ewangelicki ob. komunalny	A-2404	5 maja 1988
18.	BISKUPIEC	DWORCOWA	002	budynek mieszkalny	A-4405	18 kwietnia 2006
19.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	002	kamienica	A-2262	8 września 1987
20.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	006	budynek mieszkalny	A-2252	8 września 1987
21.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	008	budynek mieszkalny	A-2263	8 września 1987
22.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	010	budynek mieszkalny	A-2264	8 września 1987
23.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	012	budynek mieszkalny	A-2265	8 września 1987
24.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	014	budynek mieszkalny	A-2222	8 września 1987
25.	BISKUPIEC	FLORIAŃSKA	016	budynek mieszkalny	A-2220	8 września 1987
26.	BISKUPIEC	KRYNICZNA	011	budynek mieszkalny	A-4406	24 kwietnia 2006
27.	BISKUPIEC	MATEJKI		wieża ciśnień	A-2238	8 września 1987
28.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	002	kamieniczka	A-2221	8 września 1987
29.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	004	kamieniczka	A-2225	8 września 1987
30.	BISKUPIEC	MAZURSKIE PRZEDMIEŚCIE	008 / 010	kamieniczka	A-3943	2 stycznia 1997
31.	BISKUPIEC	MICKIEWICZA	012	willa	A-2219	8 września 1987
32.	BISKUPIEC	MICKIEWICZA	035	kamieniczka	A-2218	8 września 1987
33.	BISKUPIEC	MONIUSZKI	008	kamieniczka	A-2247	8 września 1987
34.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI		kapliczka przydrożna	A-2260	8 września 1987
35.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	002	budynek starostwa	A-2261	8 września 1987
36.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	003	kamienica	A-2217	8 września 1987
37.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	004	kamienica	A-2266	8 września 1987
38.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	009	budynek mieszkalny	A-2235	8 września 1987
39.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	011	kamieniczka	A-2241	8 września 1987
40.	BISKUPIEC	NIEPODLEGŁOŚCI	013	kamieniczka	A-2240	8 września 1987
41.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	001	kamienica	A-2233	8 września 1987
42.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	002	kamieniczka	A-2254	8 września 1987
43.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	004	kamieniczka	A-2239	8 września 1987
44.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	006	ratusz	A-2258	8 września 1987
45.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	010	kamieniczka	A-2237	8 września 1987
46.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	012	kamieniczka	A-2236	8 września 1987
47.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	014	kamieniczka	A-2226	8 września 1987
48.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	016	kamieniczka	A-2234	8 września 1987
49.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	018/020	kamieniczka	A-2242	8 września 1987
50.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	022	kamieniczka	A-2232	8 września 1987

51.	BISKUPIEC	PIONIERÓW	024 / 026	kamieniczka	A-2231	8 września 1987
52.	BISKUPIEC	PLAC KOŚCIELNY	001	nowa wikarówka ob. plebania	A-3431	21 grudnia 1992
53.	BISKUPIEC	PLAC KOŚCIELNY	002	plebania	A-2257	8 września 1987
54.	BISKUPIEC	PLAC WOLNOŚCI	006	kamienica	A-2228	8 września 1987
55.	BISKUPIEC	PLAC WOLNOŚCI	008	kamienica	A-2227	8 września 1987
56.	BISKUPIEC	PRZESKOK	001	kamienica	A-2253	8 września 1987
57.	BISKUPIEC	SŁOWACKIEGO		kapliczka przydrożna	A-2246	8 września 1987
58.	BISKUPIEC	SŁOWACKIEGO	002	kamieniczka	A-2250	8 września 1987
59.	BISKUPIEC	SYRENY	016	kamieniczka	A-2251	8 września 1987
60.	BISKUPIEC	SYRENY	024	kamieniczka	A-2255	8 września 1987
61.	BISKUPIEC	SYRENY	026	kamieniczka	A-2243	8 września 1987
62.	BISKUPIEC	SYRENY	028	kamieniczka	A-2256	8 września 1987
63.	BISKUPIEC	SZPITALNA	001	dom	A-469/O	14 grudnia 1957
64.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	003	kamieniczka	A-2248	8 września 1987
65.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	005	kamieniczka	A-2230	8 września 1987
66.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	012	kamieniczka	A-2249	8 września 1987
67.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	017	kościół ewangelicko - augsburski, ob. rzymsko-katolicki p.w. św. Karoliny	A-2259	8 września 1987
68.	BISKUPIEC	WARSZAWSKA	017	kamieniczka	A-2229	8 września 1987
69.	BORKI WIELKIE			pałac	A-608	7 października 1967
70.	BORKI WIELKIE		057	kapliczka przydrożna	A-3548	7 lipca 1993
71.	BREDYNKI		064 A	kaplica filialna	A-4197	13 grudnia 2000
72.	BREDYNKI		066	chałupa	A-600	7 października 1967
73.	CZERWONKA			kościół ewangelicko-augsburski, ob. kaplica rzymsko-katolicka, filialna, p.w. św. Krzyża	A-4144	20 stycznia 2000
74.	CZERWONKA			kaplica filialna p.w. św. Krzyża	A-4145	20 stycznia 2000
75.	DĄBRYWKA KOBULECKA			park	A-1404	11 listopada 1982
76.	DĄBRYWKA KOBULECKA	W DEC. BORKI WIELKIE	49	pałac	A-902	2 maja 1968
77.	DROSZEWO			dwór (z otoczeniem 50 - 100m.)	A-601	7 października 1967
78.	DROSZEWO	UWAGA! WPISANE DWA PARKI!		park	A-1267	15 grudnia 1978
79.	KOBUŁTY			kościół ewangelicki wraz z cmentarzem przykościelnym	A-620	12 października 1967
80.	KOBUŁTY			dwór (z otoczeniem 50-100 m.)	A-625	12 października 1967
81.	KOBUŁTY			park	A-1345	11 stycznia 1982
82.	KOBUŁTY			kościół parafialny p.w. św. Józefa	A-4136	18 stycznia 2000
83.	KOBUŁTY		033	spichlerz	A-3812	17 marca 1995

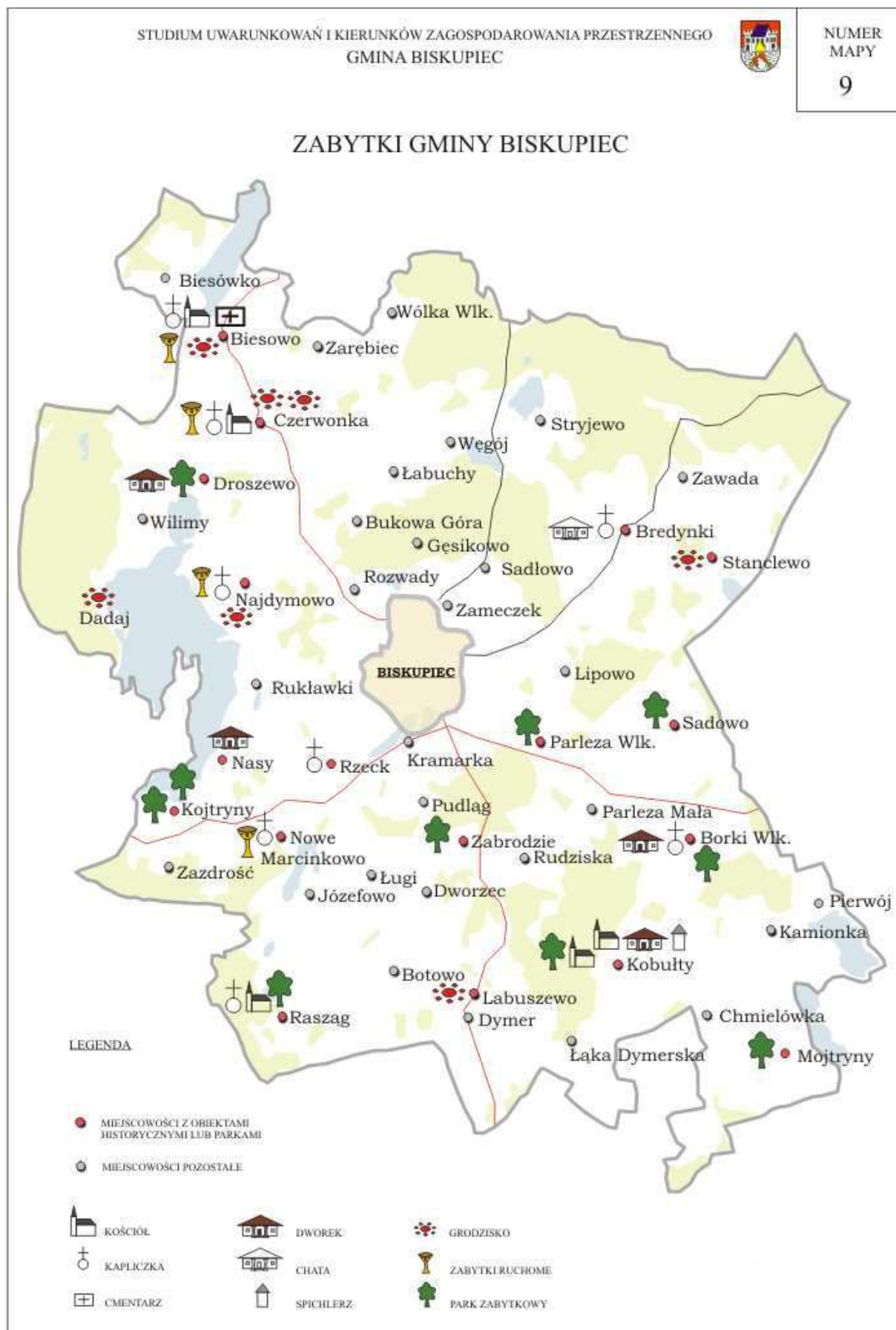

84.	KOJTRYNY			park	A-71	5 kwietnia 1950
85.	KOJTRYNY			park	A-1264	5 grudnia 1978
86.	MOJTNY			park	A-1279	2 lutego 1979
87.	NAJDYMOWO			kaplica rodowa w granicach działki	A-4533	27 października 2009
88.	NAJDYMOWO			kaplica rodowa	A-4533	27 października 2009
89.	NASY			dwór (z otoczeniem 50-100 m.)	A-627	12 października 1967
90.	PARLEZA WIELKA			park	A-1281	8 lutego 1979
91.	RASZĄG			kaplica filialna p.w. św. Józefa	A-4133	17 stycznia 2000
92.	RASZĄG			kościół ewangelicko-augsburski	A-4135	17 stycznia 2000
93.	RASZĄG			park	A-1239	6 czerwca 1978
94.	RZECK			kapliczka przydrożna przy drodze nr 16 na odcinku barczewo-biskupiec	A-4522	18 maja 2010
95.	RZECK			kapliczka przydrożna	A-4522	18 maja 2009
96.	RZECK		050	kapliczka przydrożna	A-3547	7 lipca 1993
97.	SADOWO			park	A-1409	1 grudnia 1982
98.	WĘGYJ			kościół p.w. Chrystusa Króla wraz z cmentarzem przykościelnym	A-4313	20 stycznia 2005
99.	ZABRODZIE			park	A-1278	2 lutego 1979

Tabela 5 Aktualny wykaz zabytków ruchomych na terenie gminy Biskupiec

Lp.	Miejscowość	Miejsce przechowywania zabytku	Nr decyzji	Przedmiot ochrony	Ilość obiektów	Sposób zabezpieczenia
1	Biesowo	Kościół Parafialny p.w. św. Mikołaja	KI.II-660-27/72	Elementy wystroju i kościoła w Biesowie	12	Plan zabezpieczenia kierownika jednostki organizacyjnej
2	Biesowo	Kapliczka przydrożna	KI.II-660-28/72	Rzeźby kapliczek przydrożnych w obrębie wsi oraz przy drodze na Lutry i do Biesowa	5	Proboszcz Parafii Biesowo oraz członkowie Rady parafialnej w miejscowości Biesowo
3	Czerwonka	Krzyże przydrożne	KI.II-660-32/72	Rzeźby krzyży przydrożnych	3	Proboszcz Parafii oraz Rada Sołecka na terenie miejscowości Czerwonka
4	Najdymowo	Kapliczka przydrożna	KI.II-660-66-72	Rzeźba ludowa Pieta	1	Proboszcz Parafii oraz Rada Sołecka na terenie miejscowości Najdymowo
5	Nowe Marcinkowo	Kapliczka przydrożna	KI.II-660-67/72	Krzyż przydrożny z figurą Chrystusa Zmartwychwstałego	1	Proboszcz Parafii oraz Rada Sołecka na terenie miejscowości Nowe Marcinkowo

MAPA 9: Zabytki gminy Biskupiec

Utrzymanie cennego dziedzictwa kulturowego i historycznego dla pokoleń wymaga ochrony obiektów zabytkowych. Nadrzędną zasadą przy planowaniu miejscowym powinno być zachowanie historycznej zabudowy wiejskiej z układem drogowym oraz zabytkowych układów pałacowych i parkowych. Charakter nowej zabudowy powinien nawiązywać do regionalnego stylu architektonicznego i przestrzeni historycznej. Równie ważnym jest odpowiednie zagospodarowanie istniejących obiektów zabytkowych oraz ich promocja.

Pozostałe obiekty kwalifikowane do objęcia ochroną na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zawarte zostały w wykazie zawartym w aneksie nr 1, który należy traktować jako zbiór danych wyjściowych do opracowania Gminnej Ewidencji Zabytków. Na dzień 30 sierpnia 2015 r. Gmina Biskupiec nie miała opracowanej gminnej ewidencji zabytków.

2.4. Walory krajobrazowe gminy

Naturalne uwarunkowania środowiskowe gminy Biskupiec, odznaczające się bogactwem lasów i jezior są niezaprzeczalnym atutem krajobrazu charakterystycznego dla regionu, w którym się znajduje. Harmonijnie wkomponowane, zadbane i estetyczne zabudowania, w tym liczne zabytki tworzą malownicze biskupieckie wsie.

Przykładem prawidłowo zagospodarowanej i zadbanej wsi jest miejscowość Biesowo. Założone przez mieszkańców publiczne zieleńce, domostwa oraz gospodarstwa agroturystyczne przyciągają licznych turystów. Warto wspomnieć, że miejscowość Biesowo jest podwójnym laureatem konkursu na najładniejszą wieś województwa warmińsko-mazurskiego. Fotografie 1-10 przedstawiają zagospodarowanie terenów centrum wsi.

Dość duża wrażliwość regionu na antropopresję powoduje, że w wielu miejscach pierwotny krajobraz ulega często nieodwracalnej destrukcji na skutek działalności człowieka. Problem dotyczy zwłaszcza terenów najintensywniej wykorzystywanych turystycznie, a są to tereny zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Dadaj. W tym rejonie obserwuje się zjawiska nieprawidłowego podziału działek, ich grodzenia do linii brzegowej jeziora i lokalizowania nielegalnej zabudowy, której często towarzyszy przekształcanie rzeźby terenu. Napływ ludności na szczególnie cenne obszary chronionego krajobrazu powoduje, że ulegają one stopniowej, lecz nieodwracalnej transformacji przestrzennej tracąc swój pierwotny charakter, pomimo wielu regulacji ochronnych. Problem dotyczy zwłaszcza terenów nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ma regulacji dotyczących możliwości zabudowy i jej warunków. Brak dostatecznej ochrony może znacznie ograniczyć możliwość korzystania z tych terenów w przyszłości. Istotnym problemem jest również brak uporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej, zwłaszcza dla rozproszonej zabudowy letniskowej.

Fot. 1. Panorama Biesowa od strony południowej

Fot. 2. Kościół parafialny wpisany do rejestru zabytków otoczony piękną zielenią

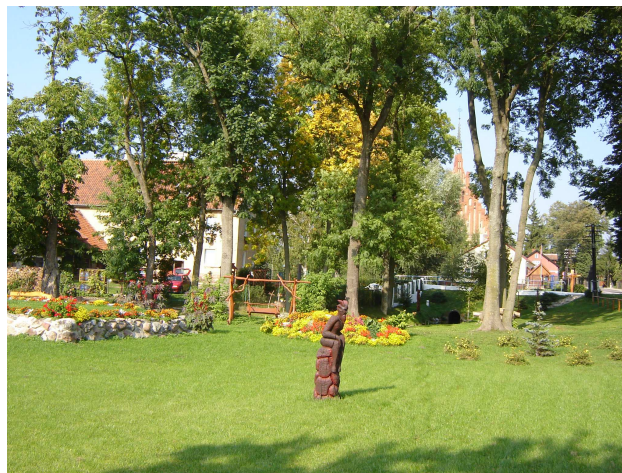
Fot. 3. Kościół od strony południowej

Fot. 4. Przystanki autobusowe na terenie gminy Biskupiec

Fot. 5. Biesowo -tereny zieleni oraz zabudowa mieszkaniowa

Fot. 6. Biesowo - tereny zieleni

Fot. 7. Biesowo - tereny zieleni oraz rzeźby będące rękodziełem regionalnym

Fot. 8. Plac parkowy przy kościele

Fot. 9. Tereny sportowe – boiska na obrzeżach miejscowości Biesowo

Fot. 10. Rzeka Biesówka w centrum wsi

Fot. 11. Obręb Rukławki – tereny zabudowy mieszkaniowej

Fot. 12. Obręb Rukławki – tereny zabudowy mieszkaniowej

Fot. 13. Obręb Rukławki – tereny zabudowy mieszkaniowej

Fot. 14. Obręb Rukławki – tereny zabudowy mieszkaniowej

Fotografie 11-14 przedstawiają nowe osiedle domków jednorodzinnych zlokalizowane w sąsiedztwie Biskupca. Jest to obszar objęty Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Biskupiec przyjętym uchwałą Rady Miejskiej z dnia 15 czerwca 2005 roku.

Fot. 15. Zakłady Mięsne Warmia

Tereny zabudowy przemysłowej objętej Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy przemysłowej nieuciążliwej położonej w obrębie Biskupiec Kolonia, w gminie Biskupiec przedstawia fotografia 15.

Fot. 16. Słoneczny Brzeg – zabudowa letniskowa

Fot. 17. Słoneczny Brzeg – zabudowa letniskowa

Przykład zabudowy letniskowej w rejonie jeziora Dadaj nie kolidującej z krajobrazem przedstawiają fotografie 16 i 17. Jest to obszar objęty Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych „Słoneczny Brzeg” w obrębie Rukławki.

Fot. 18. Obręb Wilimy, jezioro Dadaj

Fot. 19 Obręb Wilimy, jezioro Dadaj

Fot. 20. Obręb Wilimy, jezioro Dadaj

Fot. 21. Obręb Wilimy, jezioro Dadaj

Działalność człowieka zaburzająca harmonię na Obszarach Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego nad jeziorem Dadaj. Jest to obszar objęty Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy rekreacyjnej w miejscowości Wilimy nad jeziorem Dadaj (fot. 18 – 21).

Fot. 22. Nasy – obszar nad jeziorem Dadaj

Fot. 23. Nasy – przykład nieprawidłowego podziału działek

Fot. 24. Nasy – brzeg jeziora Dadaj

Fot. 25. Nasy – brzeg jeziora Dadaj

Nieprawidłowy podział terenu na zbyt małe działki zaburza pierwotny krajobraz oraz ogranicza dostęp do linii brzegowej jeziora innym użytkownikom przestrzeni oraz dziko żyjącej zwierzynie (fot. 22 – 25). Dla tego obszaru plan miejscowy jest na etapie opracowania. Jest to Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Olsztyńskiego.

Fot. 26. Stacja telefonii komórkowej we wsi Bredynki wybudowana w 2004 roku

Fot. 27. Stacja telefonii komórkowej we wsi Wilimy wybudowana w 2005 roku w okolicy jeziora Dadaj

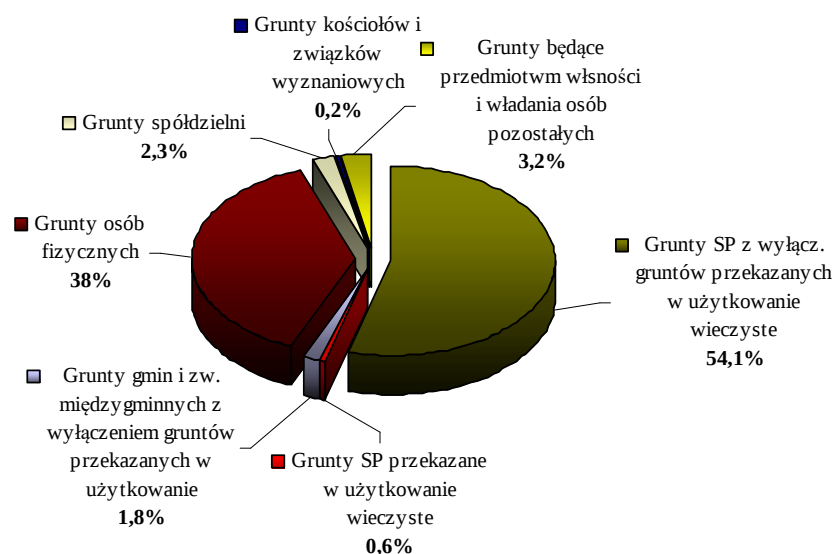
2.5. Uwarunkowania przestrzenne

2.5.1. Struktura własnościowa gruntów w gminie Biskupiec

W strukturze własnościowej gruntów gminy Biskupiec uwidacznia się układ dualny (rys 3). W układzie tym dwa czołowe miejsca zajmują własność państwowa oraz osób fizycznych. Mimo że, wielkość zasobów Skarbu Państwa w tym ANRSP systematycznie maleje, to nadal własność państwowa dominuje w strukturze własności obejmując 54% powierzchni całej gminy. Grunty osób fizycznych stanowią 38% ogólnej powierzchni. W trzyletniej przestrzeni czasowej przyjętej do analizy własność państwowa zmalała o 1,5 tys. ha, co stanowi spadek dziesięcioprocentowy w stosunku do roku bazowego (2002). Najwyższy przyrost powierzchni zaobserwować można w sektorze własności osób fizycznych. Tutaj wzrost osiągnął ponad 2 tys. ha gruntów (wzrost o 20%), w tym nieco ponad 1,9 tys. stanowią użytki rolne.

Struktura własnościowa gruntów w gminie Biskupiec

wg stanu na dzień 01.02.2005

Rysunek 3

2.5.2. Użytkowanie gruntów w gminie Biskupiec

Gmina Biskupiec należy do gmin o charakterze rolniczym. Niemal 60% powierzchni terytorialnej gminy zajmują użytki rolne, z czego 58% to grunty orne, 22% pastwiska trwałe, 16% łąki trwałe. Zmiany w użytkowaniu gruntów na przestrzeni lat potwierdzają tendencję obserwowaną w skali kraju, dotyczącą wyłączania gruntów rolnych na cele nierolnicze, w tym pod inwestycje budowlane. W skali czterech lat powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych wzrosła o 142 ha, stanowiąc ostatecznie 3% ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia gruntów leśnych zajmuje 28% powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości oscyluje wokół 26% plasując gminę na 10 miejscu wśród gmin powiatu olsztyńskiego. Powierzchnia terenów leśnych wzrosła o 1 punkt procentowy w stosunku do roku 2002.

Tabela 6 Użytkowanie gruntów

Rodzaj użytku		Powierzchnia /ha/		
		01.01.2002	01.02.2005	wzrost/spadek
użytki rolne		16793	16891	98
	grunty orne	9933	9875	-58
	sady	37	37	0
	łąki trwałe	2729	2746	17
	pastwiska trwałe	3531	3702	171
	grunty rolne zabudowane	402	375	-27
	grunty pod stawami	0	0	0
	grunty pod rowami	161	156	-5
grunty leśne		7780	7865	85
	las	7521	7584	63

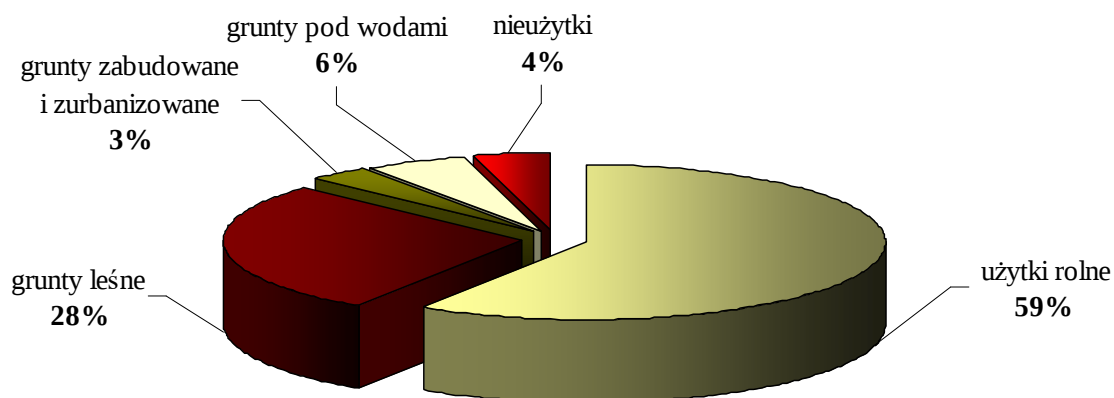

gr. zadrzewione i zakrzew.		259	281	22
grunty zabudowane i zurbanizowane		816	958	142
	tereny mieszkaniowe	50	55	5
	tereny przemysłowe	2	6	4
	inne tereny zabudowane	9	15	6
	zurbanizowane tereny niezab.	10	10	0
	tereny rekr.-wypoczynkowe	8	7	-1
	drogi	562	645	83
	tereny kolejowe	145	145	0
grunty pod wodami	inne	0	46	46
	użytki kopalne	30	29	-1
		1644	1644	0
grunty pod wodami		1644	1644	0
grunty pod wodami płynącymi		1622	1622	0
grunty pod wodami stojącymi		22	22	0
użytki ekologiczne		216	0	-216
nieużytki		1106	1151	45
Tereny różne		171	14	-157

Źródło: Urząd Miejski Biskupiec

Struktura gruntów gminy Biskupiec

stan na dzień 01.02.2005

Rysunek 4

2.5.3. Klasyfikacja bonitacyjna gleb i rozmieszczenie przestrzenne.

Zapisy dotyczące jakości użytkowej gleb oraz ich rozmieszczenia przestrzennego pozostają aktualne.

2.5.4. System osadniczy

Obszar gminy Biskupiec zajmujący 290,38 km² podzielony jest na 29 sołectw, w ramach których, znajdują się 53 miejscowości wiejskie. Sporządzona charakterystyka jednostek osadniczych gminy Biskupiec pozostaje aktualna.

2.5.5. Opracowania planistyczne (mpzp)

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zamieszczono w tabeli 10.

Tabela 7 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - obowiązujące

Nr	Nr Uchwały Rady Miejskiej		Nazwa planu
1	13.03.1998 r.	XL/291/98	Miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych, wieś Rukławki, gmina Biskupiec
2	28.01.2000 r.	XVI/105/2000	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych w Wilimach gmina Biskupiec
3	28.01.2000 r.	XVI/106/2000	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta i gminy Biskupiec dotyczący przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 Rybno-Biskupiec
4	29.06.2001 r.	XXXI/216/2001	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu kondominium turystycznego położonego w gminie Biskupiec nad jeziorem Dadaj w rejonie wsi Najdymowo przeznaczonego na rekreację indywidualną i zbiorową
5	28.08.2001 r.	XXXII/222/2001	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu miejsca obsługi podróżnych (MOP III) oraz zabudowy magazynowo-składowej położonego przy drodze krajowej nr 16 Olsztyn-Mrągowo
6	26.11.2001 r.	XXXV/237/2001	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec uwzględniająca zmianę zasięgu stref chronionego krajobrazu zgodnie z Rozporządzeniem Nr 53 Wojewody Olsztyńskiego z 1998 r. oraz ustalającą zasady tworzenia siedlisk na tych obszarach
7	27.12.2001 r.	XXXVII/255/2001	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec w obrębie Najdymowo (działki nr 306/1, 306/2 i 307)
8	04.10.2002 r.	XLVI/313/2002	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Biskupiec dla obszaru zalegania i eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Rasząg
9	21.02.2003 r.	IV/40/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu wypoczynku i sportów wodnych w gminie Biskupiec w obrębie Stanclewo (działka nr 132)
10	21.02.2003 r.	IV/41/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalnej i rekreacyjnej położonego w obrębie Czerwonka w gminie Biskupiec

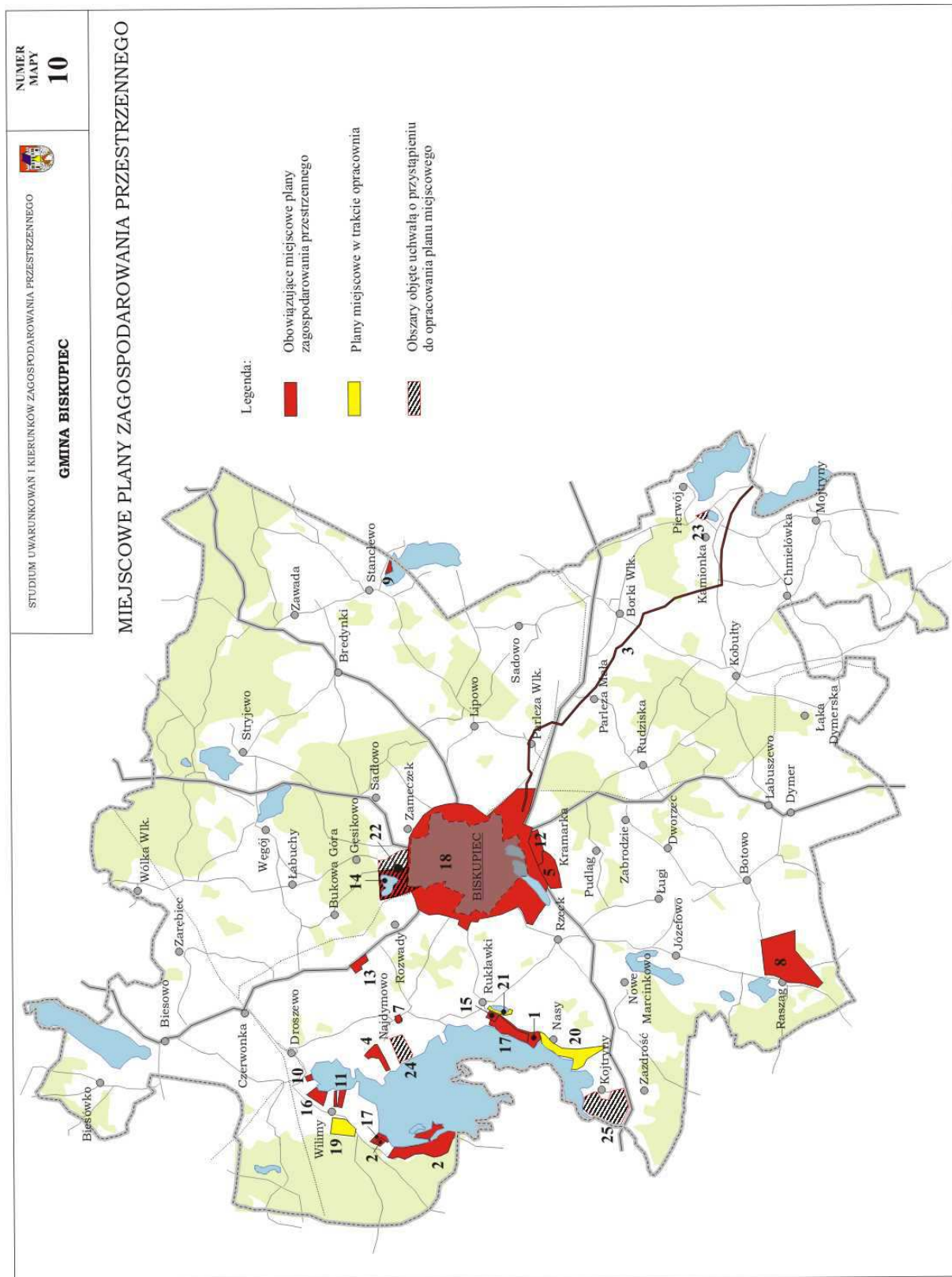
11	25.03.2003 r.	V/50/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy rekreacyjnej w miejscowości Wilimy nad jeziorem Dadaj, gmina Biskupiec
12	08.04.2003 r.	VI/58/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy przemysłowej nieuciążliwej położonej w obrębie Biskupiec Kolonia w gminie Biskupiec
13	26.08.2003 r.	X/82/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miejsca Obsługi Podróżnych -MOP II położonego w obrębie Najdymowo w gminie Biskupiec przy drodze krajowej nr 57
14	26.08.2003 r.	X/83/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rolnych i leśnych w obrębie Biskupiec Kolonia, gmina Biskupiec
15	14.10.2003 r.	XII/93/03	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Rukławkach, gmina Biskupiec
16	21.01.2004 r.	XV/116/04	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów gminy Biskupiec położonych w obrębie Wilimy – działki nr 6/1, 6/2 i 6/9
17	19.10.2004 r.	XXIII/162/04	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych „Słoneczny Brzeg” w obrębie Rukławki, w gminie Biskupiec
18	15.06.2005 r.	XXX/211/05	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Biskupiec

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w okresie od 2005 roku (ostatnia zmiana studium) do 2015 r. przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 8 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone po 2005 r.

Nr	Tytuł uchwały
19	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 26 i 27 położonych w obrębie Wilimy, gmina Biskupiec.
20	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych w obrębie Nowe Marcinkowo – wieś Nasy, w gminie Biskupiec”
21	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Rukławki, gmina Biskupiec
22	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Biskupiec Kolonia, gmina Biskupiec
23	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Kamionka, gmina Biskupiec
24	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Najdymowo, gmina Biskupiec
25	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Kojtrynach, obręb Nowe Marcinkowo, gmina Biskupiec

MAPA 10. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

2.6. Uwarunkowania demograficzno-społeczne

2.6.1. Demografia

Stan ludności zamieszkującej gminę Biskupiec na dzień 31.XII.2003 wynosił 8743 osoby i w dłuższym okresie czasu po niewielkim spadku utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Gmina Biskupiec należy do grona gmin powiatu olsztyńskiego wysokiego współczynnika zaludnienia na 1 km² - 31 osób, zajmując tym samym drugie miejsce zaraz po podolsztyńskiej gminie Dywity (50 osób na 1 km²).

Liczbę ludności według ewidencji prowadzonej przez Urząd Miejski w Biskupcu zameldowanej na stałe i na pobyt czasowy w poszczególnych miejscowościach zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 9 Liczba ludności wg stanu na dzień 11.04.2005

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności w przedziale wiekowym			Razem
		0-19 lat	20-59 lat	ponad 60 lat	
1	Adamowo	28	123	12	163
2	Biesowo	72	245	44	361
3	Biesówko	4	32	7	43
4	Biskupiec kolonia I	2	6	3	11
5	Biskupiec kolonia II	31	87	13	131
6	Biskupiec kolonia III	10	42	10	62
7	Boreczek	0	2	0	2
8	Borki Wielkie	89	226	37	352
9	Botowo	52	158	18	228
10	Bredynki	104	295	48	447
11	Bukowa Góra	0	0	0	0
12	Chmielówka	14	51	5	70
13	Czerwonka	182	668	108	958
14	Dębowo	6	20	4	30
15	Droszewo	81	176	37	294
16	Dworzec	26	101	5	132
17	Dymer	23	65	5	93
18	Gęsikowo	6	10	0	16
19	Januszewo	4	7	1	12
20	Józefowo	4	12	3	19
21	Kamionka	33	68	7	108
22	Kobuły	87	277	53	417
23	Kojtryny	44	131	16	191
24	Kramarka	27	38	7	72
25	Labuszewo	48	126	20	194
26	Lipowo	63	185	17	265
27	Łabuchy	41	92	15	148
28	Łąka Dymerska	15	28	2	45
29	Mojtyny	63	207	10	280
30	Najdymowo	121	365	60	546
31	Nasy	25	31	7	63
32	Nowe Marcinkowo	34	88	20	142
33	Parleza Mała	12	23	1	36
34	Parleza Wielka	49	132	22	203
35	Pierwój	7	15	1	23
36	Pudłąg	4	10	2	16
37	Rasząg	89	277	30	396
38	Rozwady	8	14	2	24
39	Rudziska	59	175	17	251

40	Rukławki	66	177	39	282
41	Rzeck	73	227	39	339
42	Sadłowo	8	26	5	39
43	Sadowo	37	132	21	190
44	Stanclewo	109	303	39	451
45	Stryjewo	72	185	25	282
46	Węgój	86	246	39	371
47	Wilimy	31	108	16	155
48	Wólka Wielka	0	8	5	13
49	Zabrodzie	7	24	2	33
50	Zameczek	1	24	8	33
51	Zarębiec	10	25	8	43
52	Zawada	0	0	0	0
53	Zazdrość	7	20	2	29
Razem		2074	6113	917	9104

Źródło: Urząd Miejski Biskupiec; Referat Spraw Obywatelskich

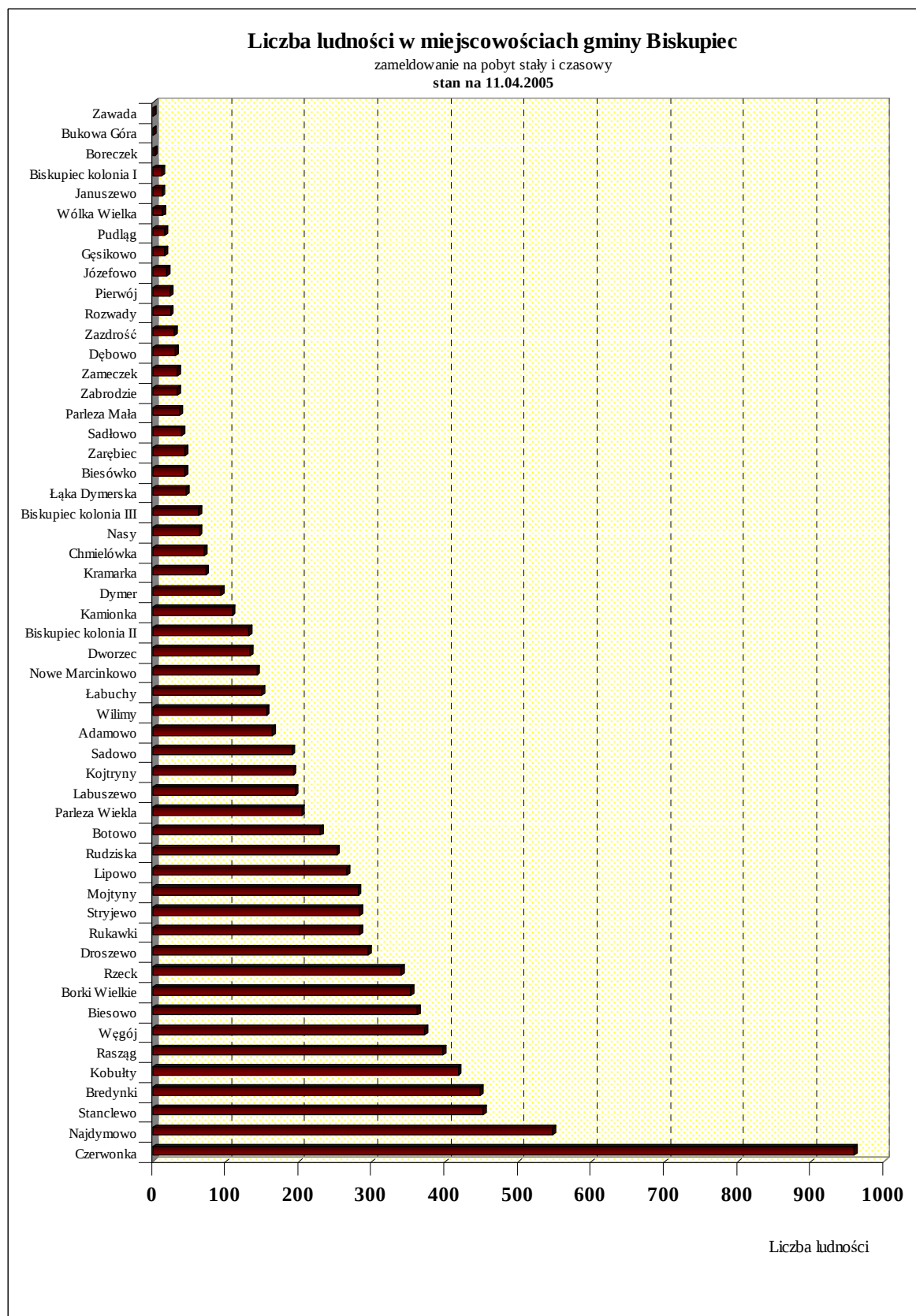
Najbardziej zaludnioną wsią gminy Biskupiec jest Czerwonka, która skupia ponad 10% ludności gminy. Na drugiej pozycji pod względem zaludnienia uplasowało się Najdymowo, na które przypada 6% ludności gminy. Pozostałe miejscowości charakteryzują się bardzo niskim wskaźnikiem zaludnienia i dość dużym rozproszeniem (rysunek 9).

W tabeli 16 przedstawiono syntetyczne zestawienie informacji demograficznych pochodzących ze źródeł gusowskich. Dość niepokojącym jest obniżający się wskaźnik przyrostu naturalnego, który w latach 2001-2003 zmniejszył się niemal dwukrotnie. Korzystnej tendencji pomimo wartości ujemnej podlega natomiast saldo migracji ludności – liczba osób emigrujących z gminy Biskupiec systematycznie maleje.

Tabela 10 Dane demograficzne

	2003	2004	2013
Ludność ogółem	8733	8743	19187
Ludność na 1 km ²	30,64	30,68	66
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	2549	2427	3479
Ludność w wieku produkcyjnym	5227	5344	12694
– kobiety	2423	2496	
– mężczyźni	2804	2848	
Ludność w wieku poprodukcyjnym	957	972	3014
Urodzenia	103	105	173
Zgony	70	60	168
Przyrost naturalny	33	45	5
Napływ	91	x	
Odływ	140	x	
Saldo migracji	-49	x	-125

Źródło: Roczniki statystyczne województwa warmińsko-mazurskiego; x oznacza brak danych

Rysunek 5

Źródło: Urząd Miejski Biskupiec; Referat Spraw Obywatelskich

Aktualizacja danych dotyczących struktury wieku ludności gminy Biskupiec wskazuje na pogłębiającą tendencję starzenia się ludności gminy, pomimo dość młodej struktury demograficznej. Systematycznie maleje udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności.

Tabela 11 Struktura ludności wg grup wiekowych

	2003	2004	2013
<i>Ludność w wieku przedprodukcyjnym</i>	29,19%	27,76%	18,1%
<i>Ludność w wieku produkcyjnym</i>	59,85%	61,12%	66,1%
<i>Ludność w wieku poprodukcyjnym</i>	10,96%	11,12%	15,7%

Źródło: Roczniki statystyczne

2.6.2. Edukacja

System szkolnictwa na terenie gminy obejmuje sześć szkół podstawowych. Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych rokrocznie spada. W roku szkolnym 2003/2004 do szkół podstawowych uczęszczało nieco ponad sześciuset uczniów. Szkoły gimnazjalne oraz ponadgimnazjalne zlokalizowane są na terenie miasta Biskupiec.

Tabela 12 Wykaz szkół podstawowych na terenie gminy Biskupiec

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów				
		1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004
1	Szkoła Podstawowa Czerwonka	247	185	184	171	171
2	Szkoła Podstawowa Kobuły	186	159	147	143	135
3	Szkoła Podstawowa Bredynki	119	97	104	98	81
4	Szkoła Podstawowa Węgój	122	107	102	103	89
5	Szkoła Podstawowa Borki Wielkie	110	101	97	108	107
6	Szkoła Podstawowa Rasząg	88	79	76	74	20
	Razem	872	728	710	697	603

Baza oświatowa gminy Biskupiec wymaga doinwestowania w zakresie wyposażenia w sprzęt i oprogramowanie komputerowe. Niezbędne są również nakłady na remonty. Nowopowstałym obiektem jest sala gimnastyczna w Lipowie oraz boisko sportowe w Biesowie.

2.6.3. Kultura

Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowane są 3 punkty biblioteczne. Liczebność księgozbioru gminnego na przestrzeni lat 2000-2004 nie uległ znacznym zmianom i aktualnie na terenie gminy można korzystać z księgozbioru liczącego ok. 28 tys woluminów. Łącznie z księgozbioru korzysta ok. 950 czytelników, co wskazuje na dość wysoki wskaźnik liczby książek przypadających na 1 czytelnika – 30 woluminów. Na terenie miasta Biskupiec liczba

książek przypadających na 1 czytelnika nie przekracza 17. Liczba wypożyczeń książek jest jednak coraz mniejsza i spadła z 25,6 tys. w roku 2001 do 24,2 tys. w roku 2004.

2.6.4. Służba zdrowia

Na obszarze gminy Biskupiec nie ma oddziałów jednostek służby zdrowia. Punkty usługowe związane z opieką medyczną zlokalizowane są na terenie miasta Biskupiec. Na terenie miasta znajduje się Szpital Powiatowy im. Jana Mikulicza oraz przychodnie niepubliczne i poradnie specjalistyczne.

MAPA 11 Infrastruktura społeczna

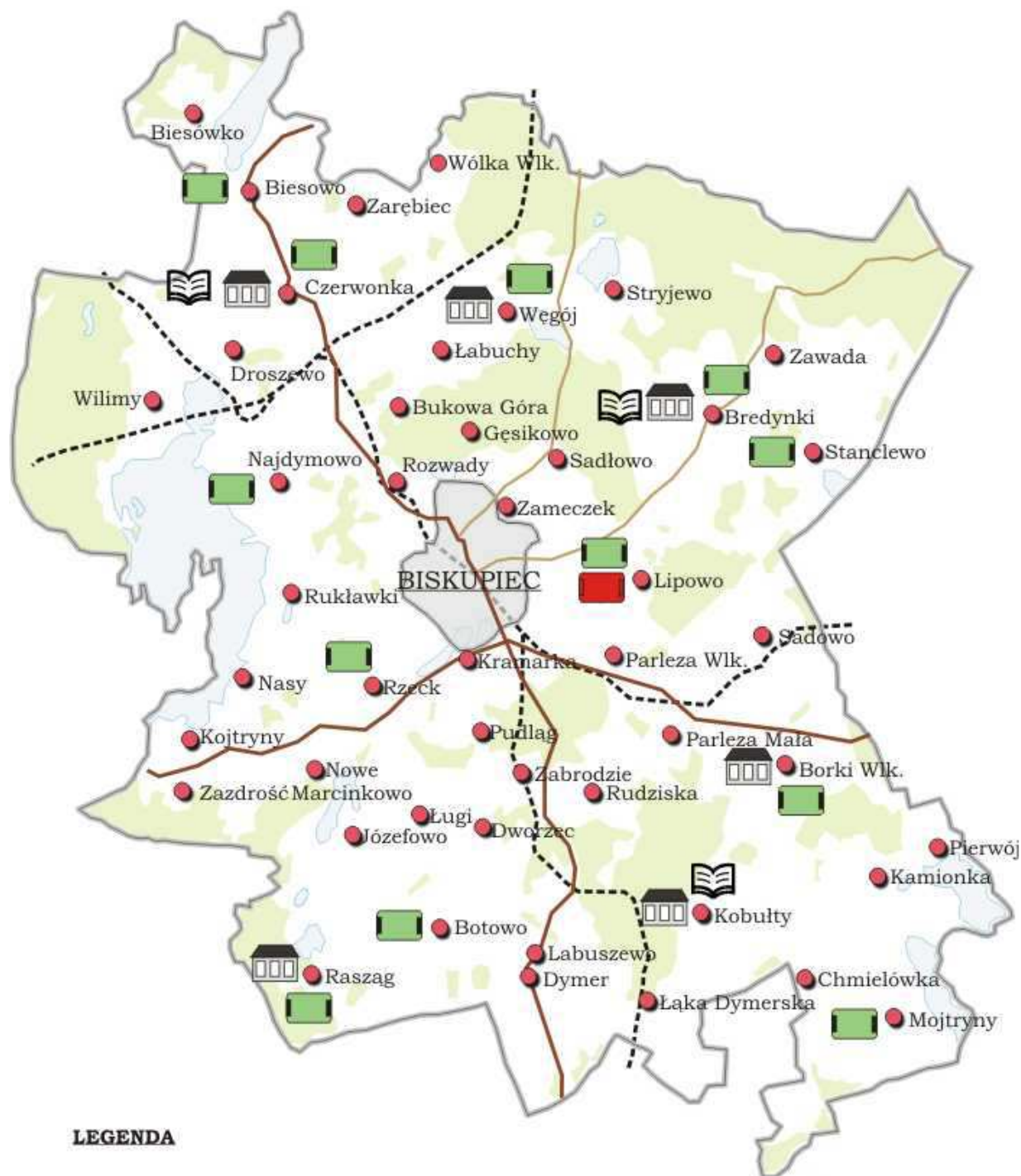
GMINA BISKUPIEC

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

NUMER
MAPY
11

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

LEGENDA

Szkoły podstawowe

Sale gimnastyczne

Biblioteki

Boiska sportowe

2.7. Infrastruktura techniczna

2.7.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Aktualnie na terenie gminy Biskupiec realizowane są inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej mające na celu poprawę warunków życia ludności jak i tworzenie podstaw rozwoju społeczno-gospodarczego. Nadal jednak niezbędne są dalsze prace nad uzbrajaniem terenów inwestycyjnych oraz mieszkaniowych i rekreacyjnych zwłaszcza tych, zlokalizowanych w sąsiedztwie obiektów wodnych.

Na terenie gminy Biskupiec zapotrzebowanie na wodę realizowane jest w większości poprzez wodociągi wiejskie oparte na lokalnych ujęciach wody – korzysta z nich ok. 80% populacji (7 382 osoby). Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę są źródła podziemne. Istniejący system wodociągowy na terenie gminy obejmuje 163 km sieci służącej dostarczaniu wody pitnej. System ten dostarcza łącznie 634 800 m³ wody na rok, obsługując 1919 gospodarstw domowych oraz 76 przedsiębiorstw.

System skanalizowania gminy oparto ma następującym podziale przestrzennym:

- I – Rejon Północno – Zachodni,
- II – Rejon Południowo – Zachodni,
- III – Rejon Południowo – Wschodni.

Aktualnie na terenie Gminy Biskupiec skanalizowane są jedynie tereny położone nad jeziorem Dadaż - obszary rekreacyjne „Słoneczny Brzeg” oraz wieś Rukławki i Nasy. Druga nieć biegnie wzdłuż zachodniego nabrzeża jeziora od „Wilimy rekreacja” przez miejscowości Wilimy, Droszewo, Czerwonka i do Biskupca (Rejon Północno – Zachodni). Dzięki wybudowanej sieci o długości ok. 33,618 km z kanalizacji skorzysta 3 512 osób zamieszkujących całorocznie i okresowo 209 zabudowań.

Pozostałe wsie i zabudowania kolonijne na terenie Gminy nie posiadają kanalizacji a większość nieuszczelnych szamb odprowadza ścieki do gruntu powodując zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Na terenie Gminy nierzadko spotyka się również nielegalne odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych.

W ramach rejonu Południowo – Zachodniego gminy Biskupiec zaprojektowano sieć kanalizacji sanitarnej – grawitacyjnej i tłocznej do istniejących budynków mieszkalnych w miejscowościach: Rasząg, Józefowo, Rzeck, Nowe Marcinkowo, Kojtryny. Oprócz mieszkańców stałych przewidziano podłączenie do projektowanej sieci rekreacji w Raszągu w ilości 200 osób. Między wsią Rasząg i Rzeck na trasie Nowe Marcinkowo – Rzeck położone są zabudowania kolonijne przewidziane do włączenia za pomocą przydomowych przepompowni z budynkami położonymi na działkach na trasie projektowanego rurociągu tłoczego. W ramach inwestycji przewidziano podłączenie sieci dla 1 120 osób – mieszkańców stałych i 200 osób – rekreacji, co łącznie stanowi 1 320 osób.

W rejonie Południowo – Wschodnim gminy Biskupiec zaprojektowano sieć kanalizacji sanitarnej – grawitacyjnej i tłocznej do istniejących budynków mieszkalnych w miejscowościach: Kamionka, Mojtyny, Chmielówka, Kobyły, Borki Wielkie, Borki Małe, Parleza Mała, Parleza Wielka, Lipowo. Oprócz mieszkańców stałych przewidziano również podłączenie do projektowanej sieci obszarów rekreacji w Pierwoju w ilości 200 osób i wsi Rudziska. Między wsiami położone są zabudowania kolonijne przewidziane również do włączenia za pomocą przydomowych przepompowni do rurociągu tłoczego. W ramach inwestycji przewidziano podłączenie dla 1 676 osób – mieszkańców stałych i 200 osób – rekreacji, co łącznie stanowi 1 876 osób.

2.7.2. Gospodarka odpadami

W „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego” opracowano model gospodarki odpadami oparty na zintegrowanym zastosowaniu efektywnych i proekologicznych metod recyklingu i unieszkodliwiania odpadów. Przebudowa istniejącego systemu gospodarki odpadami województwa polegać ma na rejonizacji - większość problemów gospodarki odpadami ma być rozwiązywana wspólnie przez związki gmin i związki powiatów.

W wojewódzkim planie przewiduje się utworzenie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego rejonów gospodarowania odpadami (RGO). Rejon powinien realizować politykę województwa na szczeblu lokalnym. Z analiz ekonomicznych, zamieszczonych w „Krajowym Planie Gospodarki Odpadami” wynika, że optymalnym terenem do prowadzenia zintegrowanej gospodarki odpadami jest obszar zamieszkały przez min. 150 - 300 tys. mieszkańców (co daje 120-240 tys. mg odpadów/rok). Dla zaspokojenia potrzeb województwa wynikających z jego specyfiki powinno powstać docelowo do 15 rejonów, obejmujących gminy z sąsiadujących powiatów. Powiat olsztyński wymaga nowego obiektu, być może położonego na terenach dotychczas nie związanych z gospodarką odpadami.

W „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego” założono, że docelowo powinno się dążyć do zredukowania ilości małych, nieefektywnych składowisk lokalnych i zapewnienia funkcjonowania składowisk ponadgminnych w ilości do maksymalnie 15 obiektów w skali województwa.

„Plan Gospodarki Odpadami” stanowi część „Programu Ochrony Środowiska” i służy realizacji polityki ekologicznej państwa, regionu oraz oczekiwań i potrzeb społeczeństwa gminy. Plan stanowić powinien fundament późniejszych aktów prawa miejscowego w zakresie utrzymywania czystości i porządku. W opracowaniu położono nacisk na trzy płaszczyzny działań:

- 1) edukację ekologiczną,
- 2) zapobieganie powstawania odpadów,
- 3) opracowanie programu selektywnej zbiórki odpadów.

Z analizy istniejącego stanu gospodarki odpadami i zagrożeń środowiska oraz oceny najważniejszych potrzeb w tym zakresie ustalono najważniejsze wnioski:

- 1) gmina posiada zorganizowany system gospodarki odpadami, jest on jednak nie pełny i wymaga dostosowania do wymogów i standardów w tym zakresie,
- 2) szczególnie istotne jest prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy, dążąc do świadomego ograniczania ilości powstających odpadów oraz wdrożenia selektywnej gospodarki odpadami,
- 3) ~~zamknięcie składowiska w Adamowie jest uzasadnione w aspekcie kosztów koniecznych do jego modernizacji oraz wspólnej polityki odpadowej, realizowanej przez Związek Gmin. Szczególnie istotne jest jego prawidłowe zamknięcie i rekultywacja.~~ **składowisko w Adamowie zostało zamknięte i zrehabilitowane,**
- 4) niezbędne jest stworzenie na bazie istniejącego składowiska gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów wraz z niezbędną w tym zakresie infrastrukturą,
- 5) istotnym problemem w gminie jest obecność mogilnika, stwarzającego zagrożenie dla środowiska i ludzi,
- 6) skuteczne egzekwowanie przepisów porządkowych oraz z zakresu gospodarki odpadowej, poprzez działania administracyjne, karne i finansowe, jest niezbędne w celu ograniczenia samowoli w zakresie zagospodarowania odpadów,
- 7) najbardziej widocznymi nieprawidłowościami w zagospodarowaniu odpadów komunalnych jest istnienie tzw. dzikich wysypisk oraz powszechne zaśmiecanie terenu, zwłaszcza w okolicach dróg, obrzeży lasów, ośrodków wypoczynkowych,
- 8) problem stanowi również nieodpowiednie zagospodarowanie odpadów tj. ich zakopywanie lub spalanie, stanowiące oprócz zagrożenia dla środowiska, również zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.

~~Aktualnie głównym wysypiskiem odpadów na terenie gminy pozostaje nadal zlokalizowane ok. 5 km od centrum miasta składowisko w Adamowie. Szacunkowo w ciągu roku trafia na nie ok. 4000 ton odpadów z gminy. Dotychczasowo zdeponowano ok. 40 tys. ton odpadów, docelowa pojemność to 500 tys. ton. Składowisko zajmuje powierzchnię 5, 27 ha i jest częściowo ogrodzone i odgródzone zielenią izolacyjną. Istniejące od 1960 r. składowisko planuje się zamknąć do roku 2020, do tego czasu jednak niezbędne są nakłady finansowe w celu dostosowania do obowiązujących przepisów. Wysypisko zostało wybudowane bez właściwego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed jego negatywnym oddziaływaniem, przez co nie spełnia wymogów ochrony środowiska.~~

Do głównych problemów zaliczyć należy nadal istniejący mogilnik w Czerwonce, na którym wg inwentaryzacji znajduje się 31 600 kg zawartości. Istotnym problemem jest również powstawanie nielegalnych miejsc składowania odpadów. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się 16 mogilników.

Na terenie gminy sukcesywnie wprowadza się system segregacji i selektywnej zbiórki odpadów. ~~Na przełomie 2003/2004 gmina zakupiła 51 pojemników przystosowanych do~~

~~selektywnej zbiórki odpadów. Zostało stworzonych 17 punktów, zlokalizowanych przy zabudowie wielorodzinnej.~~

Na przełomie roku 2003 i 2004 gmina Biskupiec przystąpiła do Związku Gmin „Czyste Mazury” (Uchwała Nr XIV/109/03 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 22 grudnia 2003 r. w sprawie utworzenia Związku Gmin „Czyste Mazury” oraz przyjęcia statutu Związku). Związek ten wykonuje publiczne zadania przekazane przez zrzeszone gminy przekraczające ich możliwości organizacyjne, a w szczególności w zakresie dotyczącym:

1) gospodarki odpadami, w tym:

- wdrażania gospodarki odpadami zgodnie z zatwierdzonym planem gospodarki odpadami,
- budowy, modernizacji i rekultywacji składowisk,
- budowy zakładu gospodarki odpadami i innych obiektów związanych z gospodarką odpadami,
- zarządzania obiektami związanymi z gospodarką odpadami;

2) współdziałania z innymi związkami międzygminnymi, gminami, instytucjami i władzami wojewódzkimi w zakresie dostosowawczym usług i budowy infrastruktury komunalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami Unii Europejskiej;

3) informacji i edukacji społeczności lokalnej;

4) promowania Związku;

5) zabiegania o środki finansowe zewnętrzne na finansowanie przyjętych przedsięwzięć w zakresie określonym w pkt. 1.

Siedzibą Związku, do którego przynależy gmina Biskupiec jest miasto Mrągowo. Związek podlega nadzorowi Prezesa Rady Ministrów i Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, a w zakresie gospodarki finansowej – Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie.

Pozostałymi członkami Związku są:

- Miasto Mrągowo,
- Gmina Mrągowo,
- Gmina Sorkwity,
- Gmina Piecki,
- Gmina Mikołajki,
- Gmina Pisz,
- Miasto i Gmina Ruciane – Nida.

2.7.3. Gazyfikacja

System infrastruktury gazociągowej na terenie gminy Biskupiec obejmuje następujące sieci:

- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 o długości 12250 mb relacji Rybno – Biskupiec,
- gazociąg średniego ciśnienia PE 225 o długości 700 mb relacji stacja redukcyjno-pomiarowa I st. - Miasto Biskupiec (gazociąg zasilający miasto Biskupiec),

- gazociąg średniego ciśnienia PE 90 o długości 1100 mb relacji miasto Biskupiec ul. Aleja Broni – Cegielnia w Rukławkach,
- gazociąg średniego ciśnienia PE 90 o długości 1382 mb relacji miasto Biskupiec – Zakłady Mięsne.

Łącznie na obszarze gminy Biskupiec znajduje się 15,432 km sieci gazociągowych. Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowana jest stacja redukcyjno – pomiarowa I stopnia o przepustowości nominalnej 3000 m³/h.

Przyłączenia nowych odbiorców odbywają się na podstawie umów przyłączeniowych realizowanych na bieżąco.

2.7.4. Elektroenergetyka

Linie wysokiego napięcia przebiegające przez obszar gminy Biskupiec:

- Biskupiec – Mrągowo o długości 7094,66 m, wybudowana w 1977 r., modernizowana w 1998
- Biskupiec – Mrągowo o długości 604,13 m, wybudowana w 1977 r., modernizowana w 1998
- Biskupiec – Mrągowo o długości 2186,52 m, wybudowana w 1977 r., modernizowana w 1998
- Olsztyn 1 – Biskupiec o długości 10516,69 m, wybudowana w 1970
- Olsztyn 1 – o długości 563,96 m, Biskupiec wybudowana w 1970.

Łączna długość linii wysokiego napięcia na obszarze gminy wynosi 20,97 km. Przewody średniego napięcia (SN) o różnym świetle przekroju, to sieć o długości 19,51 km. Suma linii niskiego napięcia (15kV) wynosi 238,60 km.

Tabela 13 Przewody SN w gminie Biskupiec

Typ kabla SN	Przekrój	Długość (m)	Długość (km)
HAKnFtA	50	548,00	0,55
HAKnFtA	70	1337,14	1,34
HAKnFtA	120	6103,80	6,10
XRUHAKXS	240	56,58	0,06
XUHAKXS	70	7854,54	7,85
XUHAKXS	120	52,28	0,05
YHAKX	70	421,45	0,42
YHAKX	120	500,00	0,50
YHAKXS	70	1241,40	1,24
YHAKXS	120	70,00	0,07
YHdAKX	50	210,00	0,21
YHdAKX	70	518,40	0,52
YHdAKX	120	600,00	0,60
Razem:		19513,59	19,51

Źródło: Zakład Energetyczny w Olsztynie

Tabela 14 Linie 15kV w gminie Biskupiec

Typ kabla SN	Długość (m)	Długość (km)
AAsXSn 35	471,70	0,47
AAsXSn 50	3770,70	3,77
AAsXSn 70	1126,94	1,13
AFL-6 25	28477,28	28,48
AFL-6 35	80261,63	80,26
AFL-6 50	14349,02	14,35
AFL-6 70	109557,82	109,56
AFLwsXSn 35	580,27	0,58
Razem:	238595,36	238,60

Źródło: Zakład Energetyczny w Olsztynie

Od roku 2000 dokonano modernizacji trzech stacji zlokalizowanych na obszarze gminy oraz budowy jednej - na osiedlu w Rukławkach.

Tabela 15 Modernizacje stacji energetycznych

Rok modernizacji	Rok budowy	Nazwa stacji	Nr stacji	Moc (kw)
-	2001	Rukławki osiedle	S-0470	160
2003	1977	Rzeck Kurniki	S-1459	75
2003	1985	Nowe Marcinkowo	S-1223	100
2003	1963	Józefowo	S-1205	40

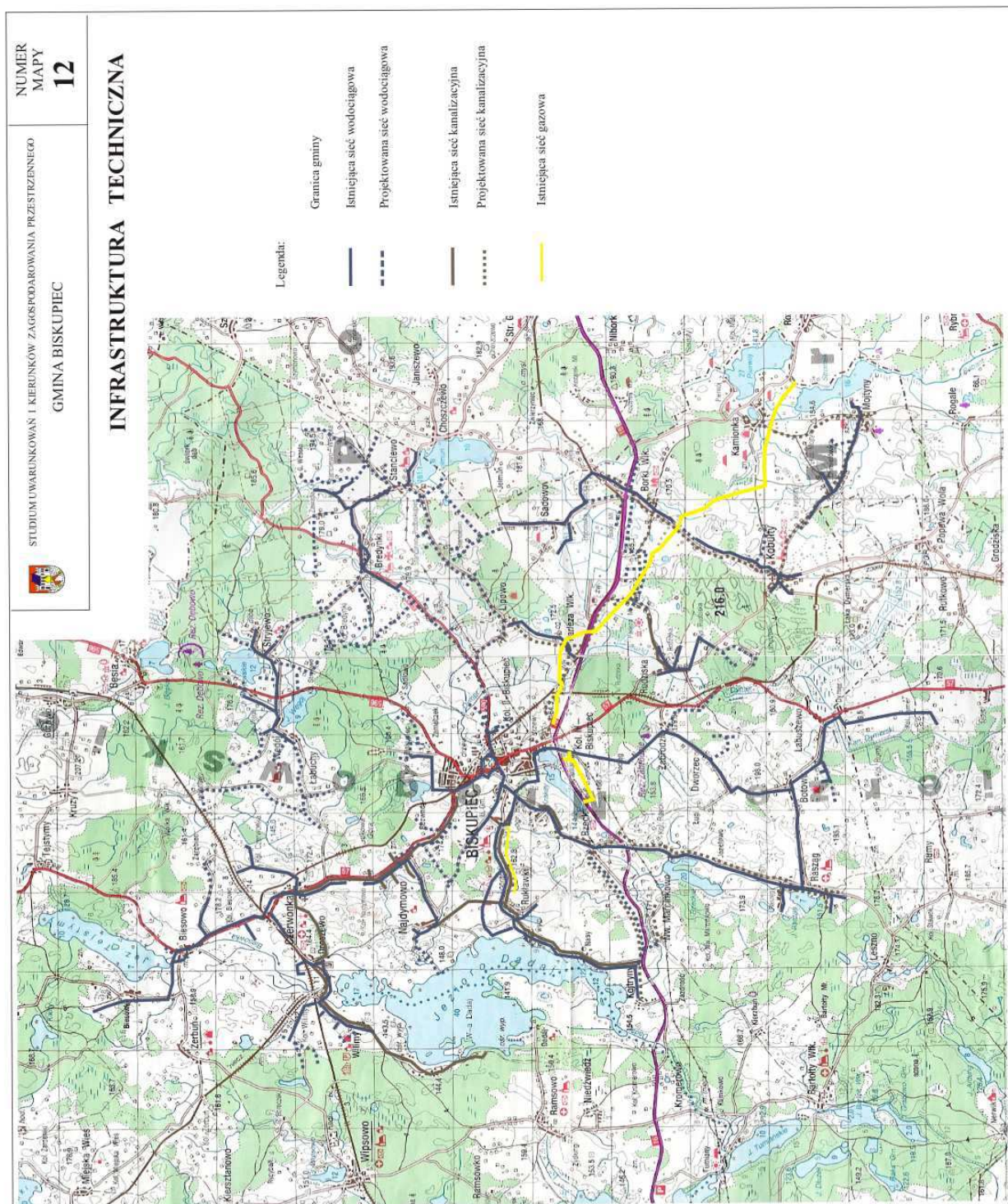
Zestawienie wniosków o wydanie warunków przyłączenia sieci energetycznych wg miejscowości przedstawiono w tabeli 22.

Tabela 16 Obszary koncentracji inwestycji

Miejscowość	Liczba	Miejscowość	Liczba	Miejscowość	Liczba
Adamowo	9	Januszewo	-	Rasąg	10
Biesowo	5	Józefowo	1	Rozwady	-
Biesówko	27	Kamionka	6	Rudziska	5
Biskupiec kolonia I	14	Kobuły	10	Rukławki	46
Biskupiec kolonia II	-	Kojtryny	2	Rzeck	18
Biskupiec kolonia III	-	Kramarka	1	Sadłowo	-
Boreczek	-	Łabuszewo	8	Sadowo	1
Borki Wielkie	12	Lipowo	4	Stanclewo	19
Botowo	2	Łabuchy	5	Stryjewo	21
Bredynki	7	Łąka Dymerska	1	Węgój	9
Bukowa Góra	-	Mojtyny	8	Wilimy	46
Chmielówka	-	Najdymowo	21	Wólka Wielka	-
Czerwonka	19	Nasy	56	Zabrodzie	1
Dębowo	-	Nowe Marcinkowo	6	Zameczek	3
Droszewo	9	Parleza Mała	-	Zarębiec	2
Dworzec	1	Parleza Wielka	8	Zawada	-
Dymer	3	Pierwój	-	Zazdrość	-
Gęsikowo	1	Pudąg	-		

Największe zapotrzebowanie na nowe przyłącza energetyczne obserwuje się w miejscowościach położonych nad jeziorami.

MAPA 12 Infrastruktura techniczna

2.7.5. Telekomunikacja

Na terenie gminy Biskupiec funkcjonują dwie centrale cyfrowe Telekomunikacji w m. Czerwinka i Borki Wielkie. Obsługują one ok. 722 abonentów.

Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowane są 3 stacje przekąźnikowe telefonii komórkowej. Są to anteny w Borkach Wielkich, Bredynkach (stacja wybudowana w 2004 r.) oraz Wilimach (stacja wybudowana w 2005 r.). Ponadto na etapie wydania decyzji o warunkach zabudowy jest stacja przekąźnikowa w Labuszewie.

Instalacje przekąźnikowe wytwarzają pola magnetyczne wypromieniowywane na dużych wysokościach niedostępnych dla ludzi.

2.8. Obsługa komunikacyjna gminy

2.8.1. Infrastruktura drogowa

Zarówno układ nadrzędny jak i podstawowy dróg na obszarze gminy Biskupiec wymaga zwiększenia nakładów na modernizację i przebudowy. W 2005 r. wykonano nawierzchnię bitumiczną drogi gminnej w miejscowości Labuszewo o długości 381 mb. Budowę nawierzchni bitumicznej drogi gminnej na odcinku Wilimy – kolonia Wilimy o długości 1100 mb oraz na odcinku od drogi krajowej nr 57 do MOPIII o długości 700 mb zrealizowano w 2004 r. Opracowano dokumentację przebudowy drogi Rukławki – Nasy do drogi krajowej nr 16. Nawierzchnię bitumiczną na odcinku od drogi krajowej nr 16 do miejscowości Parleza Wielka o długości 230 mb położono w 2003 roku.

Tabela 17 Aktualny wykaz dróg krajowych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	16	gr. województwa – Kisielice – Ława – Ostróda – Olsztyn – Barczewo – Biskupiec – Mrągowo – Mikołajki – Orzysz – Ełk – gr. województwa
2	57	Bartoszyce – Bisztynek – Biskupiec – Dźwierzuty – Szczytno – Wielbark – gr. województwa

Tabela 18 Aktualny wykaz dróg wojewódzkich

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	590	Biskupiec - Bredynki – Reszel – Korsze – Barciany
2	596	Biskupiec - Dębowo – Reszel

Tabela 19 Aktualny wykaz dróg powiatowych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	1487 N	Droga wojewódzka nr 593 – Biesówko – Biesowo - droga krajowa nr 57

2	1450 N	Ramsówko – gr. gminy – Wilimy – Droszewo – Czerwonka
3	1454 N	droga krajowa nr 57 – Łabuchy – Węgój – Stryjowo – Bredynki – Stanclewo – gr. gminy - Sorkwity
4	1456 N	Rukławki – Biskupiec – Rzeck – droga krajowa nr 16
5	1458 N	Rzeck – Rasząg – droga nr 1462N
6	1460 N	Stanclewo – Lipowo
7	1486 N	Rasząg – droga krajowa nr 57
8	1489 N	Droszewo – Najdymowo
9	1491 N	droga krajowa nr 57 – Najdymowo – Rukławki – Nasy - droga krajowa nr 16
10	1493 N	Czerwonka – Wólka Wielka – gr. gminy
11	1499 N	Samławki – gr. gminy – droga wojewódzka 590
12	1503 N	Zabrodzie – Dworzec – Botowo
13	1505 N	droga wojewódzka 590 – Lipowo – droga krajowa nr 16
14	1507 N	droga krajowa nr 57 – Rudziska – Kobyły – Chmielówka – Mojtryny – gr. gminy
15	1509 N	droga krajowa nr 16 – Borki Wielkie – Kobyły – gr. gminy
16	1636 N	droga krajowa nr 57 – gr. gminy

Tabela 20 Aktualny wykaz dróg gminnych

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi
1	167001 N	Biesówko – gr. gminy (Żerbuń)
2	167002 N	Biesowo – Wilimy
3	167003 N	Wilimy – Wilimy kolonia
4	167004 N	Biesowo – Zarębiec
5	167005 N	Rukławki – Biskupiec
6	167006 N	Czerwonka kolonia – Czerwonka – droga krajowa nr 57
7	167007 N	Najdymowo – Najdymowo kolonia
8	167008 N	Najdymowo – Rukławki kolonia – Biskupiec
9	167009 N	Rukławki – Rukławki kolonia
10	167010 N	Rukławki – droga gminna nr 167008 N
11	167011 N	Rukławki – Rzeck
12	167012 N	Rzeck – Rzeck kolonia – droga krajowa nr 16
13	167013 N	gr. gminy (Kierzbuń) – Nowe Marcinkowo
14	167014 N	droga gminna nr 167013 N (Nowe Marcinkowo) – droga powiatowa nr 1458 N
15	167015 N	droga gminna nr 167013 N – Nowe Marcinkowo kolonia
16	167016 N	Wólka Wielka – Łabuchy – Biskupiec
17	167017 N	droga gminna nr 167016 N - Węgój
18	167018 N	Węgój – Węgój kolonia
19	167019 N	Biskupiec – droga wojewódzka nr 596 – droga wojewódzka nr 590
20	167020 N	droga gminna nr 167019 N (Bredynki kolonia) – droga powiatowa nr 1454 N
21	167021 N	droga krajowa nr 57 - Biskupiec
22	167022 N	Rzeck – Ługi
23	167023 N	droga powiatowa nr 1458 N (Rzeck kolonia) – Ługi
24	167024 N	Botowo – gr. gminy (Rumy)
25	167025 N	gr. gminy (Rumy) – droga powiatowa nr 1486 N

26	167026 N	Dymer – Dymer kolonia – droga krajowa nr 57
27	167027 N	Botowo – Botowo kolonia – Rudziska
28	167028 N	droga krajowa nr 57 – Labuszewo kolonia – droga powiatowa nr 1507 N (Rudziska kolonia)
29	167029 N	Labuszewo – droga powiatowa nr 1507 N (Kobuły)
30	167030 N	Kobuły – Kobuły stacja kolejowa
31	167031 N	Stryjewo – Stryjewo kolonia
32	167032 N	droga krajowa nr 57 – droga powiatowa nr 1454 N
33	167033 N	droga gminna nr 167032 N – Stanclewo kolonia - droga gminna nr 167032 N
34	167034N	droga gminna nr 167033 N (Stanclewo kolonia) – droga gminna nr 167035 N
35	167035 N	Stanclewo – droga gminna nr 167036 N
36	167036N	Stanclewo – gr. gminy (Surmówka)
37	167037 N	Bredynki wieś
38	167038 N	Bredynki – droga powiatowa nr 1460 N (Stanclewo kolonia)
39	167039 N	droga krajowa nr 16 – Sadowo
40	167040 N	Sadowo – gr. gminy
41	167041 N	Rudziska – Parleza Mała
42	167042 N	droga krajowa nr 16 – Borki Małe – Borki Wielkie – droga powiatowa nr 1636 N
43	167043N	Kobuły – droga gminna nr 167044 N (Kamionka)
44	167044 N	Kamionka wieś
45	167045 N	droga krajowa nr 16 – droga krajowa nr 57
46	167046 N	droga krajowa nr 16 – droga gminna nr 167045 N
47	167047 N	Wólka Wielka – gr. gminy

Bardzo duże natężenie ruchu, zwłaszcza na drodze krajowej nr 16 uzasadnia konieczność przebudowy drogi nr 16 do docelowych parametrów drogi S (ekspresowa). Jak wynika z zamieszczonych w „Raporcie o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2003” badań dotyczących hałasu i natężenia ruchu wzdłuż drogi nr 16 (punkt pomiarowy Marcinkowo 18 oraz Borki Wielkie przy szkole), przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku wystąpiły we wszystkich badanych punktach (łącznie 8 punktów pomiarowych). Średni poziom hałasu w Marcinkowie wynosi 74,1 db przy wartości dopuszczalnej 60 db. W Borkach Wielkich wskaźnik ten oscyluje wokół 64 db przy dopuszczalnym poziomie 55db. *Obecnie zarządca drogi zlecił wykonanie Analizy porealizacyjnej oddziaływania na środowisko wykonanego przedsięwzięcia pn. Rozbudowa drogi krajowej nr 16 na odcinku Biskupiec – Borki Wielkie od km 180+500 do km 189+500, w której zostanie określone rzeczywiste oddziaływanie akustyczne drogi na przyległy teren. Natężenie ruchu na odcinku drogi w Marcinkowie wynosi 530 pojazdów/godzinę, w tym 60 pojazdów ciężkich. Przez Borki Wielkie przejeżdża średnio 406 pojazdów/godzinę, w tym 68 pojazdów ciężkich. Natężenie ruchu wg. badań z 2010 r. zrealizowanych przez zarządcę drogi wynosi 8711 na dobę na odcinku Barczewo – Kromerowo – Biskupiec, 6932 pojazdy na dobę na odcinku Biskupiec – Mrągowo.*

2.8.2. Sieć kolejowa

Wszystkie połączenia kolejowe o charakterze lokalnym tj. Czerwonka-Biskupiec-Szczytno oraz Biskupiec-Mragowo są zawieszone. Jedyną czynną linią kolejową na terenie gminy Biskupiec jest przebiegająca przez Czerwonkę linia relacji Olsztyn-Korsze-Skandawa. System komunikacji kolejowej pomimo istniejącej bazy, na którą składa się 7 stacji oraz liczące ponad 50 km torowisko nie pełni już funkcji transportu osobowego o charakterze lokalnym. Linie te są nieczynne.

2.9. Działalność gospodarcza

2.9.1. Charakterystyka lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości prywatnej

Na terenie gminy działa 1446 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrzeregon (stan w dniu 31.XII.2013), z czego 97% to podmioty prywatne. Systematycznie wzrasta również ilość zarejestrowanych przez osoby fizyczne podmiotów gospodarczych. Aktualnie na terenie gminy funkcjonuje 8 spółek prawa handlowego, w tym 3 z udziałem kapitału zagranicznego.

Tabela 21 Podmioty gospodarki narodowej

Wyszczególnienie	2001	2003	2004	2013
Spółki handlowe	6	7	8	
Pozostałe (Spółki cywilne)	7	10	9	
Spółdzielnie	3	4	4	
Fundacje, stowarzyszenia i org. społ.	x	x	11	
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	193	232	250	
Podmioty ogółem	239	295	312	

Źródło: Roczniki statystyczne

Tabela 22 Podmioty gospodarcze wg rodzajów

Wyszczególnienie	2013	struktura
Podmioty działające w sektorze handlu i usług	1055	72%
Podmioty działające w sektorze rolnym i leśnym	79	6%
Podmioty działające w sektorze budowlanym	182	13%
Podmioty działające w sektorze przemysłowym (przetwórczym)	130	9%

Źródło: Roczniki statystyczne

Spośród działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych największy udział stanowią jednostki działające w sektorze handlu i usług stanowiąc niemal 720% ogółu.

2.9.2. Rolnictwo

Gmina Biskupiec należy do gmin o charakterze rolniczym. Niemal 60% powierzchni terytorialnej gminy zajmują użytki rolne, z czego 58% to grunty orne, 22% pastwiska trwale, 16% łąki trwale. Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych zajmują 12407 ha w tym 11760 ha to użytki rolne (95%). W gminie Biskupiec aktualnie funkcjonuje 679 gospodarstw rolnych.

2.10. Finanse publiczne

Poziom wykonania dochodów i wydatków budżetowych gminy Biskupiec zestawiono w tabelach 29 i 30. Dla roku 2005 zestawiono wielkości planowane po zmianach oraz wykonane wg stanu na dzień 30 czerwca 2005 r.

Tabela 23 Dochody budżetowe

Wyszczególnienie	2003	2004	2005 (plan)	2005 (wykonanie)	2013
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
dochody ogółem	25 305,0	26 465,7	42 333,4	17 465,6	57 177,26
dochody własne	8 616,8	7 520,8	21 060,4	5 922,2	23 213,00
udziały w podatkach st. dochody budżetu państwa	2 693,7	3 516,3	3 600,0	1 668,0	
dotacje celowe na zadania zlecone i powierzone	2 999,6	3 974,7	5 456,8	2 770,5	
dotacje na zadania własne	843,7	445,5	637,3	370,0	12 400,00
subwencje	10 151,2	10 877,7	11 578,8	6 734,9	21 700,00

Źródło: Urząd Miejski w Biskupcu

Tabela 24 Wydatki budżetowe

Wyszczególnienie	2003	2004	2005 (plan)	2005 (wykonanie)	2013
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
wydatki ogółem	27 713,0	30 015,9	51 424,8	16 261,3	52 188,6
wydatki bieżące	23 157,9	25 434,0	28 485,1	14 047,6	49 735,7
inwestycje	4 555,1	4 581,9	22 939,7	2 213,7	2 452,8

Źródło: Urząd Miejski w Biskupcu

W strukturze dochodów budżetowych najważniejszą pozycję stanowią subwencje oraz dochody własne. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wynosi odpowiednio 14% w 2000 r., 5% w 2001, 7% w 2002, 16% w 2003, 15% w 2004, **4,7% w 2013 r.** Planowana kwota wydatków inwestycyjnych łącznie ze środkami unijnymi stanowi aż 45% wydatków ogółem. Wydatki inwestycyjne przypadające na 1 mieszkańca w 2003 r.

wyniosły 237,80 zł., a w 2013 zaledwie 127,80 zł. W tym zakresie wśród gmin powiatu olsztyńskiego gmina Biskupiec plasuje się na siódmej pozycji.

Źródło: Rocznik statystyczny
Rysunek 6

Kolorem bordowym oznaczono gminy wiejskie, zielonym gminy miejsko-wiejskie.

Tabela 25 Wydatki budżetowe w podziale na grupy

Wyszczególnienie	2000	2003	2004	2013
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
<i>transport i łączność</i>	397,8	617,4	1 559,6	678,4
<i>rolnictwo i łowiectwo</i>	246,5	492,6	2 095,3	678,4
<i>gospodarka mieszkaniowa</i>	257,9	1084,7	902,9	156,5
<i>administracja publiczna</i>	2 328,7	2557,4	2 995,4	4 853,5
<i>oświata i wychowanie</i>	11 887,9	11394,9	12 365,5	21 032,0
<i>ochrona zdrowia</i>	202,1	294,9	410,7	260,9
<i>opieka społeczna</i>	3 932,4	4757,6	6 138,2	15 291,3
<i>gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	3 615,6	3020,2	1 163,2	4 488,2
<i>kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	664,8	746,5	896,6	1 200,3
<i>kultura fizyczna i sport</i>	114,7	189,5	288,2	521,8

Źródło: Urząd Miejski w Biskupcu

Niemal połowa wydatków zostaje przeznaczona na oświatę, w dalszej kolejności środki przeznaczane są na opiekę społeczną i administrację publiczną. Zaledwie 5 % środków w 2004 r. przeznaczono na transport i łączność, 4% na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska.

2.11. Podsumowanie

Uwarunkowania wewnętrzne zagospodarowania przestrzennego gminy wspomagające rozwój:

- 1) unikalne walory krajobrazowo-przyrodniczych warunkujących rozwój turystyki,
- 2) duża ilość jezior o stosunkowo czystych wodach oraz duży udział zwartych kompleksów leśnych o zróżnicowanym składzie gatunkowym,
- 3) walory krajobrazowe, urozmaicona rzeźba terenu umożliwiające rozwój turystyki nie tylko w strefie przyjeziornej,
- 4) stosunkowo duży zasób zabytków stanowiących dziedzictwo kulturowe,
- 5) bogactwo zasobów środowiska przyrodniczego zwłaszcza w części południowo-wschodniej gminy,

- 6) sieć komunikacyjna gminy umożliwiająca powiązania poszczególnych miejscowości z miastem Biskupiec oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym,
- 7) znaczne zasoby złóż kopalin pospolitych na terenie gminy,
- 8) miasto Biskupiec jako ośrodek koncentracji usług o charakterze subregionalnym.

Uwarunkowania ograniczające rozwój:

- 1) ograniczenia wynikające z ochrony prawnej terenów cennych przyrodniczo i wrażliwych na antropopresję,
- 2) niedoinwestowana gospodarka wodno-kanalizacyjna prowadząca do zanieczyszczenia wód jezior i rzek oraz gleb,
- 3) zły stan techniczny nawierzchni dróg, a przez to słaba dostępność komunikacyjna części terenów rekreacyjnych,
- 4) słabo rozwinięta baza usługowa w zakresie usług turystycznych (zwłaszcza baza noclegowa o charakterze całorocznym),
- 5) brak usług turystycznych o wysokim standardzie, chaotyczny rozwój indywidualnej zabudowy letniskowej ograniczający możliwości powszechnego korzystania z dóbr środowiska naturalnego w przyszłości, zwłaszcza jezior.

WNIOSKI

1. Wyróżniającym się obszarem o wysokich wartościach środowiska przyrodniczego pozostaje nadal południowo-wschodnia część gminy. Z tego względu wprowadzono tam liczne formy ochrony, m.in. zespoły przyrodniczo-krajobrazowe Rzeki Babant i Jezioro Białe, Jezioro Sorkwickie oraz Kłobuckie Wzgórza. Fragment tych terenów wchodzi również w obszar Natura 2000 Puszcza Piska oraz Ostoja Piska jako obszary specjalnej ochrony ptaków. Północna oraz zachodnia część gminy wchodzi w skład systemu obszarów chronionego krajobrazu.
2. Do podstawowych zagrożeń środowiska przyrodniczego zaliczyć należy zanieczyszczenie wód powierzchniowych poprzez odprowadzanie nieczystości, zwłaszcza z terenów rolnych. W celu ograniczenia tego problemu etapowo realizowane są inwestycje wodno-kanalizacyjne. Skanalizowane zostały m.in. miejscowości nad jeziorem Dadaj.
3. Bardzo istotnym problemem pozostaje nielegalna zabudowa letniskowa nad jeziorami, nieprawidłowy podział działek oraz zniekształcanie rzeźby terenu. Nieprawidłowy podział terenu na zbyt małe działki oraz ich grodzenie zaburza pierwotny krajobraz, ogranicza dostęp do linii brzegowej jeziora innym użytkownikom przestrzeni oraz dziko żyjącej zwierzynie.
4. Większość zabytków kultury materialnej zostało już objętych ochroną konserwatorską. Do listy obiektów chronionych dołączono w 2003 roku grodzisko starożytne w Labuszewie. W celu objęcia ochroną pozostałych obiektów niewpisanych do rejestru zabytków konieczne jest opracowanie i uchwalenie Gminnej Ewidencji Zabytków. W ewidencji należy zinwentaryzować i zweryfikować listę obiektów, które powinny podlegać ochronie.
5. Niekorzystnie kształtuje się wskaźnik przyrostu naturalnego, który w latach 2001-2013 zmniejszył się niemal dwukrotnie. Niekorzystnej tendencji podlega również saldo migracji ludności – liczba osób emigrujących z gminy Biskupiec systematycznie wzrastała. Odpływ ludności, szczególnie w młodszej grupie wiekowej może spowodować w niedługim czasie problemy na rynku pracy, w szkolnictwie i budownictwie, a także na rynku nieruchomości.
6. Aktualizacja danych dotyczących struktury wieku ludności gminy Biskupiec, wskazuje na pogłębiającą tendencję starzenia się ludności gminy, pomimo dość młodej struktury demograficznej. Systematycznie maleje udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności.
7. Aktualnie na terenie gminy Biskupiec zamieszkuje ponad 1700 osób pozostających bez pracy. Od czterech lat ilość osób bezrobotnych na terenie gminy pozostaje na podobnym poziomie. W celu redukcji stopy bezrobocia na terenie gminy konieczne jest podjęcie działań aktywizujących społeczność lokalną oraz tworzenie sprzyjających warunków dla inwestorów.

8. Rosnąca liczba małych działek w strukturze gruntów rolnych, potwierdza tendencję do przeznaczania gruntów na inne cele, co spowodowane jest małą opłacalnością produkcji rolnej. Systematycznie rośnie powierzchnia gruntów wyłączanych z użytkowania rolniczego (np. w wyniku wydanych decyzji wżizt).
9. Zarówno układ nadrzędny jak i podstawowy dróg na obszarze gminy Biskupiec wymaga zwiększenia nakładów na modernizacje i przebudowy. Wysokie natężenie ruchu na drodze krajowej nr 16 powoduje przekroczenie dopuszczalnych norm natężenia hałasu. Układ podstawowy wymaga wykonania i poprawy nawierzchni bitumicznych, zwłaszcza na drogach dojazdowych do terenów zabudowy turystycznej i rekreacyjnej.
10. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej realizowane jest zgodnie z opracowanym w 2003 roku „Programem kanalizacji sanitarnej dla gminy Biskupiec”. Aktualnie na terenie gminy skanalizowane są jedynie tereny położone nad jeziorem Dadaj - obszary rekreacyjne „Słoneczny Brzeg” oraz wieś Rukławki i Nasy. Druga nić biegnie wzdłuż zachodniego nabrzeża jeziora od „Wilimy rekreacja” przez miejscowości Wilimy, Droszewo, Czerwonka do Biskupca. Pozostałe wsie i zabudowania kolonijne na terenie gminy nie posiadają kanalizacji, a większość nieszczelnych szamb odprowadza ścieki do gruntu powodując zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Na terenie Gminy nierzadko spotyka się również nielegalne odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych.
11. ~~Problematykę gospodarki odpadami reguluje „Plan Gospodarki Odpadami. Miasto i gmina Biskupiec.” opracowany i przyjęty uchwałą w 2005 roku. Aktualnie głównym wysypiskiem odpadów na terenie gminy pozostaje nadal zlokalizowane ok. 5 km od centrum miasta składowisko w Adamowie. Istniejące od 1960 r. składowisko planuje się zamknąć do roku 2020, do tego czasu jednak niezbędne są nakłady finansowe w celu dostosowania do obowiązujących przepisów~~ zostało zamknięte i zrekultywowane. Na terenie gminy sukcesywnie wprowadza się system segregacji i selektywnej zbiórki odpadów.. Najbardziej widocznymi nieprawidłowościami w zagospodarowaniu odpadów komunalnych jest istnienie tzw. dzikich wysypisk oraz powszechne zaśmiecanie terenu, zwłaszcza w okolicach dróg, obrzeży lasów, ośrodków wypoczynkowych.
12. W skład systemu infrastruktury gazociągowej na terenie gminy wchodzi gazociąg wysokiego ciśnienia o długości ok. 12 km relacji Rybno – Biskupiec, gazociąg średniego ciśnienia o długości ok. 1 km prowadzący do Cegielni w Rukławkach oraz gazociąg średniego ciśnienia o długości ok. 1,4 km relacji miasto Biskupiec – Zakłady Mięsne. Łącznie na obszarze gminy Biskupiec znajduje się 15,432 km sieci gazociągowych. Na terenie gminy Biskupiec zlokalizowana jest stacja redukcyjno – pomiarowa I stopnia o przepustowości nominalnej 3000 m³/h.

SPIS MAP

- Mapa 1: Zewnętrzne powiązania komunikacyjne gminy Biskupiec
- Mapa 2: Główne powiązania komunikacyjne oraz miejscowości gminy Biskupiec
- Mapa 3: Ekologiczny System Obszarów Chronionego Krajobrazu (OChK)
- Mapa 4: Obszary NATURA 2000 na terenie województwa warmińsko-mazurskiego
- Mapa 5: Natura 2000 PUSZCZA PISKA – fragment północno-zachodni
- Mapa 6: Natura 2000 OSTOJA PISKA
- Mapa 7: Euroregiony
- Mapa 8: Prawne formy ochrony przyrody
- Mapa 9: Zabytki gminy Biskupiec
- Mapa 10: Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
- Mapa 11: Infrastruktura społeczna
- Mapa 12: Infrastruktura techniczna